

April 25th

Vol. XIII
No. 1

12th August, 1974.
(Monday)
21 Sravan, 1896 S. E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

PAGES

Oral Answers to Questions.	..	1
Short Notice Questions and Answers	..	28
Written Answers to Questions.	..	36
Statement by Chief Minister:		
re : Introduction of Bhugyalakshmi Lottery Scheme.	..	46
Statement by Minister for Labour:		
re : Question of Revision of Wages to Beedi Workers.	..	47
Business of the House.	..	48
Matters under Rule 341:		
re : Removal of restrictions on purchases of tobacco and cotton.	..	49
re : Collision of a R. T. C. Bus and Lorry on 7-8-74 on Hyderabad Bombay Route.	..	56
Announcement:		
re : Extension of time for withdrawal of nominations to various Committees.	..	57
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:		
re : Alleged abduction of Sugali Ladies in Hindupur Taluk.	..	57

{ Contd. on 3rd Cover

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri P. Ranga Reddy

Deputy Speaker : Sri Syed Rahmat Ali

Panel of Chairmen: 1. Sri Kaza Ramanadham
2. Sri Baddam Yella Reddy
3. Smt. D. Indira
4. Sri M. Yellappa

Secretary : Sri A. Shanker Reddy,

B.A., LL.B.

Assistant Secretaries: 1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri P. Ranga Rao
3. Sri E. Sadashiva Reddy
4. Sri V. K. Viswanath
5. Sri S. Poornananda Sastry
6. Sri K. Satyanarayana Rao
7. Sri R. N. Sarma

CONTENIS—Contd.

	Pages
re : Retrenchment of Assistant Agricultural Officers in the Andhra Area.	. 60
re : Social boycott by the rich farmers against the Harijans in Katevaram village in Tenali taluk.	65
Presentation of the Report of the Joint Select Committee on the A. P. Urban Areas (Development) Bill, 1974.	. 69
Announcement :	
re : Time for receipt of amendments to the A. P. Urban Areas (Development) Bill, 1974.	69
Government Bills:	
The Medak, Karimnagar and Tirupathi Municipalities (Validation of Proceedings) Bill, 1974 —(Passed).	. 70
A. P. Municipalities (Amendment) Bill, 1974 —(Passed).	85

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Sixty fourth day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 12th August, 1974.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker, Sri P. Ranga Reddy, in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SLUM CLEARANCE BOARD

8-30 a. m.

971—

*3446 (M) Q.—Sri Nallapareddi Srinivasulreddi:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to constitute a slum clearance board for the State Capital; and

(b) if so, whether the area of operation of the Board will be extended to Vijayawada, Vizag, Tirupathi and other Towns?

The Chief Minister, (Sri J. Venkata Rao):—(a) and (b): The proposal to constitute a Slum Clearance Board for the State has been dropped.

ఉ నలవరెడ్డి శ్రీనిహస్త్ రెడ్డి :—ద్రావ్ చేయదానికి గల కారణాలు ఏమిటి? ప్రతిపాదనలు ఉన్నట్లు మంత్రులు బహారంగ ప్రకటనల చేస్తూవచ్చారు. ద్రావ్ చేసందువల్ల చాలా నష్టం కలగుతుందికిదా.

శ్రీ కె. వెంగకరావు :—రేపు డెవలవ్ మొంటు అధారిటీసు పెదుతున్నాము. డెవరెంటు ఆర్గానేషన్సు పెట్టేకన్నా డెవలవ్ మొంటు అధారిటీసుకు ఈ దూర్భిలీసు అప్పగినే కాగుంటుందని ఆలోచిస్తున్నాము.

ఉ నలవరెడ్డి శ్రీనిహస్త్ రెడ్డి :—ఒక్క కాపిటల్ సిటీయే కాదుకదా.

శ్రీ కె. వెంగకరావు :—మీగతాచోట్ల చౌస్ ఇంప్రొవ్ మొంటు ప్రటిష్ఠ అని మునిసిపల్ యాక్షన్ క్రింద పెదుతున్నాము. ఎదుకంచే ఎక్కువ ఆర్గ

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీ శేషమ్మ ఉంచే టవర్ పోడ్ చార్జెన్ ఎక్కువ వదులున్నాయి. కాబట్టి వాటిక హైయండ్ టవర్ చేస్తే శాగుంటుందనే ఉద్దేశం ఉంది.

శ్రీమతి డా. ఈళ్లారెడ్డి (ఎల్లారెడ్డి) సెంట్రల్ గవర్న్ మెంటు స్టామ్ కీయ రెస్పుకు డబ్బు ఇష్టుంది. అటువంటివ్వదు ఎందుకు దానిని ప్రావ్ చేయలని వచ్చింది? ఇంకా మీరగర ఎంత డబ్బు మిగిలి ఉంటే?

శ్రీ డా. వెంగళరావు :—డబ్బు శీసుకొనడం ప్రావ్ చేయలేదు. డబ్బు శీసుకొంటున్నాము. ప్రస్తుతం మునిసిపల్ కార్పొరేషను చేస్తుంది. రేపు దెవలవ్ మెంటు అధారిటీసు వ్హెచ్ పటి రాత వాతిఁ నిండు చూచి అప్పగించాలని. మిగిలినచోటు బోన్ ఇంప్రావ్ మేటు ట్రస్టు పాట అప్పగించాలని ఉంది. ప్రైవ్‌రాఫాదు స్టామ్ కీయ రెస్పుకు నుక్క కోటి రూపాయలు లేసుకువచ్చారు. అది అప్పదు ఖర్చు పెట్టిపున్నారు.

శ్రీ కుడిశ్రూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—అధ్యాత్మా, ఇదివరకు పెదులున్నాము అన్నారు. చాలా కాలయాపన అయిన తరువాత శిసి వేస్తుశ్శాము అన్నారు. ఇప్పదు బోన్ ట్రస్టు బోర్డురు అప్పగించున్నాము అంటున్నారు. అది ఆయినా ఎప్పదు మెటీరియల్ జీ అవుసుంది? దానికి మైనా దీడ్ లైను ఫిల్సు చేస్తారా?

శ్రీ డా. వెంగళరావు :—జాయింటు సెలక్ట్ కమిటీ రిపోర్టు ఈపేజ్ వస్తుంది. ఈ సెషనులో అది పాస్ అనుంది. అది చెచిలుమీద పెట్టారు. మీరు మాడ శేడ్ ముకుంటాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—ఇప్పదు అర్పన్ దెవలవ్ మెంటు అధారిటీ మునిసిపల్ బోర్డు కిట్టునలో ఉంటుంది. అక్కడ స్టామ్ ఉంచే కీయర్ చేస్తుంది? ముఖ్యమంత్రిగారు దానికి దీనికి ముడిపెట్టకుండా మునిసిపాలిటీకి స్టామ్ కీయ రెస్పు విషయంలో ఒక అగ్రసే శేషను పెట్టడం మంచిది కదా.

శ్రీ డా. వెంగళరావు :—అర్పన్ దెవలవ్ మెంటు అధారిటీ మునిసిపాలిటీ లోనే ఉంటుంది. బయట ఎక్కుడ ఉంటుంది? అక్కడి దెవలవ్ మెంటల్ యాక్ట్ విటీసు మాడడానికి అది పెదులున్నాము. స్టామ్ కీయ రెస్పు. బోర్డు దెవలవ్ మెంటు, సిటి దెవలవ్ మెంటు, మాస్టర్ స్టామ్ అన్ని కూడా అది మాస్తుంది.

శ్రీ ఎ. నాగెరెడ్డి (గురకాల) :—ఈస్టమ్ కీయ రెస్పు ఈనేటటువంటిది ఒక ప్రత్యేకమైనటువంటి వరిష్ఠి. అర్పన్ దెవలవ్ మెంటు అంచే రోడ్సు, మెడికల్ శాసిలిటీసు, ఎంబ్యూక్షనల్ శాసిలిటీసు మొదలైనవస్తున్ని ఉండవచ్చి. కాని ఈ స్టామ్ కీయ రెస్పుకు వచ్చేప్పటికి అనేకమంది ప్రాలూలులేక రోడ్ ప్రక్క, కాలువలప్రక్క గుడిసెలు వేసుకొని ఉంచే వారికి ప్రశ్నామ్రాయితైన సదుపాయాలు మాపించవలనిన అవసరం ఉన్నది. అర్పన్ దెవలవ్ మెంటు క్రింద ఇచ్చి నప్పదు స్టామ్ కీయ రెస్పుకు ప్రత్యేక కేటాయింపులు జరిగేటటువంటివి అన్ని మునిసిపాలిటీలకు అనువర్తంచేటట్లు ఏమైనా ఉండా?

శ. వెంగళావు :—ఆర్ప్రీ డెవలవ్ మెంటు అధారిటీ, చాన్ ఇంప్రొవ్ మెంటు ట్రిస్టు లేదివోటు వాసింగు బోర్డుకు ఈయాక్ట్ నిటి అప్పగిస్తే కాగుంటుందనే ఆలోచన ఉన్నది.

శ. దాన్ (సత్యవీధు) :—తమిళనాడు రాష్ట్రంలో ఈ స్లామ్ కీయర్ రెన్సు బోర్డు చాలా చక్కగా చనిచేస్తున్నది. మన ప్రభుత్వం ఆ విధంగా చేయ దానికి పునరాలోచిస్తుందా?

శ. వెంగళావు :—తమిళనాడులో బోర్డు పరిచేయడం లేదని చెప్పడంలేదు. వారి అనుభవాలను మనం తీసుకొని ఉన్నటువంటి బోర్డుకొర్కెచెసుద్వారా ఆ పని చేయించాలని ఆలోచిస్తున్నాము.

ఎన్. వెంకటరమ్యం (గుంటూరు—2) :—ఉన్నటువంటి స్లమ్సు కీయర్ చేయణానికి బోర్డును క్రియేటు చేయున్నామని చెబుతున్నారు. చాలా చౌస్తులో కొత్తగా కొన్ని స్లమ్సు కీయేటు అపుతున్నాయి. కాబట్టి కొత్తగా స్లమ్సు కీయేటు కాకుండా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా?

శ. వెంగళావు :—మునిసిపాలిటీలు చేయాలని గవర్నర్ మెంటు అధేషిసుంది.

కోన్ ప్రథాకర రావు :—ఈ స్లామ్ కీయర్ రెన్సుకు సెంట్రీల్ గవర్నర్ మెంటునుంచి 2, 3 సంవత్సరాలనుంచి మాకు సభించి వచ్చిందా? ఆది సద్విని యోగం అయిందా?

శ. వెంగళావు :—ఇదివరకు కొన్ని మునిసిపాలిటీలకు వచ్చింది. వారు కట్ట ఉండా వేరే లినియోగించుకున్నారని ఇదివరకు ఇక్కడ అన్నారు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఆ డబ్బులో కట్టించాలని చెప్పడం జరిగింది.

శ. ఆశ్వరీభాయి :—గవర్నర్ మెంటు చేసేది పొరపాటు. ఒక బోర్డు ఉండగా సిటీలో అంతా డబ్బిగా ఉంటున్నది. అటువంటప్పుడు వాసింగు బోర్డుకు ఇచ్చాము అంచే వారు ఏమి చేస్తారు? అందుకని స్లమ్ కీయర్ రెన్సుకు వేరే బోర్డు పెడతారా?

శ. వెంగళావు :—జనవరి 26వ తేదిన ప్రైదరాబాద్ సిటీలో ఒక వరియాలో స్లమ్ కీయర్ రెన్సుకు ప్రారంభించువం చేసాను. కిట్టినంతవరకు భాగిగా ఉన్నాయి. కార్కోన్ రేవును ఇంటరెస్టు పే చేస్తున్నది. దానికి భిక్ష చేసింది 20, 30 రు.లు ఉంది. ఆది మేము బేర్ చేయలేమని వారు అచ్చుపై చేయడం లేదు.

Sri A. Sriramulu :—Sir, the Chief Minister says that the Urban Development Authority that is going to be set up will look after this work, but I see from the Bill that this is not going to apply to all the Municipalities in the State. Is the Government going to extend it to atleast to all the first grade Municipalities in the State?

శ. వెంగళావు :—ఎప్పుడు అవసరం అయితే అప్పుడు ఎక్స్‌ప్రైండు చేయవచ్చు. ఎక్స్‌ప్రైండు చేసుకునే పొలివిలను కూడా బిల్లులో వెట్టడం ఇరుగుతండి.

SEVERE CRISIS IN THE GRAPE CULTIVATION

972—

*4417 Q.—Sarvasri V. Srikrishna M. Nagireddy and Vanka Satyanarayana (Penukonda):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Grape cultivation is in the throes of a severe crisis due to non-availability of fertilizers water and high cost of power; and

(b) if so, the action taken by the Government to save it?

Sri J. Chokka Rao On behalf of the Chief Minister):—(a) Yes, Sir. but not in a severe form.

(b) Necessary action has been taken by the Agriculture Department by sanctioning fertilisers to save the crop.

శ్రీ డాక్టర్ వోక్కరావు :—అధ్యాత్మ, ఎ. వాస్తవమే. కానీ అంత తీవ్ర దూషణిలో కాదు.

ఖ. పంటను కాపాడేందుకు రసాయనికి ఎరువులు మంజూరు చేయడం ద్వారా వ్యవసాయ కాథ అవసరమైన చర్యలు తీసుకున్నది.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—ఎంత పర్సం చేసినిహి నష్టం వచ్చింది?

శ్రీ డాక్టర్ వోక్కరావు :—గత 2,3 సంవత్సరాలనుంచి వర్షాలు తక్కువ ఉండడంవల్ల శాపులలో నీరు లేక బోవడంవల్ల, ఎలక్ట్రిసిటీ కోత ఉండడంవల్ల, వేసవి కాలంలో ఉపోగ్రథ ఎక్కువ ఉండడంవల్ల కొంచెము నష్టం వచ్చినది. ఎరువులు మాత్రం అంత ఎక్కువ కాథ లేదు. గత సంవత్సరం కానీ, ఈ సంవత్సరం కాని ప్రైరాబాద్ పట్టణంలో వారికి ఇచ్చేటటువాటి ప్రయత్నం దిశార్థమైంటువారు చేసారు. పంట 1/4 తగ్గవచ్చు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—1/4 అంచే 25% పంట తగ్గడం. అది చాలా నష్టం. ఇతర పంటలకు, ఈ పంటలకు మాస్యార్గ్ డోనేషన్ ఇవ్వడంలో తేడా ఉన్నది. అటువంటప్పుడు ఈ తోటలకు ఏక్రిచెరియా మీద సఫల్య చేపున్నారు? ఎంతెంత ఇస్తున్నారు?

శ్రీ డాక్టర్ వోక్కరావు :—ప్రైరాబాద్ పట్టణంలోని దార్టికూ తోటలకు ప్రత్యేక మెనువంటి డిప్యూలీ డైరక్టరు ఉన్నాడు. అన్ని జిల్లాలలో ఎరువుల పంపకం ఎట్లాగ చేసామో అలగే ఇక్కడ కూడా ఒక కమిటీ ఉండాలని నిర్ణయిం తీసుకున్నాము. డిప్యూలీ డైరక్టరు మరొక ఇద్దరు కాసన సభగులను ప్రథుత్యం నామినేట్ చేయాలని అనుకొంటున్నది. వారిని కెందు రోజులలో నామినేట్ చేస్తాము. ఇతర జిల్లాలలో ఉన్నట్టుగా కలక్కరును, రైతుల రిప్రెసం చేటప్పుగా ఇద్దరిని నామినేట్ చేయాలని అను కొంటున్నాము. రైతులకు ఏనో రకంగా తెచ్చి వేసుకుంటారు. నీటి కొరకువల్ల, ఉపోగ్రథ ఎక్కువ ఉండడంవల్ల పంట నష్టం ఐగింది.

శ్రీ బి.బస్టి (కురవకొండ) :—ఆధ్యాతా, ఈ ద్రాక్షతోటలు కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎక్కు.వ ఫలసాయం ఇస్తున్నది. రాయలసిమలో అనంతపురంలో ఎక్కువ వెట్టులడి వెట్టి ద్రాక్షతోటలు పెంచారు, రెండు, మూడు సంవత్సరాలు పండించి, తర్వాత పంట కొత్తిగా పోయినందువల్ల చాలామంది ద్రాక్షతోటలు పూర్తిగా కొట్టి వేసినారు. కొట్టి తేయగుండా, వాటిని పెంచటానికి తగిన మార్గాలు తగుమైన ఏర్పాట్లు వేయబడి ప్రభువ్వుగా పూనుకొంటుందా?

శ్రీ కె. చోక్కరావు :—తప్పుకుండా ప్రభువ్వు దాంటో తగిన చర్యలు తీసుకొనటానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది. 8.40 a.m

శ్రీ కుదుపూడి ప్రభాకరరావు :—ఇక్కడ ఉండే ద్రాక్షతోటలకు ఎరువులు నీక్కుయిప్పాడై ఇస్తున్నారని అడిగితే—మంత్రిగారు-వారు ఎట్లాగైనా కొని తీసుకువస్తారని అంటున్నారు. అది ప్రభువ్వుం తరవుమంది అనవలసిన మాటకాదు. అందరు క్లాక్ట్ లో కొనుక్కుగల సమర్థులు కారు. ఇతర కమర్సియల్ క్రావ్స్కు ఎరువులు ఏ ప్రాతిపదికపై ఇస్తున్నారో, అదే ప్రాతిపదికపై యీ ద్రాక్షతోటలకు కూడ ఎరువులు ఎలాట్ చేయవలెనుకచ్చా. ఈ సంవత్సరం ఆ విధంగా ఎంత ఎలాట్ చేచారు?

శ్రీ కె. చోక్కరావు :—వారికి ఎరువులు ఇష్టటంలేదానికాదు. చేంటో ఎరువుల కొరక ఉంది. ప్రశి రైతుకు తగినం ఎరువు దొరకటంలేదు. శీరికి కావసిన నైట్రోజెన్‌గాని, ఆముదవపిండిగాని. ఇంకా నీడైనా సిండిగాని. వారు భర ఎక్కువ వెట్టి అయిశా కొని వేయవచ్చును, ఎరువుల కొరతవల్ల చెబ్బి తిన్నది కాదని నేను చెప్పటం ఇరిగింది. 78 సిజెన్‌లో 120 టమ్ములు సి.ఎ.ఎస్. పంచిడి చేయబడింది. యీ సిజెన్కు 800 టమ్ములు సి.ఎ.ఎస్. 100 టమ్ములు యూరియా, పంచిడి చేయబడింది. 100 టమ్ములు కొంప్లక్స్ ఎరువులు, 55 టమ్ములు పొట్టాపియమ్ నైట్రోజెన్ మంజూరు చేసింది. అన్ని కిల్లాలలో ఇందుకు కమిటీలు పెట్టినచ్చే యీ సిటీకి కూడ ఒక కమిటీ వెట్టి దానిద్వారా సరిగా పంచిడి ఇరిగేటట్లు ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ సి.వి.కె.రావు :—ఆధ్యాతా, అంధ్ర గ్రేవ్స్ తీయగా ఉంటాయా? కెలంగాచా గ్రేవ్స్ తీయగా ఉంటాయా?

(ఇవాట లేదు)

శ్రీ ఎం.నాగరిక్షీ :—ఎరువులు క్లాక్షమార్కెట్ లో దొరికినా—ప్రభావంగా పీటి కొరక ఉంది. నీరు క్లాక్ట్ లో దొరకదుకచ్చా. రిగ్స్ పంచించియినా, కాపులను లోపు చేసి అండర్ గ్రోండ్ వాటర్ ఎన్నువగా వెచ్చేటట్లు ప్రభువ్వుం నహియక చర్యలు తీసుకొంటుందా?

శ్రీ కె. చోక్కరావు :—ద్రాక్ష లోటల్లో ఎక్కువమంది రిగ్స్ చేయటం, బోర్డింగ్ వెల్లో వేయటం చేసినప్పటికీ అండర్ గ్రోండ్ వాటర్ ఎక్కువ లేనందువల్ల ఎంత నీరు లక్ష్మిం కావాలో అంత నీరు లక్ష్మిం కావంటలేదు. ఈ రిగ్స్ మాత్రం చాలాచోట్ల చాల తోటలలో వేయటం ఇరిగింది.

SPRINKLING IRRIGATION SYSTEM IN THE STATE

973—

*4741 Q.—Sri N. Sreenivasulu Reddy:—Will hon the Chief Minister be pleased to state:

(a) the extent of land (in acres) being irrigated through their sprinkling irrigation system in our State; and

(b) whether the Government is giving subsidy to ryots to extend this system of irrigation?

Sri J. Chokka Rao (On behalf of the Chief Minister):—(a) 852 acres of land is under cultivation by the Sprinkler Irrigation system in this State. The details are furnished below:—

1. Anantapur	88 Acres.
2. Kurnool	126 Acres.
3. Chittoor	80 Acres.
4. Cuddapah	58 Acres.
	352 Acres.

In addition to the above, Sprinkler irrigation is also in vogue in Small Farmers Development Agency Areas of Nalgonda and Sri-kakulam Districts.

Nalgonda — 50 Acres.

Srikakulam — 2 Acres.

In Cuddapah district, it is proposed to instal 28 sprinklers to irrigate 112 acres in Rameswaram village. Out of 28, so far 8 sprinklers have been installed covering 32 acres.

(b) Yes, Sir, 50% subsidy on the cost of each unit is extended to ryots from the Special provision of Rayalaseema Development funds in Rayalaseema districts. Government of India have sanctioned a scheme to subsidise the cost of sprinkler irrigation equipment for the small farmers and allowed subsidy of 25% to individual farmer and 50% for community purpose.

శ్రీ కె. చోక్కారావు :—ఎ రాష్ట్రంలో నీటి విలుల పద్ధతి ద్వారా 852 ఎకరాల భూమి సాగవున్నది. ఆ వివరాలు యా క్రింద తెలియజ్ఞున్నాము, అనంతభూరం 88 ఎకరాలు, కర్కూలు 126 ఎకరాలు, చిత్తూరు 80 ఎకరాలు, కడవ 58 ఎకరాలు. వైన తెలుపులేవే కాకుండా నలగొండ శ్రీకాకుళం కెల్లాలో సన్నకారు టైపుల అభివృద్ధి ఏజనీప్రాంతాలలో కూడ యా పద్ధతి సాగువాడుకలో ఉన్నది. నలగొండలో 50 ఎకరాలు, శ్రీకాళం కెల్లాలో 2 ఎకరాలు, కడవ కెల్లా రామేశ్వరం గ్రామంలో 112 ఎకరాలు సాగుచేయబానికి గాను 28 నెలకొల్పులుభిదాలని ఉద్దేశించ బడింది. ఈ 28కి గాను, ఇప్పుడు 8 నెలకొల్పుటం జరిగింది. ఇందుల్లా 82 ఎకరాలు సాగుక్రిందకు వచ్చింది. వి అవునంది. రాయలసీమ కెల్లాలలో టైపులు రాయలసీమ అభివృద్ధి నిధులు ప్రశ్నేక కేటాయింపు

మండి ప్రతి యొక్క యూనిట్ వ్యవహారంలో 50 చారం సల్విడీ ఇవ్వటం ఇరిగింది. సన్నకారు కై తులకు సీఫిలు సాగు పరికరములకు అయ్యె ఖర్చుకు సల్విడీ ఇవ్వటానికి గాను థారత ప్రభుత్వం ఒక పత్రకాన్ని మంజూరు చేసింది. దిని ప్రకారం బొక్కు కై తులకు 25 వర్షాల్లో, సామాజిక అవసరములకు 50 వర్షాల్లో సల్విడీ ఐస్టమించబడింది.

శ్రీ రల్లపరెడ్ ప్రీనివాసల్ రెడ్డి : — ఈ స్పీంక్ లింగ్ ఇరిగేషన్ అన్నచి ఏ కై తు పెట్టుకొన్నాడు — కాబ్ట్ ఆఫ్ ఇన్స్ట్రిషన్ గాని, కాబ్ట్ ఆఫ్ మెటీరియల్ గాని ఎక్కువగా అవుతున్నది. ఎలక్ట్రిసిటీ చార్టెన్ ఎక్కువ అవుతున్నాయి. అందుల్లా కై తులు నష్టపడుతున్నారు అని ప్రభుత్వి దృష్టికి వచ్చిందా? కై తులు నష్టపడుతుంచే — అటువంటి స్పీంక్ లింగ్ ఇరిగేషన్ ను మీరు ఎందుకు ఎడక రేట్ చేస్తున్నారు?

శ్రీ కోక్కరావు : — మన దగ్గర నీటిరి సలిగా ఉపయోగించుకో నేడాని కొరకు ఇది ప్రారంభించబడిని. రాయలీసు లోడ్లు నుడి తీసుకొన్నటువంటి వాటికి 50 వర్షాల్లో సల్విడీ ఇవ్వటం ఇరిగింది. స్క్రోల్ ఫార్మ్స్ డాంటోక్రూడ ఇండివిడ్యుల్చల్ అయితే 25 వర్షాల్లో, కమ్యూనిటీ అవసరాలకు అయితే 50 వర్షాల్లో ఇవ్వటం ఇబుగుతున్నది. కొంతమంది ప్రయివేల్ వ్యక్తులు కూడ ఇది చెపుతున్నారు. ఇంద్రాజీ కీనివల్ లాధం లేదని చెప్పటానికి నీలులేదు. కొండరు దినివల్ లొంగ నీటిని ఉపయోగించటంలో ఎక్కువ సేద్యం అపుతుంది అనే మాట చెబుతున్నారు.

శ్రీ కోనపథ్యారరావు : — ఈ స్పీంక్ లింగ్ ఇరిగేషన్ సిస్టమ్ కట్టివేషన్ లో ఎకరానికి కేపిటల్ ఇన్ వెస్టిమెంట్ ఎత? ' రికరింగ్ ఎక్స్ చెండిచర్ ఎత?

శ్రీ కోక్కరావు : — ఎకరానికి సుమారు 5 వేలు అవుతుంది. కావి దూరంగా ఉన్న స్పూడు 10 వేల రు.లు ఖర్చుపడుతుంది. ఇది కేపిటల్ ఎక్స్ చెండిచర్. దినిలో కూలీల ఖర్చు ఎక్కువ ఉండదు.

శ్రీ పి. శ్రీరాముర్తి (సాగరి కటకం) : — స్పీంక్ లింగ్ ఇరిగేషన్ సిస్టమ్ గవర్న్ మెంట్ సిద్ దెవల్ప్ మెంట్ ఫారమ్స్లో ప్రవేశపెడతారా?

శ్రీ కోక్కరావు : — గవర్న్ మెంట్ ఫారమ్స్లో కూడ పడితే పెట్ట వచ్చును. మొనలు—కై తులు యూ ప్రయత్నం చేయటం ఇరుగుతున్నది.

శ్రీ జి. సోమశేఖర్ (హిందుపూర్) : — అధ్యక్ష, మన అంధ్రప్రదేశ్ లో దినికింది 880 ఎకరాలు మాత్రమే సాగుతున్నదని అంటున్నారు. కడ్డాటకలో 11 లక్షల చిల్లర ఎకరాలు, మహబ్రాంగ్లిలో 13 లక్షల చిల్లర ఎకరాలు యూ స్పీంక్ లింగ్ ఇరిగేషన్ వల్ సాగుచేస్తున్నారు. నేను పర్సనల్ గా వెళ్లి చూశాను. నేను కూడ పెట్టుకొన్నాను. మూడు ఎకరాలకు అయ్యే సీరు ఎనిమిది ఎకరాలకు అపుతుంది. మంగ్రిగారు ఎకరానికి 5000 రు.లు ఖర్చుపడుతుంది అటున్నారు? ఇంత ఖర్చు కాదు. 800 రు. ల నుండి 500 రు.ల వరకు ఎకరానికి ఖర్చుపడుతుంది. అప్పుడు నేను 500 రు.ల నుండి 1500 రు.లకు చేయస్తున్నాను. ప్రతి రాష్ట్రం

యూ పద్ధతిక్రింద కొన్ని లక్షల ఎకరాలు సాగుచేయస్తుంచే—ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 380 ఎకరాలే చేయింపటం చాలా అన్యాయం. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 50 పశ్చింట రైతులకు సభ్యిడి రాయలసిమ డెవలప్ మెంట్ బీర్ ఫండ్ లోనుండి ఆవ్యకుండా—బీనర్ ఫండ్ లోనుండి—ఎగ్రికల్చరల్ డిపార్ట్ మెంట్—ప్రశ్నేకించి ఇన్నే శాగుం టుంది. రాయలసిమలో, తెలంగాచాలో వాటర్ లేదు. దీనివల్ల యూ ప్రాంతాలో ఉన్న వాటర్ సద్యినియోగం చేసుకొనటానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం లార్జ్ సైలులో దీనిని ఒక కార్బ్రూమంగా తీసుకొని కొన్ని లక్షల ఎకరాల సాగులోకి తేవటానికి విడ్చెనా ఒక కార్బ్రూమం ఏర్పాటు చేస్తారు.

శ్రీ డా. చోక్కారావు : —దీని ఫలితాలు మంచిగా ఉన్నవి అన్నప్పుడు—పెద్ద పెద్ద రైతులు ప్రభుత్వం యొక్క సహాయం లేవుండానే ఎస్టువగా చేసుకొనే అవకాశం ఉంది. ప్రభుత్వపూన రాయలసిమ బోట్సు, స్క్వోల్ ఫార్మ్స్ కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క స్క్వోల్ మలో మనం కొంత కేటాయించి ఆవ్యాటం ఐరుగుపున్నది. మంచిది అనుకొన్నప్పుడు ప్రభుత్వం యొక్క నిధులు ఉన్నప్పుడు దీనిని ఎక్కువ ఎకరాలకు, బీదరైతులకు సభ్యిడి కవ్యటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ కుదుర్చూడి ప్రభాకరరావు : —ఆధ్యాత్మా, మంసిగారు పెద్దరైతులు చెట్టుకోవచ్చునని అంటున్నారు మనం కొద్దిరోజులలో లాండ్ రిపార్మెంట్స్ ఎక్షాప్ చేయణితున్నప్పుడు—ఇక పెద్ద రైతులు ఎక్కుడ ఉంటారు? ఇంక సాధారైతులు 10 వేల రు.లు పెట్టి యా ఇట్లు సిటిపారులద సిస్టమ్ ప్రకారం పాగుచేయటం అసాధ్యం. కాబట్టి ప్రభుత్వం యా వాటర్ సైన్ పిటీ ఉన్న వీయలో యూ సిస్టమ్ పెట్టటానికి ఒక నిర్దిష్టమైన పథకం ఆలోచనలో ఉన్నదా?

శ్రీ డా. చోక్కారావు : —లాండ్ సీఎంగ్ వచ్చినప్పుడు పెద్దరైతులు ఉండ రనికాదు. 2 ఎకరాలు ఉన్న రైతుదగ్గరకూడ డబ్బు ఉండవచ్చును. ఇందుకు ఖర్చు 5 వేల కాదు, తక్కువ అనుతుందిని గౌఃసభ్యులు అంటున్నారు. అది పైవీ వేనే పద్ధతి కాబట్టి—అక్కడి భూమి నీస్తిల్లాన్ని బట్టి ఖర్చు ఉంటుంది. ఏప్పుడైనా సభ్యిడి ఇవ్వాలన్నప్పుడు—స్క్వోల్ ఫార్మ్స్ బలహినులకు ఇవ్వాలనేడి ఆలోచన ఉంటుంది.

State Level Research Institute on Economy of Water
for Agricultural etc. purposes

974—

* 3547 Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government proposed to establish a Research Institute at the State Level to find ways and means to bring about maximum economy in the use of water for agricultural, industrial and other purposes and

(b) if so, when it will be constituted?

Sri V. Krishna Murthy Naidu (on behalf of the Chief Minister):

(a) No. Sir.

(d) Does not arise.

(శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి) — మంత్రిగారు శేరని సమాధానం చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు యా నీటి ఉపయోగం — ప్రాశ్కేతు కట్టిన తోట కూడ స్వర్కమంగా వినియోగంలోకి రాకపోవటం వల్ల వేసేక్ ఎక్కువగా ఉంటున్నది, నాగార్జున సాగర్ క్రింద ఈ. డి. ఇరిగేషన్, వెల్ ఇరిగేషన్ ఉండటం వల్ల సోపులు ఎక్కువ ఉండటం దల్ల వాటర్ వేసేక్ ఎక్కువ ఉంటున్నది. వాడికి ఎక్కుడికక్కడ చిన్న చిన్న వాగులు కట్టిన కూడ అదనంగా ఎక్కువ పాగు ఉండదు. కాబట్టి వాటర్ వేసేక్ లేకండా — సర్కార్ వాటర్ ఎట్ల వినియోగించాలి అన్నది పరిశీలించడానికి ఒక ఇన్సెట్ టూర్మార్ట్ ఏర్పాటుచేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఆశ్చేపణమిటి? ఇప్పటికే నా అందుకు చర్య తీసుకొంటారా?

(శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి) నాయుడు:— ఆశ్చేపణ ఏమీలేదు. అందువల్ల ఉపయోగం ఉంగిగాని— దీనికి డబ్బు కావాలి. కెనాల్స్ అన్నే లైనింగు చేసినట్లయితే మనఁ వాటర్ సేవిగ్ చాలా ఉంటుంది. దీనిపైన ఒక దెవలవ్ మెంట్ కమిటీ వాటర్ రిసోర్స్ కమిటీ ఉంది. వారిని ఒక మాస్టర్ పోన్ తయారుచేయమని గఫర్వు మెంటు అడిగింది. అది ఇప్పుడు ప్రవర్తిస్తో ఉంది. దేనికే నా డబ్బు కావాలి. ఇప్పుడు కాలువల పమలే పూర్తి కావటంలేదు. వాటర్ సేవిగ్ కొరకు, వీటికి కూడ లైనింగ్స్ చేసే చాలా డబ్బు కావలసిఉంటుంది. ఫండ్స్ ఎవై లబుల్ గా ఉన్న పుపుడు అ విషయం కన్వసిడర్ చేస్తాము.

(శ్రీ కోన ప్రశాకరరావు) (ఖాపట్ల):— అధ్యక్ష! వంబాట్; హరియానా లలో వాటర్ మీటర్ సిస్టమ్ ఉంది. ప్రతి భీలుకు మీటర్ అరేంజ్ చేశారు. ఆ మీటర్ ప్రకారం ఎంత వాటర్ యూస్ చేసారో అంత రేట్ తీసుకోవటం అక్కడ ఆచారంగా ఉంది. అట్లా చేసే వాటర్ వేసేక్ లేకుండాపోసుంది. సీరు స్వర్కమంగా ఉపయోగపడుతుంది. ఆ ప్రయ త్వా న్ని ఏమైనా ప్రభుత్వం అలోచన్నుండా?

(శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి) నాయుడు:— మనకు మీటర్స్ ఉండవలసిన అవసరం లేదు. We have got abundant water. Therefore, it is not under consideration.

(శ్రీ వి. బసప్ప):— అధ్యక్ష! పౌవ్. ఎల్. సి. క్రింద కొన్ని వందల ఎకరాల భూమిలో—యా సేవేషన్ వల్లుమంచి వేల్యుయబుల్ భూమిలో పంటలు పండకుండా చేసిపోయాయి ఆ భూములకు అదనంగా వాటర్ ఇన్—అక్కడ పుష్టుల ముగా రైతులు పంటలు పండించుకొని బాగుపడేదానికి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి అక్కడ సేవేషన్ పోగొట్టేదానికి అదనంగా సీరు ఇచ్చే సదుపాయం ఏర్పాటు చేస్తారా?

(శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి) నాయుడు:— సేవేషన్ వల్ల కొంత సీరు పోయినా.— మొత్తం వాటర్ ఎవై లబులిటీ బట్టి ఆయకట్టు నిర్దిశ్యము చేయటం జరిగింది. సేవేషన్ వల్ల కొంత నష్టం ఉంటుంది అని చెప్పి—ఇంకా అదనంగా వాటర్ ఇన్ బరిజిస్ట్ ఆయకట్టు ఎచ్చెట్ అపుతుంది.

(శ్రీ వి. రామశర్మ):— అధ్యక్ష! మెట్ల ప్రాంతాలలో సీరికొరక ఉన్న దని మనమందరం అంగేకరిస్తున్నాము. వర్షాకాలాలలో వచ్చే సీరు మళ్ళీ

చిన్న చిన్న నదుల ద్వారా కృష్ణానదిలో పడిపోతున్నది. అటువంటి చిన్న చిన్న నదులకు ఆనకట్టలు ఏర్పాటు చేసి ఆ సీటిసి పొదువు చేస్తే ఎక్కువ విశీర్షం భూమి సాగులోకి తీసుకురావటానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందుకు పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయడు:— అందుకు ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ తయారు చేయిస్తున్నాము. ఎక్కువ వాటర్ మిగిలివుంచే.— ఎక్కువ సూచి సాగుతోకి రావటానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ డా. దామోదరరావు (బగ్గారం):— ఈ డిస్ట్రిబ్యూటరీను పు టియిలెండ్ ఉన్న భూమిలను సీరు అందరుండా పంటలు ఎండిపోతున్నాయి అన్నది ప్రభుత్వానికి తెలుసా? అయితే వాటిని గురించి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయడు:— వర్షము రఘువు ఉన్నపుడు చెయిలెండ్ లాండ్ కు కొంత ఇబ్బంది కలుగుతుంది. ఈ మధ్య వరాలు లేకపోతే కెపాసిటీకి మించి— 500, 600 క్యాసీక్యూలు వాటర్ ఎక్స్ప్రెస్ రిలీఫ్ చేసినపుట్టి— టియిలెండ్ లాండ్కు సీరు రావటం డిలే అయినది. ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన జాగ్రత్త తీసుకొంటున్నది.

శ్రీ కుఠుహూడి ప్రభాకరరావు:— మంత్రిగారు అసలు రిసర్చ్ సెల్ అక్కరలేదు అంటున్నారు. అప్పుడే యా నిషయంలో మనం కొండ రిసర్చ్ ప్రారంభించాము. మొన్నె కన్సిన్స్ రైస్ ఎస్ వాటర్ కు, సైఫ్వెన్ సిస్టమ్ ఇగ్యూల దగర సుమారు 80 ఎకరాలలో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రారంభించటం ఇరిగింది. మనం కొత్తగా ఒక స్క్రూము ప్రారంభించిన తర్వాత పూర్వపర్కులో దాని బెనఫిట్స్ ఎట్లా పుంటాయో: దానికి ఏవాల్యూయేపన్ చాలా అవసరము. కాబట్టి అందుకు ఒక సెల్ అవసరము. ప్రభుత్వం దీనినిగురించి రికన్సిడర్ చేసుందా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయడు:— వాటర్ రిసోర్స్ నేచెలవ్ మొంట్ కమిటీ ఒకటి ఉంది. వారు ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ తయారుచేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరమ్యం:— అధ్యక్షా; మన ప్రభుత్వం ఇంతవరకు వాటర్ సస్టము వరకే చూస్తున్నదిగాని, వాటర్ యూట్ అనే సక్షీక్షు మన ప్రభుత్వ దృష్టిలో లేదు, వరద్రు ఆగ్నేయేమన్ క్రింద ఆక్రూడ ప్రైంటర్ లో ఒక రిసర్చ్ ఇన్సిట్యూట్ పేటటం ఇరిగింది. అది చాలా అద్భుతరమైన విషయము. అది దేశం మొత్తం మీన వాటర్ యూట్ అనే ప్రార్థిల్మీ మీన ఇన్ వెస్ట్ గేట్ చేసేన్నారు. మన ప్రభుత్వంవారు యా వాటర్ యూట్ గురించి వారిని కన్ససలు చేశారా? ఇంతవరకు కన్ససలు చేయకపోతే ఇకమీచట కన్ససలు చేశారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయడు :— We are consulting Research Institute They have said that this is under examination.

-50 a. m. **శ్రీమతి డి. కశ్యారీకాయి :**— అధ్యక్షా, పోచారం డామ్క్రిండ ఏవై తే సూచన్ పోతూ ఉంటాయో—ఫాటి మెయిన్ లెన్స్ చేయటంలేదు. ఇధినరథు

నైజాం కాలంలో దానికి మనమలను పెట్టి వాటిని మెయిన్ చెనెన్నే చేస్తాడండే వారు. ఇప్పుడు అక్కడ మెయిన్ చెనెన్న లేక, నిరు వేస్తగా పోతున్నది. ఇప్పుడు అక్కడ మెయిన్ చెనెన్నేకు ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—మెయిన్ చెనెన్నే అన్నింటికి ఉంది. ఆ పర్ఫిక్యూలర్ కేన్సీలో మెయిన్ చెనెన్నే ఎందుకు లేదో ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఆధ్యాత్మా, ఈ మంత్రిగారు డబ్బు లేదని చెబుతున్నారు. కానీ, ముఖ్యమంత్రిగారు గోదావరి బేరేస్ క్రింద కెనాల్స్ కు అన్నింటికి—నీవేస్ లేకుండా ఉండటంకోసం—వరల్ శ్యాంక్ నుండి తీసుకువచ్చే డబ్బుతో రాయి కట్టడము, సిమెంట్ లై నింగ్ చేయిస్తామని, అందువల్ల ఎక్కువ ఏక రేట్ కవర్ అవుతుందని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినదానికి, ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెబుతున్నది కాంట్రిక్టరీగా ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది వాస్తవమా? ఈ మంత్రిగారు చెప్పేది వాస్తవమా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—వారు చెప్పింది వాస్తవమే. నేము చెప్పింది వాస్తవమే. అది ఆలోచనలో ఉన్నమాట వాస్తవమే. ఈ క్వోల్స్ మీద ఎక్స్‌పర్స్‌ను తీసుకువచ్చి—బెజవాడలో ఒక బిహ్యూండమైన సమావేశం జరిగింది. అక్కడ యిం క్వోల్స్ మీద డిస్క్యూషన్ జరిగింది. ఇవన్నీ చేసే మంచి దనే తలంపు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉంది. దేనికైనా డబ్బు కావాలికదా. మేము ఎఫర్ చేసి డబ్బుకొసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వరల్ శ్యాంక్ లోన్ గురించి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇవాళ శ్యారేస్ కంప్యూటర్ కావాలి. శ్యారేస్ కారకు వరల్ శ్యాంక్ నుండి డబ్బుకొసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఆ శ్యారేస్ కంప్యూటర్ అయినతరువాత—ఫండ్స్ మాస్కోని ఆ కెనాల్స్ కు లైనింగ్ చేసి వాటర్ నేస్తే చేయాలనేది మన ఉద్దేశ్యము. దానికి ఒక మాస్టర్ స్టాప్ తయారుచేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి.ఖ. కిరుమలయ్య (వికారాశాద్) :—మన ప్రభుత్వం ఎక్కువ వంటలు పండించాలని చెబుతున్నది. అందుకు ఎక్కువ వాటర్ వాడుకొనేటట్లు చేయాలంచే—బ్లాక్‌టెచ్ లేదు అంటున్నది. మనం సెంటర్ ను సంప్రదించి, ఎక్కువ డబ్బు తీసుకువచ్చి చిన్న చిన్న ప్రాణెక్టులు కడితే ఎక్కువ వంట పండించటానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానికోసం ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఎక్కువ ఫండ్స్ కావాలని అడుగుతున్నాము. వాగ్గార్జునసాగర్ ప్రాణెక్టుకు 10 కోట్లు కావాలని ముఖ్యమంత్రిగారు స్టానింగ్ మంత్రిగారిని అడగటం, వారికి స్వయంగా ఆ ప్రాణెక్టు చూపించటం జరిగింది. వరల్ శ్యాంక్ నుండి డబ్బు తీసుకువచ్చి కొన్ని ప్రాణెక్టులు తీసుకొనటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కానీ ఫలితం ఇంకా రాలేదు.

శ్రీ ఎస్.పి. నాగిరెడ్డి (మెరుకూరు) :— అధ్యక్షా, ఎసి. కెనాల్ ప్రాంత ఖానల్ సుమారు 25 మైళు ఉంది. డిపార్ట్మెంట్ చెట్టిన గొట్టాలు కాకుండా అదనపు గొట్టాలు పెట్టి వాటా వైనంతా పోతున్నది. 20 మైళకు మాత్రమే నీరు వస్తున్నది. తర్వాత ర్ మైళకు నీటి రావటంలేదు, ఆ నీరు అంతా వేస్తే కాకుండా డిపార్ట్మెంట్ ప్రశ్న తీసుకొనటానికి ప్రయర్పం చేస్తారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయడు :— నా రగ్గర ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ లేదు.

***శ్రీ జి. కోటుయ్య (చీరాల) :**— ఉయిలెండ్ లో ఉన్న భూములకు వర్చాలు లేక పోవటం వల్ల నీరు అందటం లేదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఇనుక ప్రశ్న కాలలో ఉన్న ఉయిలెండ్ భూములకు నీరు రావటానికి విలులేకుండా—పంట కాలు వలలో ఉన్న ఇనుక ఆ నీటిని లాగేస్తున్నది. అందువల్ల చివర ఉన్న ఉయిలెండ్ లాండ్సుకు నీరు అందటం లేదు. కాబట్టి ఇనుక ప్రాంతాలలో ఉన్న పంట కాల వలకు నీమెంట్ లైనింగ్ శ్వరగా చేయస్తారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయడు :— ఉయిలెండ్ లాండ్సుకు ఒక్కొక్కచోట ఒక్కొక్క ఇబ్బంది ఉంటుంది. ఏక్కడెక్కడ ఏది చేయటం అవసరమో, అది చేస్తూనే ఉన్నారు. లైనింగ్ అన్న విషయం ప్రస్తుతం ఆలోచనలో లేదు.

ADVANCES TO CONTRACTORS

975—

* 3901 Q.—Sri A. Sreeramulu:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that advances are paid to contractors for execution of works entrusted to them in Nagarjunasagar Canals, Srisailam Dam and Pochampad Projects;

(b) if so, the names of the contractors and the amount of advance paid during 1971-72, 1972-73 and 1973-74; and

(c) whether payment of advances is permissible under the P.W.D. Code.

Sri V. Krishna Murthy Naidu (On behalf of Chief Minister):—

(a) Yes, Sir.

(b) The details of the advances paid to the contractors during 1971-72, 1972-73 and 1973-74 in Nagarjunasagar Canals, Srisailam Dam and Pochampad Projects are indicated below:—

Sl. No.	Name of the Contractors.	Name of the work.	Amount of advance paid in		
			1971-72	1972-73	1973-74

(Rupees in lakhs)

I. Nagarjunasagar Project:**(a) Left Canals Unit:**

1. M/s Associated Engineering Company.	Excavation of 21st Main Branch Canal from Mile 5/4+52 to Mile 7/4+52 (Venkatajapalem Deep Cut)	10.00
--	--	-------

(b) Right Canals Unit:

1. M/s Gayathri Engineering Company.	Construction of an aqueduct across Gundlakamma River at Mile 110/1+184	6.00
2. M/s Supreme construction Company	Excavation of Main Canal from Mile 121/7+530 to Mile 124/0+190 (Perubhotla Palem) Deep Cut,	12.00

(c) Dam Unit

M/s Southern Structural Limited.	Manufacture, Supply and erection of Gantry Crane for N.S. Dam.	5.00
----------------------------------	--	------

(Rupees in lakhs)

II. Srisailam Project:

M/s Patel Engineering Company.	Construction of Power Tunnel at Srisailam Project.	29.54	1.00
--------------------------------	--	-------	------

III. Pochampad Project:

1. M/s G. Srinivasa Reddy and Company	Earthwork excavation in Mile 51/4 to Mile 52/0	—	5.00
---------------------------------------	--	---	------

Sl. No.	Name of the Contractors.	Name of the work.	Amount of advance. paid in		
			1971-72	1972-73	1973-74
2.	M/s A. P. State Construction Corporation Limited.	Cast insitu cement concrete lining in bed and sides for Godavari South Canal from K. M. (—) 0.20 to K.M.	68.50.		— 53.04

(c) According to P.W.D. Code, advances to contractors are not permissible. However, for special reasons, advances had to be sanctioned by the Government in the above cases depending upon the merits of each case.

9-00 a. m. Sri A. Sriramulu :—In answer to clause (c), the Minister states that according to P. W. D. Code, advances to contractors are not permissible and that however for special reasons advances had to be sanctioned by the Government in the above cases depending on the merits of each case. I want to know what exactly are the special reasons and who are the persons that were influenced by the special reasons and what is the rate of interest charged ?

శ్రీ వి. కృష్ణమార్తి నాయకు :—వీటికి చాలా పార్టు దిన్కున్న చేయడం అరిగింది. కండిషన్ చెప్పడం జరిగింది. పెరుళ్ళపాలం, వెంటాయపాలం వీటిన్నింటివైన వచ్చినవ్వుడు చెప్పడం జరిగింది. ప్రత్యేకించి చాలా పెద్ద ఇన్‌వర్క్ పేసన్ వుంది. కావలాంటే అదంతా వారికి సహా చేసాను. Advances are not permissible according to P.W.D. Code, but Government considered to give the advances and they have given. Government have taken a decision not to give advances. Regarding interest, it is 3% over and above that of Reserve Bank. కాన్ని చోటు హావు వెర్పొంట కూడాదిదు.

Sri A. Sriramulu :—I want to know the special reasons because the Code does not permit ; there must be some special reasons ; what are those special reasons? Regarding the interest, as per G.O. No. 512 dated 9-5-78, interest will have to be charged at the rate that is being charged by the Reserve Bank plus 3%. For the advances given the socalled special reasons are not being given by the Minister. What are the special reasons and who are influenced by the special reasons to sanction these advances ? Who are the persons that sanctioned these advances ? We have a machinery to curb corruption in the services, but we have none to check political corruption. That is why we want to know who were influenced by the special reasons ?

Sri V. Krishnamurthy Naidu :—The entire Government is responsible. పి.డబ్బు.డి. కోడ్ లో తన్నపుటకి For the purpose of agreement there are conditions. మొట్టమొదట నేను మనవిచేశాను. యాత్ర వర్క్ డి పి. డబ్బు. డి. కోడ్.... In some cases they collected 1/2% and in some cases they have not collected even that 1/2% also. As per P. W. D. Code, advances are not permissible. Subsequently the Reserve Bank

of India has given a direction that if at all the Government wants to give, the Government can give at the rate of 3% interest over and above the Reserve Bank rate. That also was taken into consideration and the Government gave advances below that rate also.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—మంత్రిగారి సమాధానం కన్విన్యంగ్ గా లేదు. “ఎంట్ గవర్నర్ మెంటు రెస్పోన్సిబుల్ అన్నారు. అప్పటి మంత్రిగారు చేసినా కామన్ రెస్పోన్సిబీలిటీ ఉంటుంది. దటీస్ డి కొచ్చెన్. రిజర్వ్ బ్యాంకు అఫ్ ఇండియా డై రెడ్యూషన్ పయ్యెలెట్ చేశారు; పి. డబ్బు డి. కోడ్సు వయోలెట్ చేశారు. ఇన్ని వయోలెట్ చేసి ఎందుకే 29 లక్షలు శ్రీక్షేత్రం ప్రాణెక్కు సంబంధించి పచ్చెల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీకి ఇచ్చారు? నుప్పిం కన్వస్ట్రీకున్ కంపెనీకి 12 లక్షలు ఎందుకు ఇచ్చారు? అందుకోసం ‘హావెర్ క్రెడిట్ రిజన్’ అన్నారు; ఇది కావిటెల్ నిర్ణయమా; లేక ఆనాడువున్న మంత్రిగారి నిర్ణయమా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయడు:—కాబినెట్ నిర్ణయం కాదు. ఆ నాడు వున్న మంత్రిగారి ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారు తై నత్తె స్కేచ్ చేశారు.

శ్రీ సల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—‘ఆతనికంచే ఘనుడు అచంటమల్లన్న’ అన్నట్లు ప్రైసిడెంటు రూలులో రెండి లక్షల నాలుగుపేలు యిచ్చినారు.

శ్రీ కె. వెంగళరావు:—ప్రైసిడెంటు రూలు అయివుటీకి-తు ఎ.పి. సైట్ కన్వస్ట్రీకున్ శార్ట్ రెడ్యూషన్ లిమిటెడు అన్నది గవర్నర్ మెంటుది. ఆది ప్రయివేటు కాంట్రాక్టును ఇవ్వులేదు.

శ్రీ సల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—గవర్నర్ మెంటుది అయితే రానికి అప్పు యివ్వువలసిన అవసరమేమిటి? చానికి ఘంట్సు లేవా?

శ్రీ కె. వెంగళరావు:—మనం ఛారమ్ చేశాము. యూ కాంట్రాక్టు రున్ నుంచి బయటవడడానికి.

శ్రీ సల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—ఎట్లు వర్షుకు అప్పు యివ్వువలసిన అవసరమేమి వచ్చింది? మెపినరికి, ఎక్స్‌ప్రైవేట్ మెంటుకు డబ్బు యివ్వువలసి వచ్చిందని గాక, అయిచు లక్షలు ఎట్లు వర్క్‌కు ఎందుకు యివ్వువలసి వచ్చింది?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయడు:—బ్యాంకు గ్రాంటీషైన్, ఇన్‌స్యార్ రెస్పెన్స్ తైన, స్టేట్‌థిపెన్ అఫ్ మెపినరి ఫిటీషైన్ యిచ్చారు. యిప్పుడు స్పైసిఫిక్ గా మూడు సంవత్సరాలను గురించి అడగడం జరిగింది. ఆ విహాలు యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ సిహెచ్. వరశురామనాయడు (పార్ట్‌ప్రైవెట్) :—ఈ బాట్స్ అస్సిన్ చూసే రెండి లక్షలకు తైగా ఎడ్ వాన్ సెన్ యివ్వడం జరిగింది. మొదటి బాట్స్ మొదటి పరి లక్షలు అన్నారు. అందులో ఎడ్ వాన్ సెన్ ఎట్లు మేషన్ లో ఎంత పర్ సెంచైట్ డబ్బు లెక్కులోకి వపుందో చెప్పాలి. రెండవపరి—స్పైష్ రిజన్ అన్నారు. అప్పటికి ఇన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పినా, స్పైష్ థిసన్స్ మీట్ క్లారిష్చెచ్ చేయలేదు. కాంట్రాక్టు రిజిష్టరు, అప్పతారు, భార్య

సాల్ వెనీ పర్ట్ ఫికేట్స్ పెదతారు. ఇనిమియల్ గానే మదుపు చెట్టడానికి డబ్బు లేని వారికి యూ ఎడ్ వాన్ సెన్ ఇచ్చారా ? ఏ కారణంచేత ఇనిమియల్ గా కూడ మదుపు చెట్లేని వారికి ఎడ్ వాన్ సెన్ ఇచ్చారు ? ఆ సైషల్ రిజెస్ ని ఏమిటి ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయడు :— మొదటి దానికి సంబంధించి— లోయెస్ చెండర్ గవర్న్ మెంట్ యాక్సెప్ట్ చేసింది. 2 కోట్ల 16 లక్షల— దానిపైన పరి లక్షలు యిచ్చారు. పరి లక్షలు యిచ్చినప్పుడు—దినికి వేళే సైషల్ రిజెస్ అనేమీలేదు, ఎడ్వ్యూన్స్ యి సే మేము మెపినరీ కౌన్సిల్స్టంటాము, లేకపోతే వున్న మెపినరీ రిపేరు చేయుంచుకుంటాము, ప్రైపా థి కే టీ చేసుకుంటాము, అన్నప్పుడు గవర్న్ మెంటు ఇన్సుర్యూరెన్స్, బ్ర్యాంక్ గ్యారంటీ, స్టిప్పులేట్ చేసిన కండిషన్ అన్ని కనిషిడర్ చేసినది. ఎడ్ వాన్ సెన్ ఇచ్చేటప్పుడు. ఎడ్వ్యూన్స్ సెన్ యిచ్చేటప్పుడు మెపినరీ తీసుకోవడం కొరకు ఒకటి ; ఎరీ ఎగ్జిక్యూషన్ అఫ్ వర్క్—వాటిపై రిపేరు కూడా, ఎడ్వ్యూన్స్ సెన్ ఇచ్చేటప్పుడు 2 పర్సెంట్, 5 పర్సెంట్ రిపేరు కూడా యిస్తారు కొన్ని కేసులలో యివ్వడం జరుగుతుంది. వాటన్నింటిని దృష్టిలో పుంచుకుని గవర్న్ మెంటు యివ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెన్. పరశురామనాయడు :— రెండు కోట్ల రూపాయల కాంట్రాక్ట్ ; దానికి పది లక్షలు కూడా మదుపు చెట్లేని వారికి యిది యిచ్చారా ? వారు పది లక్షలు కూడా మదుపు చెట్లేకపోయినారా ? మంత్రిగారి సమాధానం కాంట్రాక్ట్ రీగా వుంది. మొదట నొ సైషల్ రిజెస్ అన్నారు. ఇప్పుడు ప్రత్యేక కారణాలపైనే యిచ్చినట్లు చెబుతున్నారు. ఆ ప్రత్యేక మైన కారణాలేమిలో అనెత్తే చేయడానికి సెంట్రల్ బ్యార్లో అఫ్ ఇస్ట్రైస్ జెపెన్స్ కు అప్ప తెబుకారా ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయడు :— నొసైషల్ రిజెస్ అనడం లేదు, కొన్ని రిజెస్ పైన, గవర్న్ మెంటు అన్ని విషయాలూ కనిషిడర్ చేసి. రీషనబల్ అనుకున్నప్పుడే గవర్న్ మెంటు ఎడ్వ్యూన్స్ యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ రుద్రశ్రాడ్ ప్రభాకరరావు :— దీనివలన ప్రభుత్వం డబ్బు ప్రాండ్రెన్ వుపయోగిస్తున్నట్లుగా తెలుప్పున్నది. ఒక డిపార్ట్మెంట్ సెట్వ్ లో ఎవరయినా ఉద్దేశి ఒక పొరచాటు చేసి వుంచే వాడు అయిదారు సంవత్సరాల క్రిందట చేసినా—కొండను ప్రత్యేకించు ప్రట్టిస్తున్నాం ; తాని, ఆదే యిప్పుడు యూ కాంట్రాక్ట్రాలకు ఎడ్వ్యూన్స్ సెన్ యిచ్చిన విషయం వచ్చినప్పుడు మంత్రిగారు యిది ఎప్పుడో పాత యముడికాలంలో జరిగింది. మాకు సంబంధం లేదు అంటున్నారు అటు ఉద్దేశ్యగులకు ఒక ప్రాండ్రెన్, యిటు ప్రభుత్వానికి ఒక ప్రాండ్రెన్ అయితే అది నర్సాం ఎట్లా అపుతుంది ? దీనివలన ప్రజలలో కూడ దెమెక్రటిక్ వాల్యూన్ దెబ్బతినడానికి అవకాశం వుంది. ప్రభుత్వం పైన తక్కువ అఖిల్ప్రాయం కలగడానికి అవకాశం వుంది. అందుచేత వారెవరు అయినప్పటికి, చర్చ తీసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తారా ? ఎందుకు యూ డబ్బు ప్రాండ్రెన్ వుపయోగిస్తున్నారు ? Why don't you put an end to this dirty practice ?

శ్రీ డి. వెంగళరావు :—నేను ప్రభాకరరాఘవారిని అదుగుతున్నాను—పాత యముడు అంటున్నారు వారు—యా విషయాలో ఏమి చేయమంటారో వారిని చెప్పమనండి.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాంరావు :—డెమెక్రటిక్ సెటవ్ లో ఎవరయినా ఒక పేటే. ఒక ఆఫీసర్ ఉప్పు చేస్తే అశనివై మనం చర్య తీసుకోవడం లేదా? అయిదారు సంవర్పరాల క్రిందట చేసినప్పటికీ ఇప్పుడు మనం చర్య తీసుకుంటున్నాం గదా ఇప్పుడు మంత్రిగారు 'ఎందుకా మీరు ఎడ్యూన్ పెస్ యిచ్చారు?' అని అడిగేసి : రిటెన్ కారణం చెప్పలేని పరిస్థితిలో ఫున్నారు ఎందుకు యివ్వువలని వచ్చింది? దీనికి కారణాల లెవరు? వారివై ఐసుక చర్య తీసుకుంచే ఫూయావర్క్ జనరేషన్ కై నా అదొక ఎగ్గాంపుల్ అనుమతి, ఒక మంచి దోష మాపించిన వారమధృతాము. ఇలాగే కంటిస్ట్స్ అయితే.....

శ్రీ డి. వెంగళరావు : ఈ విధానం మంచిది కాదనే వెంటనే యిది స్ట్రీ చేశాము ఇటువంటి విధానంవలన గపర్నామెంటుకు చెడ్డ పేరు వస్తుందని విని ఆవేశాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎమైనా యముడ్డి యా విషయాలోకి తీసుకురాకండి.
(నప్పులు)

శ్రీ సి.పి.కె. రావు :—ఈ ప్రభుత్వం ఎడ్యూన్స్ యివ్వుకూడదని అనుకున్నది. 9-10 a.m. దానికి కారణం యా ఎడ్యౌన్స్ యిక్రెగ్యులర్, దోషహరితమైనవి అని. ఇవి గతములో యిచ్చాగా. గములో యిచ్చిన ఎడ్యౌన్స్ లలో రాజకీయ నాయకులు లల్చిపుండడానికి చేశారా, యన్నెప్పుయన్న చేశారా అనేచి యి స్వేస్తి గేషపుచేస్తారా? లోపాలు పాశ గపర్నామెంటు చేసినవి మాని కాదు అనకుండా యిస్వేస్తి చేస్తారా?

శ్రీ డి. వెంగళరావు :—ఆ విధానం తప్పు, మంచిది కాదు అం అలోచించిన తరువాతనే అట్లా చేయకూడదని నిర్ణయం చేశాము.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—ఈ ఎడ్యౌన్స్ లల్చి కూడా సరిగొ 72 ఎన్నికల ముందు యిచ్చారు. లక్షలకు లక్షలు యిచ్చారు. కంపెనీ ఎక్కుంటున్న చూచి నట్టయి వే వాసంచి ఎన్నికల నిధులు వచ్చాయేమియా చూచి చెబుతారా? మెన్స్స్ ఎసోసిమేచైఎం ఇంజనీరింగు కంపెనీ, గాయుత్రీ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, మప్రీం కవ్స్ట్రీట్స్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, సదర్వ్ స్ట్రీక్స్ రల్ రెంపెనీ, కె.స్ట్రీనివాసులురెడ్డి అండ్ కంపెనీ—యిప్పీ కూడా ఒకేకటుంటానికి సంబంధించినవా! థాగస్తులెవరో చెబుతారా?

శ్రీ డి. వెంగళరావు :—ఇదివరకు అనేకసార్లు ఆ శ్రీనివాసులురెడ్డి గారిని గురించి యా శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు వేసిన ప్రక్కలకు సమాధారాలు చెప్పాము. 1972 ఎలవునల ముందు యిచ్చారు, వారి ఎక్కుంటున్న అడగండి అంపే—ఎక్కుం ట్యూలో యటువంటివి ఏమి వుంటాయి?

Sri A. Sriramulu :—Sir, it is highly an evasive answer. Somebody is responsible—either the Minister concerned or the entire cabinet. Money has been allowed to do because no interest was charged. Let me put a straight question Sir—whether it is not possible to surcharge the amount either from the Minister or from the entire Cabinet for recovery ? Secondly, if such things are all to go scotfree either for Ministers for the entire Cabinet and simply we will put money and get away—and to dispell this position and to allay these misapprehensions, is the Government prepared to set an Institution on the model of OMBUDSMAN so that the corruption of politicians cases may be taken by them. Maharashtra is thinking on the lines of having Lokpal and Lokayuktha. Why not we set an Ombudsman to deal with corrupt politicians ?

శ్రీ శ్రీ. వెంగళరావు :—ఇది గతమిలో ఇరిగిన వ్యవహారం. తరువాత విలుస్తిలో ఎడక్కి అయినవి. మహారాష్ట్ర మార్కిగార్ నే యొక్క కూడ అలోచిస్తే న్నాము. అవసరమైతే యిక్కుడకూడా ఆ పద్ధతి పెట్టాలని స్క్రటిని పెట్టి పడ్డి చేయమని చెప్పాను.

శ్రీ వంకా సత్యవారాయణ :—నారమ్మ అన్నిటినీ బేక్ చేసి కాబినెట్ లో కూడా పెట్టకుండా అప్పటి మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారు కలిసి తీసుకున్న నిర్దయం యది అని యిప్పి మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అయితే, వారు రూల్సు, రెగ్యులేషన్సు అన్నిటినీ వయోలెట్ చేశారని, ఇంటరెస్ట్కూడా తక్కువ తీసుకున్నారని సృష్టింగా తేలుతోంది—అందులో కుంభకోడమున్నదని సృష్టిమేన తరువాత ఫ్యాచర్ గై దెన్నుకైనా యిటువంటి ఎడ్వ్యూన్సులు యివ్వకూడదని కాబినెట్ నిర్ణయం చేసినందుకు వారికి థాంపు.

శ్రీ శ్రీ. వెంగళరావు :— థాంపు ఎందుకు ? మేము కూడా యూ ఫని చేస్తే రేపు గూ మీద కూడా యిట్లా గేవస్తుందని మాకు తేలుసు. ఆ పద్ధతి మంచిది కాదనే యికమందు యివ్వకూడదనుకున్నాము.

శ్రీ వంకా సత్యవారాయణ :— ఆనాటి మంత్రివర్గం అట్లా చేయడం మంచిదమునే చేసింది. రాల్కెంటి మని విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు యా విధంగా పాలనీ ప్రకటించినందుకు థాంపు చేపాను కానీ దీనిని అమలు చేయక పోతే మేము మాత్రం ఉఱుకుంటామా ? అందువల్ల, ప్రీవియన్ మినిస్ట్రీ యూ పొరపాటు చేసి, ప్రమాణస్వీకారాన్ని, రూల్సు, రెగ్యులేషన్సును వయోలెట్ చేసి ప్రభుత్వానికి ఎత్త నష్టం కలుగ చేసింది వాల్కెంట యింట రెస్ట్టులో బయట పెడతారా వివరాలన్నీ ?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :— కావాలంకే ఎగ్గామిన్ చేస్తున్నాము. మహారాష్ట్ర గవర్నర్ మెంటువలే వేసి యాకను తీసుకుంటామని మని చేస్తున్నాను.

శ్రీ శ్రీ. వెంగళరావు :— మహారాష్ట్ర గవర్నర్ మెంటు చేసినట్లు చేయడం ప్రత్యేకం యా ఒక్క విషయంలో కాదు. లోక్ పార్ల్, లోక్ ఆ యుక్ లమ మీర్చాటు చేయడం అనేరి ఇనరల్ గా చెప్పాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మహారాష్ట్ర గవర్నరు సెంటు లైన్సులో అనోవిస్త న్యామన్యారు. వారికంచే మండు మన వైటులో ఏర్పాటు చేస్తారా లేక వారి తరువాత ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. వెంగళరావు :— గౌరవ సభలు సలవోసబ్స్ట్రీ చేస్తాము.

**ADMISSION OF COMPARTMENTALLY X CLASS PASSED
CANDIDATES INTO POLYTECHNICS**

976—

*4119 Q.—**Sri Nallapareddi Srinivasulu reddi:** Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the candidates who passed Xth Class (S. S. C.) compartmentally are not eligible to get admission into polytechnics;

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) whether it is a fact that the said candidates are eligible for admission into Intermediate Course?

The Minister for Education(Sri M. V. Krishna Rao Deputised for the Chief Minister):—

(a) Yes Sir.

(b) The performance attained by a student taking the different subjects at different sittings is not a measure or index of his ever-all academic merit. The selection is therefore restricted to students who devote attention for all the subjects prescribed for the qualifying examination and pass the same in one sitting.

(c) Yes Sir.

శ్రీ నలవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—10వ తరగతి కంపార్ట్మెంటల్ గా పాసై నవారికి పాలిచెక్కుక్కులో ఎద్దిపను యివ్వడం లేదు ఇంటర్వీడీమేటులో యిస్తున్నట్లు వారే ఒప్పుకొంటున్నారు. దానికి ఏదో కారణం చెబుతున్నారు. ఇంటర్వీడీమేటులో ప్రవేశం యిచ్చినప్పుడు పాలిచెక్కుక్కులో ఎందుకు యివ్వ కూడదు? కంపార్ట్మెంటల్ గా పాసై నా మాధమెట్క్స్ వంటి సబక్సులో ఎక్కువ మార్కులు తెచ్చుకునేవారుంటారు. అటువంటివారికి ఎద్దిపను లేకుండా చేయడం ఎందుకు?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణరావు :—చెక్కికల్ మార్కులుగానీ, కాలేజీలుకానీ, ఇంజనీరింగు, మెడికల్ కాలేజీలు, అగ్రికల్చరు కాలేజీ, వెటరినరీ సైన్సు కాలేజీ—ఫీటన్సీ బీలో కూడా ఒకసారి పాసై నవారికి సిట్సు యివ్వడం జరుగుతున్నది. ఆట్లాగే పాలిచెక్కుక్కులో కూడా ఒకసారి పాసై నవారికి ప్రవేశం యిస్తున్నాము.

శ్రీ నలవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—పాలిచెక్కుక్కులో ఉండేవి డిగ్రీ క్లాసెస్ 9-20 a.m. కాదు, దీపమా క్లాసులు. కంపార్ట్మెంటల్ గా—మాధమెట్క్స్ లో మాట్లిక్యూలు వచ్చి పాసై నవారుంటారు. అటువంటివారికి ప్రవేశం ఎందుకు లేకుండా చేయాలి? దినిని తును పరిషిలన చేస్తారా?

(శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణరావు :—ఒక సారి పానై న పూడింట్స్ చాలా మంది ఎళ్లయి చేస్తున్నారు. దఫాదఫాలలో పానైన వారికి కొడూ ప్రవేశం యస్తామంచె యింకా చాలా మంది అవుతారు. ఔక్కెకల్ సిబ్లులో ఒక సారి పానై వారికి ప్రవేశం యివ్వాలనుకొంటున్నాము.

(శ్రీ ఎన్. వెంకటరమ్యం :—పాలితుక్కిక్కులో ప్రవేశానికి సజ్జతులో అతనికి ఎక్కువ మార్గులు వచ్చాయో లేదో చూడాలి కానీ ఒక సారి పాసయ్యాడా, రెండుసార్లు పాసయ్యాడా అనేది మంచిది కాదు కాబట్టి సజ్జతులో వచ్చిన మార్గులను పరిగణనలోనికి తీసుకొని ప్రపణమివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తుండా ప్రథుత్వం ?

(శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణరావు :—పూర్తి చేసిన వారిక కూడా ఆ సజ్జతులో మార్గులు బాగా వస్తే యస్తామంచె చాలా మంది ఆ ఒక్క సిఫ్రు మీదనే కెంద్రికి రించి చదివి ఎక్కువ మార్గులు అయ్యా పాచు. మొత్తం రూపకు ఒక సారి పానై తే విద్యుత్తి శక్తి సామర్థ్యాలు కూడ తెలుసాయి.

(శ్రీ సి. వి. కె. రాఘవ :—మాంత్రుల బిడ్డలలో రెండుసార్లు, మూడుసార్లు పరీకలకు వెళ్లి పానైన వారి లేపి పోవడంవల్ల యావిధంగా చేస్తున్నారా ?

(శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణరావు :—ఒక సారి పరీకపానైన వారికివ్వడం మంచిదనే విషయం—సి. వి. కె. రాఘవగారు యతర చేశాలలో కూడ చదివి వచ్చారు, వారికి యా విషయం ఎక్కువ తెలుసు.

MANUFACTURE OF BOAT "RANI OF HYDERABAD" AT KAKINADA 977—

*4128 Q.—**Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi :**—Will hon. the Chief Minister be pleased to state

- (a) whether the boat 'Rani of Hyderabad' was manufactured in the Kakinada boat building yard ;
- (b) what is the cost of the boat ;
- (c) to whom and on what basis it was allotted ; the amount for which it was allotted ; and
- (d) whether the claims of trained fishermen and Co-operatives were ignored at the time of allotment of this boat ?

The Minister for Education (Sri M. V. Krishna Rao, Deputised for the Chief Minister) :—(a) Yes, Sir.

(b) (c) and (d) The boat costing Rs. 1,60,399.81 was allotted to Sri D. V. Thirupathi Rao, Coramandal Canners, Kakinada on hire purchase system to be paid in 20 quarterly instalments, as neither trained Fishermen nor Fisheries Co-operatives applied for this boat

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: — కోరమండల్ కాసర్స్, కాకినాద అనేది ఫీఫిషన్ కంపెనీ అనునా కూడా? అనులు ఆ కంపెనీ లేదని ప్రిన్సిపాలు ప్రభుత్వానికి వ్రాంతప్పటికి కూడా ప్రభుత్వంవారు ఆ ప్రిన్సిపాలు మాట ఖాతను చేయకుండా తిరుపతిరావు అనే వ్యక్తికి ఆ బోటును యిచ్చిన మాట యధార్థం కండా?

శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణరావు: — తిరుపతిరావుగారు ఒక్కరే అప్పయి చేయడం జరిగింది ప్రెయిష్ట్ ఫిషర్స్ కానీ, కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు కానీ, ఎవ్వరూ ఎప్పయి చేయలేదు. బోటు బరిషనల్ ఖరీదుకి యివ్వడం జరిగింది వారికి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: — మంత్రిగారు చెప్పేది పొరపాటు. ఇంజనుకు 50 శాతం హాల్ కు 12 1/2 శాతం సఖింగీ ఇచ్చారు. కారంటున్నారు. సఖింగ రూపంలోనే 70-80 వేల ఇచ్చారు. ఒక ఫీఫిషన్ కంపెనీ, అసువటటిది లేనే లేదు. గోటు టైర్మాలు టైర్మినింగ్ ఇచ్చే ప్రిన్సిపాల్ ఫిషర్స్ డైరెక్టరుకు ప్రభుత్వానికి కూడా రెండు సార్లు ఈ విషయం తెలియిచేసారు. తిరుపతిరావు గారికి హాండోవర్ చేయాలని ప్రభుత్వంమంచి డైరక్టన్స్ ఇస్తూనే ఉన్నారు. ఆయన హాండోవర్ చేయను అన్నాడు కూడా. ఆ పరిస్థితులలో బోటు బిల్డింగు యార్డ్ వారికి హాండోవర్ చేయాలని చెప్పిన మాట యధార్థమేనా? వారే తిరుపతిరావుగారికి హాండోవర్ చేసినది యధార్థమేనా?

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు : — రు. 1,60,399 లకు వారికి ఇన్వైషానికి ఒక ఎగ్రిమెంటుకు వచ్చాం. బరిషనల్ కాస్ట్ మీదనే ఇచ్చాము. 20 వాయిదాలలో ఇవ్వాలని ఎగ్రిమెంటు వ్రాసుకున్నాం. దానికి చాలా మెయింటెన్స్ కూడా అవుతున్నది. ఎగ్రిమెంట్ ప్రకారం ఇవ్వాలి కదా.

Mr. Speaker : — You answer the question whether there was a letter from the Principal that there is no such Company as Coramandel Canners and it should not be given

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు : — డి. వి. చలవతిరావు అప్పయి చేసారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి : — అడిగిన దానికి మంత్రిగారి మంచి జవాబు రావడం లేదు. ఇప్పుడు అది రెండు లక్షలు విలువ చేస్తుంది. 160 వేలకే ఇచ్చారు. అందులో 80 వేల సఖింగీ ఇచ్చారు — ఈరికే బోలెదు ఇన్స్ట్రోక్యూటింగ్ ఇచ్చారు. అది ఫీఫిషన్ కంపెనీ. ఫిషర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీ కాదు. అందులో ఫిషర్స్ కోఆపరేటివ్ లేదు. ప్రిన్సిపాల్ రెండు సార్లు వ్రాసారు. ఎవరికి హాండోవర్ చేయాలో అర్థం కావడంలేదని ప్రిన్సిపాల్ వ్రాసారు. దానిని తృప్తిక రిస్తూ ప్రిన్సిపాల్ కు టైరక్టన్ ఇచ్చారు. బోటు బిల్డింగు యార్డ్ కు అప్పగించండి. దాని ద్వారా మేము తిరుపతిరావు గారికి అప్పగిస్తామని టైరక్టన్ ఇచ్చారు. కొనా కాదా అంటున్నాను. చలవతిరావుగారని మరొకరి వేరు ఇప్పుడు తెస్తున్నారు.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు :—ఎగ్రి మెంటు ప్రకారం హిండోవర్ చేయాలా అక్కరలేదా? బోటును మొదట నర్చే చేయడానికి వట్టుకు వచ్చారు. సర్వే చేయడానికి అవకాశాలు లేక మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు ఓడిల్గా పడివుంది. మొముంచైన్ని చాలా ఎక్కువ అవుతోంది. సిబ్బంది ఖర్చులు చాలా అవుతున్నాయి. అవవసరంగా ఖర్చు చేసే బదులు అమ్మివేయాలని నిర్దయం చేయడం జరిగింది. దానిపై ఆయన అఫ్ఫయి చేసారు. ఇతరులు అఫ్ఫయి చేయలేదు. ఆకాప్ట్ కే ఇవ్వడానికి అగ్రి మెంటు ప్రాసుకున్నారు. ఆ విధంగా ప్రభుత్వం ఉత్తరు పులు ఇచ్చారు.

Sri C. V. K. Rao :—Sir, there is fradulant transaction in this. And the hon. Minister cannot answer it properly. Therefore, I would request that a House Committee may be formed to go into this affair. That way alone justice can be done. There is some kind of connivance, conspiracy in order to defraud the Government as such. The House Committee may be formed. Will the Government be prepared to have this matter investigated by the House Committee?

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు :—అందులో హాన్ కమిటీ వేయవలసింది ఏమీ లేదు. అఫ్ఫయి చేసారు. దాని కాప్ట్ ఎంతో దానికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఇంకా ఏమైనా ఉంచే ఇంకైఫీరీ చేస్తాం.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఆ బోటును అమ్ముతామని ఎక్కుడా. ఎడ్విర్యుల్ చేయలిదు. తిరుపతిరావు గారి వద్ద అప్పి కేపన్ తీసుకున్నారు ప్రిన్సిపాల్ ఫిఫ్టి పన్ కంపెనీ అని రెండు సార్లు చెప్పారు. సీకు చేతకాకపోతే బోట్ విల్సింగ్ యార్డ్ వారికి ఇయ్యి, అక్కడ నుంచి వారిద్వారా ఇప్పించుకుంటాం అన్నారు. డెన్వోర్క్ మంచి ఇంజన్ తెప్పించుకుంచే అందులో 50 శాతం సల్పించి ఇచ్చారు. 12½ శాతం హాల్కు ఇచ్చారు. ఫిష్ రైన్ తో ఎలిక్సిబిటీ ఉండే వారు ఎంతమంది లేదు? ఎందువల్ల అప్పికేపన్నీ కాల్ ఫర్ చేయలేదు? అప్పి కేపన్ పెట్టినంత మాత్రంచేత ఎందువల్ల ఈ విధంగా చేసారు?

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు :—ఇది ఒక ఇండివిడ్యుయల్ కు ఇచ్చింది. కంపెనీకి ఇచ్చింది కాదు. సల్పించి కాని డిప్రైసెయేపన్ కాని తీసివేయలేదు వచ్చిన అప్పి కేపన్ ఒకటి. మనకు నష్టం లేకుండా మొత్తం థరీదుకే ఇచ్చాం.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—అందులో ఉండే పని చేసే వారినందరిని తిసివేసారు. వారందరూ ఇప్పుడు నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారు. ఈ విషయం యథార్థమేనా?

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు :—వారిని ఎట్ సార్ జీసుకోవాలని సలహా ఇచ్చాం. ఇండివిడ్యుయల్ కొనుక్కున్నాదు. అతని ఇష్టం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalwakurthi) :— Sir, inspite of the direction from the Chair and persistent questioning from the Members, the Minister is refusing to answer one specific question. He has not confirmed or contradicted as to whether the Director received any representation from the Principal or not. The Minister is repeating parrot-like to the effect that there was only one application. Sri Srinivasul Reddi has put a pertinent question if there was any advertisement more applications could have come. The Minister has not denied that publicity was not given. I therefore, feel that the Government should agree for the appointment of a House Committee to look into this.

శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు . — దినికి హాన్ కమిటీ అక్కర లేదు సభ్యులు చెప్పిన దాని మీదట ఫర్డర్ ఇంక్రైటరీ చేయిప్పాం.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— ఏదై నా పంచాయతీ బోర్డులో ఈ నీసం వెయ్యి రూపాయిలు విలప చేసే పచ్చగడ్డి కాలువ గట్టమీద ఉన్నా వేలం వేసి చేవరలో ఎడ్వైర్యల్ చేసారు కదా. 150 వేల రూపాయిలు విలువకల ప్రాప్తికి సంబంధించి ఎందుకు ఎడ్వైర్యల్ చేయలేదు? ప్రిన్సిపాల్ డైరక్టరుకు లెటర్ ప్రాసారా అంచే దానికి సమాధానం రావడం లేదు. మంత్రిగారు ఏదో పీల్ చేస్తున్నట్లు ఉంది. హాన్ కమిటీ కాని సెపట్ ఆఫిచరును కావి వేసి ఇంక్రైటరీ చేయి స్తారా? లేకపోతే ప్రభుత్వం మీదనే చెడ్ అథిప్రాయం కలగుతుంది. అంత తెలిగ్గా తీసుకోవద్దని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇం వెంగళరావు :— గౌరవసభ్యులకు అనుమానం ఉంచే సెక్రటరీ టు గవర్నర్ మెంటును పంచి ఇంక్రైటరీ చేయాలని చెబుతాను. వేగ్ ఛార్జెస్ షెట్వద్దు. ఎప్పుడో 1972 లో జరిగిన దానికి ప్రభుత్వం అంచే ఎట్లా?

Sri C. V. K. Rao :— The Government itself is involved in this thing. And I feel the Government has a hand in this.

Sri Nallapareddi Srinivasul reddy :— Let an impartial enquiry be conducted. House Committee would be the best. Why should the Chief Minister shirk in this respect?

శ్రీ ఇం. వెంగళరావు :— నేను ఏమీ పర్క్ కు చేయను. నాకేమీ భయం లేదు. నా హండ్స్ కియర్ గా ఉన్నప్పుడు నాకేమి భయం? సెక్రటరీ చేత ఇంక్రైటరీ చేయిస్తాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— వెంగళరావుగారి ప్రభుత్వం అని ఎవరూ అనడం లేదు. పోయిన ప్రభుత్వమైనా, ఈ ప్రభుత్వమైనా, కంటిన్యూయిస్ ప్రాసెన్ కదా.

శ్రీ ఇం. వెంగళరావు :— నేను అనిశ్చితుడు. ప్రభుత్వం అంతా ఇన్ వాల్స్ నినరంచే చేపాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— గవర్నర్ మెంటు నుంచి పోయిన అర్జున్ ప్రకారం కోరమాండల్ కేనర్స్కు ఇచ్చారు కాని తిరుపతిరావుగారికి కాదు.

ఆయసకు వ్యక్తిగతంగా ఇచ్చింది కాదు. కోరమాండల్ కేనర్స్ వరఘన ప్రతిభావితా అనున తీసుకున్నాడు. కంపెనీ పేరు ఎందుకు వ్రాయాలి? తిరపతిరావు, కాకినాడ అంచే సరిపోతుంది కదా. దానిని అంగీకరించకుండా ఫెట్ ఇచ్చారు కదా.

9-30 a.m. శ్రీ డా. వెంగళరావు :— మీ కావాలంటారో ఒక మాట చెప్పండి. స్పృష్టంగా చెప్పండి, నేను రెడిగా ఉన్నాను

శ్రీ సలహరెడ్డి శ్రీసివాసుల్ రెడ్డి :— ఎంక్కుయిరి కావాలి

శ్రీ డా. వెంగళరావు :— చేయిస్తానని చెప్పాను.

శ్రీ ఎ. శ్రీచామలు :— ఎంక్కుయిరి చేయించడం చేయించకగోవడం చేయ చేరి నెంటు క్షీపను ప్రిన్సిపల్ లెటర్ లో ఏమి రికమండెషను యిచ్చాయి?

In spite of persistent questions, the Minister is refusing to answer that question. I don't know why that information is being withheld. I want to know actually what are the contents of the Principal's letter?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణరావు :— దినిలో లేదు. కావాలంచే తరువార యిస్తాను.

Sri C. V. K. Rao :— If it is not there, will you get a copy of the letter placed on the Table of the House. I have asked for a pertinent thing, Sir.

శ్రీ సలహరెడ్డి శ్రీసివాసుల్ రెడ్డి :— ఎంక్కుయిరి వేస్తానని చెప్పడం కాదు. ప్రిన్సిపల్ లెటరు వ్రాసిన విషయం యదార్థమా? అడ్వైటియల్ మెంటు చేయకుండా లోటు యవ్వడం యదార్థమా? స్కూల్ విషయం యదార్థమా? ఇటువంటి సప్లైమెంటరీలక సమాధానం రాలేదు. ఎంక్కుయిరి గంగతి వేరే సంగతి, మాట్లాడుండ్రులు ఒప్పుకున్నారు, చాలా మంచి విషయం, అభినవిస్తాన్నాను.

శ్రీ డా. వెంగళరావు :— ఐస్టీ దానిలో వస్తాయి కదా. అనుమానాలు ఎంక్కుయిరో వస్తాయి. పాయింట్సు అన్నిటి మీద ఎంక్కుయిరి జరుగుపుంది.

శ్రీ సలహరెడ్డి వాసుల్ రెడ్డి :— అలాంటి యినఫ్రేషన్ ఉంచే స్ప్రెషన్ చేయడం ఎందుకు? ఎందుకు అన్నారు చేయయి?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణరావు :— నా దగ్గర లెటరు లేదు. ఎంక్కుయిరి చేయిస్తాన్నాం. దానిలో ఆ యినఫ్రేషన్ తీసుకుంటాము.

Mr. Speaker :— I hope all the points raised by the members will be covered by the Enquiry Officer and I shall take up this question in the next Session after the Report comes.

శ్రీ డా. వెంగళరావు :— నాకు మీ అండ్రెస్ న్ లేదు. We are ready for it.

RECOMMENDATIONS OF VIITH FINANCE COMMISSION

978—

* 3690 Q.—Sri M. R. Appa Rao (Nuzvid) : Will the hon. Minister for Finance be pleased to state:

(a) the amount that accrues to the Andhra Pradesh Government as a result of the recommendation of the VIith Finance Commission ; and

(b) the relief given by the postponement of repayment of loans due to the Central Government ?

Sri G. Rajaram (on behalf of Finance Minister) :—

(a) Rs. 776.01 crores during the period 1974-79.

(b) Rs. 191.20 crores during the period 1974-79.

Sri A. Sriramulu:—In answer to a the Minister says we are getting a sum of Rs. 76.0. crores. What does this amount represent? Is it a grant or the share in the taxes or is it something else?

Sri G. Rajaram:—For state share of Income-tax, Excise duties etc.,.....Rs. 570.8 crores and grant-in-aid under Art. 275 (1) of the Constitution Rs. 205.93 crores.

Sri A. Sriramulu: The grant under Art. 275 (1) is Rs. 205.93 crores. For what purpose this grant is being given and how does the Government propose to utilise this grant?

Sri G. Rajaram:—A substantial portion of the amount of the grant under Art. 275 (1) be allocated in the Vth Plan. How the Government is going to spend it would from the total outlay of the Plan.

Sri A. Sriramulu:—The Minister did not give correct answer for that. The grants under Art. 275 (1) are supposed to bridge the gap i.e., the revenue gap between receipts and expenditure, mostly in regard to the expenditure on improvement of emoluments on giving dearness allowance and so on and so forth. That is why I made this specific question. How does the Government propose to spend this amount of Rs. 205.93 crores?

Sri G. Rajaram:—The State Government's assessment in respect of the Plan gap was Rs. 324.73 crores. As against this the 6th Finance Commission have re-assessed according to their standards and uniform principles applicable to all the States. They had re-assessed at Rs. 776.01 and they have given. This would be used for meeting non-plan gap during the Vth Plan.

MISAPPROPRIATION OF RS. 1,200 UNDER MANURE LOANS
BY THE SARPANCH OF GANAPAVARAM

979—

*4241 Q.—Sri V. Srikrishna:—Will the hon. Minister for co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a criminal case is pending against Sri Bollareddi Venkateswara Reddy, Sarpanch of Ganapavaram,

Krishna District for misappropriation of about Rs. 1,200 under manure loans when he was the President of the I.S. Co-operative Society; and

(b) if so, the stage of the case?

Sri B. Subbarao:—(a) Yes Sir,

(b) The criminal case is pending in the Court of the Additional District Munsiff-cum-judicial First class Magistrate Vijayawada.

EMPLOYMENT OF PHYSICALLY HANDICAPPED

980—

* 3951 Q.—Sri M. Nagi Reddi :—Will the hon. Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether the Government have decided to give preference to the educated physically handicapped persons in providing employment; and

(b) if so, the percentage allotted to them?

Sri J. Vengala Rao :—The Government have ordered reservation of 3% of vacancies in certain categories of posts in favour of physically handicapped persons.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—అవున్న ప్రత్యేక కేంద్ర ప్రభుత్వం ఖూడ ఇంజనీర్లు వోపడికావ్యవ్వ పగ్గనున్నకు ఉద్యోగాల పరి చేసి యివ్వాలనేటటువంటి దానికి విలు తేవాలని ఆశోచిస్తు ఏట్లుగా ఉంచి అదే రొంగా మనమ రూడ విలు తీసుకువస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగాళారావు :—అదివరకి 3% రిజర్వ్ చేశామని చెప్పాను. క్రొత్తగా విలు ఎందుకు?

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—ఇల్లు తెచ్చి ఉన్నాయి చేస్తే ప్రత్యేక సెక్యూరిటీ ప్రయుక్తి ఉండస్తే ఈసెల్స్ లో కూడా చాయిగా చేయడానికి విషయానికి విషయానికి విలువు ఉంచుకున్నాడని అనుమతి కొనుని.

శ్రీ జె. వెంగాళారావు :—ప్రయుక్తి సెక్యూరిటీ ను సాధారణాను ఏ విలువు పరించదు.

Sri C. E. Morris :—At the recent State Seminar on Education held in March this year, a number of Resolutions were passed pertaining to the Physically Handicapped people. One of them pertains to the blind. Although five months have elapsed I understand, they have not yet been implemented.

Sri J. Vengala Rao : Prior to the Resolutions, already there is a reservation of 3% for those physically handicapped persons

Sri C. E. Morris :—Amongst these Resolutions, the all-important one pertains to the blind. It was suggested that Teachers Training be started to teach the blind. This is an important question and I feel it should be implemented as soon as possible.

(No reply.)

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఫిక్షన్ లీ వ్యోపడికావ్యవ్వ ప్రందించి ఏ కేటాం మనమ్ములు వస్తారు? కెవ్వ వెలెత్ వారు లేద్దివారు అంచు వస్తారా?

Sri J. Vengal Rao :—¹ The Blind: The blind are those who suffer the total absence of sight whose better eye visual acuity extending 3/60 and 10/200 with conceting lenses.

(2) The Deaf: The deaf are those in whom the sense of hearing is fully non-functioning for the ordinary purpose of life.

(3) Arthopaedically handicapped are those who have physical defect or defamatory which causes sadicatory interference of significantly imposing moral functioning of the muscles and joints.

(శ్రీ వి. యల్లారెడ్డి (ఆంధ్ర రాష్ట్ర) :— ఫిక్షిక్లీ పోండికేస్ట్ కొరకు కి చెర్పణటు 9-40 a.m. రిజర్వ్ చేశామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కానీ అక్కడ ఏమీ అమలు ఉరగడము లేదు. ఏ వద్దతిలో తీసుకోవాలని ఏ సర్వీసెన్స్ లో ప్రత్యేకించారు? ఒక ఆఫీసులో భాళీలు వుంటే ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్కుచుండివారు సిఫార్స్ చేసి పంపించారు కానీ ఈ ఫిక్షిక్లీ పోండికేస్ట్ వారిని తీసుకొనుండా ఇతరులను తీసుకొన్నారు. అందువల్ల అన్ని దిపొట్టిమెంట్లు పాటించే విధంగా చర్యలు తీసుకొట్టారా?

(శ్రీ కె. వెంగళరావు :— వారు చెప్పిన సంగతి నాకు తెలియదు. కానీ కొన్ని కేటగరీ ఆవ్ ప్రోట్టోలో వారికి రిజర్వేషన్ వుంది. Assistant Treasury Officer, U. D. and L. A. Accounts, L. I. C., Senior Binders, Junior Binders, Assistant Time-Keeper, Tracers etc. వీరినుంచి పోవి వర్క్ కార్పులండా లైట్ వర్క్ క్రూ తీసుకొనవచ్చునని, తీసుకొనాలని వుంది. సరిగా అమలు కాక పోతే ఉగిన చర్య తీసుకొంటాము.

(శ్రీ కుడిహూడి ప్రభాకరరావు :— ఆధ్యాత్మా, జి. ట. ని యిస్యా చేశాము. అమలు ఇరుగుతున్నది అని ముఖ్యమంత్రిగారు కొవర్ కాంప్యూటెన్స్ లో చెబుతున్నారు. ఈ జి. ట. యిస్యా చేసినవ్యాటినుంచి ఈ రోజు వరకు జీలాలవారిగా ఎన్ని రోట్సు భార్టీ అయినవి? బ్యాక్లర్ లార్గ్ వుండని నా అమఫథముతో చెబుతున్నాను. ఏ జి. ట. అయినవ్యాటికి తీలాల్లోపున్న ఆఫీసర్స్ అమలు ఇరువరు. చెముకబడిన తరగతుల జి. ట. తీసుకోండి. మెడ్యాల్ కేస్ లోన్న జి. ట. తీసుకోండి. జీలాలో అమలు ఇరిచే రెస్పాన్సిబిల్ట్ ఆఫీసరు లేదు కో ఆరి నేటింగ్ ఫ్లోర్ క్రూ లేదు అమలు ఇరువకము లేదు. ఇంక్షటికి ఫిజికల్లీ పోండికేస్ట్ పోట్సున్ తీలావరకు జి. ట. యిస్యా అయినవ్యాటినుంచి ఎన్ని క్రియేట్ అయినవి? ఎన్ని ఫిల్ట్ ఆవ్ అయినవి? కాక పోతే ఎందుకు కాలేదు? ఫిక్షిక్లీ పోండికేస్ట్ కార్పులండా యితరులను వేసే నీమి చర్య తీసుకొంటారు?

(శ్రీ కె. వెంగళరావు :— నేను చెప్పినది వారు సరిగా ఆర్థము చేసుకొన్నట్లు లేదు. పోట్సులు క్రియేట్ అవడము కాదు. ఘరానా భాళీలు వచ్చి నపుడు కి చెర్పణంట్ వరకు యియ్యాలని చెప్పాము. అమలుచేయకపోతే చర్య తీసుకొంటాము. జి. ట. యిస్యా చేసినవ్యాటినుంచి ఇవ్వటివరకు ఎంతమందికి యిచ్చారో సమాచారము కావాలంచే చెబులో వైన వెడతాను.

(శ్రీమతి కె. కృష్ణిశ్చాయి :— జి. ట. ని యిస్యా చేశామన్నారు. నిజామూలార్డ్ చెందిన కొంతమంది గ్రుడ్డి వారు బి.ఎస్ పాస్ అయిన తరువాత

వన్నే జిల్లా పరిషత్తుటి లెటరు వ్రాసి పటపించాను. పారిసి అక్కడ జాతీయ దొరికినవి. ఇక్కడ రామగోపాల్ అనే 10 వ గ్రాస్ పార్ట్ అయిన గ్రుడి పిల్ వాడు జాతీకావాలని నా యింటి చుట్టూ 10 సార్లు తిరుగుతున్నాడు. ప్రశ్నత్వము యిచ్చిన జి.ఎ. స్ట్రీట్ గా అమలు కావడము లేదు. ఈ విషయంలో ఏమి చర్చ తీసుకుంటారు?

శ్రీ డి. వెంగళరావు :— స్ట్రీట్ గా అమలుచేయాలని వ్రాస్తాము. ఎక్కడ యిచ్చారో సమాచారము తెచ్చిస్తాను. వారి విషయంలో నాకు కూడా సాను భూతి వుంది.

శ్రీ సి.వి.కె.రావు :— దీనిపే మానవతా దృష్టిధముతో చూడవలని వుంటుంది. ఫిజికలీ హాండికెప్పు అసలు చదువులొసడమే ఉపము. వారిలో ఇన్ ఫీరియర్ కాంపెన్స్ వుంటుంది. దానిలో వారు చదువులో ఎనుకబడిపోతారు. నీని రిహేబిలిటేట్ చేయడానికి ప్రశ్నత్వము ఒక కార్యక్రమమను తీసుకోంటారా?

శ్రీ డి.వెంగళరావు :— ఈ ప్రశ్న గవర్నర్ మెంటు సర్కారే గురించి, రిహేబిలిటేట్ ను గురించి వేరే ప్రశ్న వేస్తే ఖాచా చెబుతాను.

Sri C.E. Morris (Nominated) :— Mr. Speaker Sir, may I ask whether the Employment Exchange has got a separate register for the physically handicapped people applying for jobs?

Sri J. Vengal Rao :— Yes Sir.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

ALLOIMENT OF SEATS TO ANDHRA PRADESH IN BANGALORE AND GUINDY ENGINEERING COLLEGES ON RECIPROCAL BASIS.

980 A—

S. N. Q. No. 4801—I. Sri M. Narayan Reddy (Bhodhan):— Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of seats allotted to Andhra Pradesh on reciprocal basis in Bangalore Engineering College and Guindy Engineering College, Madras;

(b) the criteria or guidelines adopted by the Director, Technical Education, Government of Andhra Pradesh for the selection of candidates from Andhra Pradesh for availing the above seats; and

(c) the number and names of the candidates selected for the above seats during 1972-73 and 1973-74?

Sri J. Vengal Rao :— (a) 5 (Five) seats and 3 (Three) seats are reserved for Andhra Pradesh candidates in the Engineering Colleges in Tamilnadu and Karnataka States respectively on reciprocal basis.

(b) As per the orders issued in G.O. Ms. No. 1335, Education dated 15-6-67, a common list of eligible candidates applying for each State shall be prepared by the Director of Technical Education, Andhra Pradesh. Hyderabad strictly in the descending order of merit and Government shall select candidates at their discretion out of this list with a few candidates placed in the reserved list also. The Director of Technical Education shall issue postings to candidates for admission into Engineering Colleges in Tamilnadu and Karnataka

States first out of the main list and after this is exhausted out of the reserved list in order of placement given by the Government.

Tamilnadu State

Karnataka State

(c)

1972-1973

1. Sri N. Raghava Rao	1. Sri Pyla Naidu
2. Sri M. Vishnu Mohan Naidu	2. Sri P. V. Parameswara Rao
3. Sri P. V. Prabhakara Rao	3. Sri B. V. Rama Rao
4. Sri B. Nageswara Rao	
5. Sri S. Anil Kumar	

1973-1974

1. Kum. M. Rajeswari	1. Sri K. Venugopal
2. Sri S. Kameswar Rao	2. Sri V. Vajrander Rao
3. Sri M. Narasimha Swami	3. Sri R. Sham Sunder
4. Sri K. Gopala Krishna Murthy	
5. Sri Y. Bala Nagaraju	

**ROYALTY DUES FROM M/s. R.B.S.S.D. PRASAD AND F. N. DAS
COMPANY FOR MINING MANGANESE ORE IN GARIVIDI**

980-B—

S.N.Q. No. 4800-P Sri Vanka Satyanarayana and Sri M. Nagi Reddy:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that a royalty to the tune of Rs. 20 lakhs is due from M/s. R.B.S.S.D. Prasad & F.N. Das Company to Andhra Pradesh Government for mining manganese ore in Garividi of Srikakulam District.

(b) Whether it is a fact that the entire Manganese ore mined has been sold to the Minerals and Metals Trading Corporation of India;

(c) whether it is also a fact that the royalty constitutes 17 1/2% price paid by the Minerals & Metals Trading Corporation,

(d) Whether it is a fact that payment of even this meagre royalty is being evaded; and

(e) Whether this evasion has been helped by an agreement between the concerned District Revenue Officer and the Company against a decision by the High Court?

Sri J. Vengal Rao :—(a) Yes Sir,

(b) No Sir. M/s. R.B.S.S.D. Prasad & F.N. Das are reported to have sold some of the Manganese ore through private dealers instead of selling it to the Minerals & Metals Trading Corporation directly.

(c) As per proceedings dated 20-6-73 of the District Revenue Officer, Srikakulam a deduction of 17 1/2% of the price payable by the Minerals & Metals Trading Corporation was contemplated towards payment of arrears and current royalty dues.

(d) & (e) The party has filed writ petition in the High Court contesting the payment of the dues in lumpsum, citing, amongst others, the proceedings dated 20-6-73 of the District Revenue Officer, Srikakulam. The case is being contested by Government.

(శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అధ్యానా, 20 లక్షల రూపాయలు మనకు కాకి వుండగా గవర్ను మెంటు ఇంటరైన్ తిస్తుముగా డి.ఆర్.బి. ఈ కంపెనీలో అగ్రమెంటు చేసుకొన్న మాట వాత్సవమా? గవర్ను మెంటు, డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు, మంత్రిగారి నాల్కి లేకుండా 20 లక్షలు నష్టపరచాలని దురుద్దేశ్యములో డి.ఆర్.బి. ఈ అగ్రమెంటు చేసుకొన్న మాట వాస్తవమా? దీనిని ఆధారము చేసుకొని వారు ప్రైకోర్టు వెళ్లిన మాట వాస్తవమా?

(శ్రీ కె. వెంగళరావు :— దురుద్దేశ్యములో చేయలేదు. గవర్ను మెంటు వెర్షిప.న్ లేకుండా హేస్టిగా డెసిఫన్ తిస్తుమాని చేశారు. మంచి కల్దేశ్యములో చేశారని అనుకొన్నాను. నేను వైల్ చూసినప్పుడు తొందరపడినట్లు, కొట్ అఫ్ ది వేప్పియి చేసినట్లు వారు చెప్పిన అభిప్రాయములో ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇది టోక్ అయితే లేఖు అన్ ఎంపోయిడ్ అపుతారు. మీరు పూర్వులోరు. ఆ యిఖ్యంది వుండని ఆ పని చేశారు. పొరసాటు చేశారు. గవర్ను మెంటు ఇన్స్ట్రుక్షన్స్ యిచ్చినది.

(శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— దురుద్దేశ్యములో కాదు. హేస్టిగా చేశారని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. ఆ కంపెనీ వారు 20 లక్షల కాకి తెలారు. అయిన డి.ఆర్.బి.కి అప్పికేమను పెట్టుకొన్నారు. వర్కర్స్ అన్ ఎంపోయిడ్ అపుతారని వారు చెబుతున్నారు. ప్రతి కంపెనీ యంపుని వర్కర్స్ నిరుద్యోగులు అపుతారని చూపించి ప్రభుత్వానికి యివ్వాలిన దబ్బును ఎగగొడుతున్నారు. ఈ డి.ఆర్.బి. ఉత్తర ప్రదేశ్ వారని, ఈ కంపెనీ వారికి పీరికి సంబంధము వుండని తెలుస్తున్నది. దీనిని ఎంక్యూయిరి చేయాలి. హేస్టిగా చేసిన దానికి ఏమి చర్య వారిపైన తిస్తుమాన్నారు? ఆ అగ్రమెంటువల్ల ప్రభుత్వానికి వారు 20 లక్షలు కట్టడము మానిషేశారు. డి.ఆర్.బి. అగ్రమెంటును ఆధారము చేసుకొని వారు ప్రైకోర్టు వెళ్లారు. గవర్ను మెంటుకు 20 లక్షలు నష్టము వచ్చినది. వారిపైన ఏమి చర్య తిస్తుమానిషేశారు? నేను వారు దురుద్దేశ్యములో చేశారంటున్నాను. హేస్టిగా చేశారని వారు అంటున్నారు. ఈ కంపెనీకి సంబంధించిన వారు ఉత్తర ప్రదేశ్ వారని విన్నాను. అది వాస్తవమా?

(శ్రీ కె. వెంగళరావు :— లాన్ రాలేదు. ఇది కోర్టులో వుంది. మనము కంటెష్ట్ చేస్తున్నాము. నేను దీనిపైన ఎక్కువగా చెప్పడము జాగా వుండదు. వారికి తెలియనిది ఏమి వుంది? 20 లీటన్ ఈ కంపెనీకి వున్నాయి. వాటిలో 10 లీటన్ ఇదివరకే కాన్సిల్ అయినవి. వారు చెప్పినది నేను పూర్తిగా ఒప్పుకొంటున్నాను. గరివిడిలో గాని, మాంగానిసులో గాని ఇలాంటి లిటిగేపసు పెట్టి గవర్ను మెంటుకి ఎరియర్స్ యివ్వకుండా ఎగగొఱ్చే అలవాటు పీరికి వుంది, పీరిని వదిలి పెట్టడము లేదు. వారికి వున్న లీటన్ తెస్యుల్ లేకుండా ఆపు చేశాము. డబ్బు కడితేనే రెమ్యా చేస్తామని చెప్పాము. 20 లక్షలు లకాయా

వుంచే వారి ప్రాప్తిని అట్టావ్ చేసినాము. ఆతను చేసి 8 లక్షలు రికవరీ చేశాము. ఇంతలో హైకోర్టు నే ఆరు యిచ్చినది. దానివల్ల అట్టా ఆగి తుంది. వారిని ఏమీ వదిలి పెట్టడము లేదు.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి:— అన్ని చోట్లూ సీన్చేక్, రాయ్లి ముందుగానే లీక్ 9-50 a. m. హోల్రెడ్ కట్టాలి. పెద్దపెద్ద కంపెనీలు ఎగుమతి చేసేటప్పుడు 25 లక్షలు కట్ట కుండా వుండి ఎగ్గాళ్ళే పరిస్థితులు ఎందుకు పస్తున్నాయి? లీక్కి ఇచ్చేటప్పుడే రా మెటీరియల్ ఎగుమతి కాకముందే సీన్చేక్, రాయ్లి కట్టేటట్లు ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకొంటుందా?

శ్రీ కె. వెంగళరావు:— గత అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇవర్నీ అలోచిస్తున్నాము. ఈ కంపెనీకి 20 లీటన్ వున్నాయి. 10 లీటన్ కాస్పిట్ చేశాము. 10 ఈమధ్య రెమ్యాప్లిక్ కు వస్తే ఇవ్వలేదు. ఆది పెండింగులో నుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— 20 లక్షలు పోయింది.

శ్రీ కె. వెంగళరావు:— పోలేదు అంచే పోయాయి అని చెబుతా చేమిటి? 22 లక్షలు బకాయి వుంచే వారి ప్రాప్తిన్ ఎట్టావ్ చేసి ఆక్ష్యుల్ చేస్తే 8 లక్షలు వచ్చింది. మిగిలినవాటిపై హైకోర్టు నే చేసింది. హైకోర్టులో పెండింగు నుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— 20 లక్షలు బకాయి వుండగా డి.ఆర్.వో. 26 లక్షలు మనకు రాకుండా వుండటానికి ఒక ఎగ్రిమెంటుకు ఎంటర్ అయ్యారు. ఆ ఎగ్రిమెంటు ప్రకారం ఒక హైస్ కవ్వపక్కరులేదు. డి.ఆర్.వో. ఒక్కదుగా చేయలేదు. కిల్లాలోని పెద్దలు ప్రైవెట్ ఇచ్చి 20 లక్షలు సష్టు పస్తుండచే రాజని చెప్పి ఎగ్రిమెంటు చేయుంచారు. ఆ ఎగ్రిమెంటు వల్ల నునకు రావలసిన 20 లక్షలు రాశుండా పోయింది. ఆ ఎగ్రిమెంటుపైన అతను హైకోర్టుకు పెళ్ళాడు. హైకోర్టు నే ఇచ్చారు. అతను గలిస్తే 20 లక్షలు పోతుంది. దీని విషయం పూర్తిగా ఎంక్యులీ చేయినే నిశం తెలుస్తుంది. కనుక ఎంక్యులీ చేయస్తారా?

శ్రీ కె. వెంగళరావు:— ఆఫీసు రికార్డులో పుస్తంతవరకు చేపున్నాము. వంకా సత్యనారాయణగారి వద్ద పున్న ఇన్ఫుర్నేషన్ నా వద్దలేదు. సాధ్యమయి నంతవరకు గవర్న్మెంటుకు నష్టం కలుగకుండా ప్రయత్నిస్తున్నాము.

COLLECTION OF HANDLING CHARGES ON FERTILISER BY THE DISTRICT CO-OPERATIVE MARKETING SOCIETY, KHAMMAM

980-C—

S. N. Q. No. 4801-A Sri Chekuri Kasaiah (Palwancha):— Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the District Co-operative Marketing Society, Khammam is collecting Rs 8.50 from the ryots on each fertilisers bag as handling charges;

(b) whether the Government have permitted the society to make such collections;

- (c) if so, will it not amount to violation of fertilisers control order of the Government of India;
- (d) whether the Government is allowing such handling charges to the private dealers also; and
- (e) will the Government arrange for the refund of the amounts so collected from the ryots in Khammam district ?

Sri J. Chokka Rao (on behalf of Chief Minister) :-

(a) The District Co-operative Marketing Society Khammam has been collecting the transport and incidental charges to move the stocks of fertilisers from Khammam district Headquarters to remote corners of the district like Bhadrachalam, Nugur, Burgampad, blocks Mulkalapalli, Sathupalli in Kothagudem which are inaccessible, at rates between Rs 5 to Rs. 7 per bag of 50 kgs., depending on the distance.

(b) & (c) The statutory prices are fixed by the Government of India under clause (3) of the Fertiliser Control Order, 1957 only for Ammonium Sulphate, Urea and Calcium Ammonium Nitrate. No statutory control exists for the various types of complexes manufactured and distributed by the indigenous manufacturers in the country. The fertilisers handled by the District Co-operative Marketing Society for which Statutory prices are fixed are sold only at the statutory prices. The District Co-operative Marketing Society gets its stocks at Khammam point from where it is moved to remote and inaccessible areas where special depots have been opened by the District Co-operative Marketing Society for public benefit. To meet the actual additional expenditure incurred on the transport of the fertilisers from Khammam to special depots only, the margins as indicated in answer to clause (a) which are the reasonable minimum, are allowed by the Collector to be charged by the District Co-operative Marketing Society.

(d) No stocks of Pool Fertiliser are supplied by the State Government to the private dealers. Hence the question of Government allowing handling charges to private dealers does not arise. Manufactures allow to dealers handling non pool stock margins for transport and handling at the District level to cover the costs upto the destination. But, on the plea that the margins allowed are low, the dealers are not always moving the stocks to the remote centres. In order that the ryots in these remote places may not be denied fertilisers, the Districts Co-operative Marketing Society has taken up the responsibility of moving stocks to these remote places charging the reasonable minimum on a 'no profit-no loss' basis.

(e) In view of the position explained in answer to clauses (a) to, (d), the question of refund of amounts collected does not arise.

శ్రీ సి.పా.చ. కాళయ్య :— మంత్రి గారు తెప్పిన భవానిచలం, నూగురు, బుద్దుంపాడు, సత్కాపల్లి, మలకాపల్లి ఇంటరీయర్ ప్లానెన్స్ కాపు. క్లార్క్ పోర్ట్ క్వోర్ట్స్, తాలూకా పోర్ట్ క్వోర్ట్స్ లో వున్నాయి. రాష్ట్రాన్నిపోర్ట్ రెగ్యులర్ గా వున్నదే. 5 నుండి 7 రూపాయల వరకు వసూలు

చేస్తన్నారు. ఒక లారీలో 200 లక్షలు వెడకాయి. మామూలుగా ఎవరికి ఇచ్చినా రూ. 1-50 కంచే ఎక్కువ పడదు. నీ రూపాయలు, కొన్ని కోల్పి రీ రూపాయలు కూడా వసూలుచేశారని రిపోర్టులు వున్నాయి. డి.సి.ఎం.ఎస్. వారు అక్రమంగా వసూలు చేస్తన్నారు. కృష్ణజిల్లాలో 1-00, 1-50 వసూలు చేయడానికి డి.సి.ఎమ్.ఎస్. వర్షిటీ చేసే ఖమ్మంజిల్లాలో 7 రూపాయలు వసూలు చేయటం ఇరుగుతున్నది. దానిని రిఫర్డ్ చేయాలి. అలా వసూలు చేసినవారివై చర్య శీసికొంటాయి?

శ్రీ ప్రె. చోక్కూరాఘవు:— చార్జీ చేసేది ఎక్కువగా వుండని ప్రభుత్వం థాపిస్తున్నది. ఈ వివయం తెలిసిన తరువాత ఎగ్రికల్చరల్ సెక్రటరీ నో ప్రొఫెసర్ నో లాన్ బేస్ నో ప్రైవేట్ ఎంతభఱ్ప అవుందని దేశించి రై తులామెండంలోనే ఈ ధర నిర్ణయించారు. ఈ చార్జీని తగినే వివయం ఎగ్రికల్చర సెక్రటరీగారు ప్రత్యేక ముగా చూస్తున్నారు. కొన్ని గ్రామాలు క్లోడ్ పోడ్ కౌర్టర్సు అయినా కొన్ని ఇంటీరీయర్ గ్రామాలు వున్నాయి. ఇక్కడ ఫెడచేస్ నుండి డి.సి.ఎం.ఎస్. కు పోయే ఎరువులు ఖమ్మం పోడ్ కౌర్టర్సుకి పోతాయి. నాన్ పూల్ కు సంబం ధించినవి కూడా ఏడీల్ని ఖమ్మం పోడ్ కౌర్టర్సులో వున్నారో వారికి ఆక్కడే ఎలాట్ చేయాలి. రై తులు తీసుకువెళ్లటానికి ఇఖుందిగా వుంది. రై తుల ఆమెండంలోనే మార్కెటింగు సొన్నె టీవారు అక్కడకు తీసుకువెళ్లి సరఫరా చేస్తున్నారు. దానికి రేట్స్ ఎక్కువ వుంచే తగ్గించి, యాక్స్యూవలీ గా ఎంత ఖర్చునుంది అంతకుమిఁచి ఎక్కువ థారం రై తుల మీవ పడకుండా చూస్తామని పాశీ ఇష్టున్నాను.

శ్రీ కె. నారాయణ (జనగాం):— పూల్ ఫెబ్రువరీల్ మాత్రమే కంట్రోలు ఆర్డరు వుంది. కానీ నాన్-పూల్ కు లేదు. నాన్-పూల్ ఎటువులు పై రైటెముగా అమ్మకొన్నారాకి వీళాలో పేసాము. నాన్-పూల్ ఎటువులు వారికిప్పమైన ధరకు అమ్మకొచ్చానికి వీలువుంది. నాన్-పూల్ ఎరువుకు కూడ నేటు గవర్నరు మెంటు నుండి ఒక రేటు కోసార్ చేయబడుతుంది. అంతకుమిఁచి అమ్మ టానికి వీలుదేదు. పై రైటెము పర్సన్ తమకు అవసరమై ఎక్కువ ప్రొఫెసర్ చార్జీలు పెట్టి తెప్పించుకొంచే మనకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ మొత్తంగా మార్కెటింగ్ సొన్నె టి 7, 8 రూపాయలు వసూలు చేయకూడదు. దానిని గురించి స్పష్టంగా చెప్పాలి.

శ్రీ ప్రె. చోక్కూరాఘవు:— ఎరువుల కంట్రోలు ఆర్డరు ప్రకారం రాష్ట్రానికి 10-00 a.m. ప్రభుత్వం టమ్ముకు రిటైల్ పై నోస్ ఇంణిని నిర్ణయించటం ఇరుగుతుంది. అది మీకు ఇచ్చిన నోటులో తెలుస్తుంది. పై నోటుని దేవాలు కంట్రోలు ఆర్డరు కాకుండా మామ్మయ్యాకుర్చర్ని ఉప్పత్తి మీవ ఫిక్స్ రేటు కూడ వెడకారు. మీకిచ్చిన నోటులో ఆ వివరాలు వున్నాయి. పై నోటు ఫిక్స్ ఏవీ వుండదని కాదు. రెండు రకాల ఎరువులు మీకు తెలియజెయటం జరిగింది. రై తులయొక్క ఆమెండం డి.సి.ఎం.ఎస్.కు లేదనేది కాదు. నీడెనా రై తు 50 మైల్లు వెళ్లి ఒకటీ రెండు శాంగ్స్ తెచ్చుకోవడం అంచే రై తులకు యిఖుంది వుంటున్నది, ఖమ్మంలో ఆయనా కృష్ణజిల్లాలో అయినా యితర జిల్లాలలో అనుభవముతో చూచిన తరువాత థాను

మార్కెటు తగ్గించాలని గ్రామ లెవెల్ వరకు ఫటిలై జర్సీ తీసుకుపోతే శాగుంటుందనేది వుండి. ఇంటియర్ పేసెన్స్ కు తీసుకుపోవాలంచే డీలర్స్ ను మార్కెట్ పరిపోదు. అందుకే అగ్రికల్చర్ సెక్రెటరీగారు కొన్ని జిల్లాలకు బయలు దేరి చెఱారు. అక్కడికక్కడే నివరాలు నేకరించి అక్కడి వారితో చర్చించి ఉండ్డారు. చాస్ట్ పోర్టు ఎక్కువ లాభము సంపాదించడమనేది గాకుండా నో ప్రాఫిట్ నోలాన్ బేసిన్ పైన అయిన ఖర్చులమేరుకు పర్టించి రైతులకు అందు శాంటులో వుండట్లు అందజేయడం మంచిని ఖావిస్తున్నాము.

శ్రీ మహామృత్ రషబ్ ఆరీ : — హోండింగ్ చాస్ట్ నేడి అనుమతించడం చట్ట విరుద్ధం. వారు అంతా చదివి యది రికవరబల్ ఎమోంట్ కాదు అన్నారు, నీ జ్ఞాన కు ఆ జ్ఞాన లో పెడి తే శాగుంటుంది ఖమ్మ జ్ఞానవారు ఫ్రెడాచలం పెళ్ళి తీసుకోవాలంచే ఇషటం. ఏ జ్ఞానులో ఆ జ్ఞానుకు పెడుతే చాస్ట్ రక్కువ అయి ఆక్రమ పన్నులు యింపోత్ గాకుండా వుంటి. దీని విషయం పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ తె చోక్కరావు : — డీలర్సును ఎక్కుడి నుండి ఎక్కుడికి మార్పులనేది మాయను ప్రాయకరర్పుకు సంబంధించిన విషయమా. ఈ చిపయ ము లో మాయింప్రాయిపర్పుతో డిపార్ట్ మెంటు సంపరిస్తాంది. ఎక్కుడ డీలర్ పివ్ ఈస్టుంది, ఎక్కుడ పోడ్ క్వోట్ ర్పుతో ఆనేది వారి విషయం డీలర్ పివ్ యిచ్చినప్పుడు ఉన్నటువంటి గోడాన్ నుండి యింకోక నీటుకు పంపించాలని చెప్పే అధికారం మనకు లేదు ఉన్నటువంటి ప్రాకును 100 పర్సన్లు వంపించే సేవ ఏర్పాటు వంది ఫ్రెడాచలముకు కాపలసిన ప్రాకు డీలర్సువద్ద లేదు. పెద్ద పెద్ద చౌక్స్ లో డీలర్సు ఎక్కువ వున్నారు. ఇంటియర్ పేసెన్స్ లో తప్పువ వున్నారు. దూరము నుండి డీలర్సు తెచ్చి గ్రామాలలో యివ్వుని వుంటుంది ప్రతి రైతు ఎక్కుడికో దూరము పోయి తెచ్చుకుసేదానికాన్నా ట్రుస్ట్ పోర్టు ఏక్కువ వున్నాయిని ఆవిస్తున్నాం. తగ్గించడానికి అగ్రికల్చర్ సెక్రెటరీగారిని చూడమని చెప్పడం జిగింది. తగ్గించడం ఇరుగుతోంది. ఖమ్మం కృష్ణా జిల్లాలోనేగాకుండా యితర జిల్లాలలోకూడా సాధ్యమేగంతపరకు రైతులకు యిల్పంది లేకుండా అందుకాటులో వుండేట్లు చేయాలని ప్రథమ్యం ఆలోచిస్తున్నది.

శ్రీ సి. పోచ్ . కాశయ్ :— అద్భుతా, ఈ ఎరువుల వంపిటి విషయములో అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్ మెంటు ఆఫీసర్సు, టో—ఐపచెట్టివ్ డిపార్ట్ మెంటు ఆఫీసర్సు, ప్రైవేటు డీలర్సు వీరందరు కలసి ఒక కుట్ట చేస్తున్నారేమోనని అనుమానం. ప్రథమ్యం ఒక పాలసీగా తీసుకొని యూ కార్బైడ్ మం చేసింది గాబటి డీనిని ఫేల్ చేసి రైతులలో అనుత్పత్తి పే కలగడానికి కార్బైడ్ మాలు చేయడము వల్ — ప్రభుత్వ అధికారులు యిందులో వున్నారు — ఎక్కువ విమర్శలు వచ్చి అన్ని చోటు నుండి వచ్చినటయితే మళ్ళీ తిరిగి ప్రైవేటు డీలర్సుకు ట్రై సేల్ కు అవకాశం కలగాలనే వుండేముతో కంపెనీస్, ఆఫీసర్సు, అగ్రికల్చర్ డిపార్ట్ మెంటు, ప్రైవేటు డీలర్సు అందరు కలసి చేస్తున్నారు. ఈ ప్రమాదాన్ని

ప్రభుత్వం గురించిందా? దాని గురించి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరముందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ శ్రీ కౌర్కురావు: — గత సంవత్సరము ఎక్కువ లాభాలు సంపాదించినవారు యిప్పుడు లాభాలు సంపాదించుకుండా అరికట్టుడమువల్ల తప్పకుండా అనంత్రప్రాప్తి చెంది వున్నారు. ఎవరైతే అక్రమ లాభాలు సంపాదించాలో వారు దీనిని ఫేల్ చేయాలనే ప్రయత్నములో తప్పకుండా వున్నారు. వారి ప్రయత్నాలు వున్నా, కొన్ని యిబ్బందులు అయినా మొదటి స్నేహము యిం నీజములో ప్రాక్తికల్గా కొన్ని యిబ్బందులు జరుగుపున్నవి. అన్ని జీల్లాలలో ప్రభుత్వం ఆశించినంత తొందరగా దీస్ట్రిబ్యూషన్ జరుగేదు. అందుకొరకే అగ్రికల్చర్ సైక్లింగ్ రాష్టర్ అన్ని జీల్లాలకు వంపించడం జరిగింది. అందరి సహకారము అవసరము, స్వార్థపరిష్కారముతో దీనిని ఫేల్ చేయాలనే వారిని బలహీనవరిచి ముందుకు పోవలసిన అవసరము వుంది.

శ్రీమతి జీ. కళ్యాణిశాయి: — ఏమి సహకారము కావాలి, మేము యివ్వడానికి స్విధముగా వున్నాము. ఏమి సహకారము కావాలో చెచితే శాగుంటుంది.

శ్రీ శ్రీ కౌర్కురావు: — అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యుల ఏమయిపునే గాదు. ప్రతి జీల్లాలో వున్నటువంటి రైతులు అనంది, వంచాయితి సమితి లీడర్ పివ్వే అనంకి మరొకటి అనంది, అందరి సహకారము కావాలి. గౌరవ సభ్యులాలికి యిక్కడ క్రాన్ ఎగ్జామిన్ చేసే అభికారము వుంది. క్రాన్ ఎగ్జామినేషన్ నే గాదు, ఎవరెపరి ప్రాంతాలలో ఎక్కడక్కడ లోపాలు వున్నయో వాటిని ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చే తక్కామే సహరించడానికి వీలుంటుంది. ప్రభుత్వ అధికారుల ప్రభుత్వం శాధ్యత వుంది, చేస్తున్నారు, అయినా సాన్-అఫిషియల్స్ కో-ఆపరేషన్ కూడా కావాలని నా భావము.

శ్రీ ఎ. వానుమంతరావు (కొన్నారు): — డైరక్టరు ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ వారు చాలా సొసైటీలకు హర్ల్ ఫ్రీ లైజన్సు పట్ల యిచేస్తున్నారు. ఈ మధ్యన కై లేప్పి స్ట్రీయిల్ అనంది, కిసార్పుమెంటు అలస్ట్రో అనంది, లాట్స్ మినిట్లో రేవు డెలివరీ తీసుకోవాలని ఆర్డరు వస్తుంది, రేవె అనేవరికి వ్యాగన్ల దొరకవు అటువంటి పరిస్థితులలో వేజాగ్ నుండి గాని మరొక పోర్ట్ నుండి గాని యిం సొసైటీలకు ఎఱువులను కై లారీన్ తెచ్చుకోవలసి వస్తుంది. దానివల్ల ఎంతో ఎక్కువ అమ్మంట అపుతుంది. ఈ సొసైటీన్కు నియచెప్పి కై లేప్పి సేషన్స్ ద్వారా సప్లై చేయాలనే ఆర్డరు వుంది. కై లేప్పి వారు అ చేంక్ మెంటు చేయ నందువల్ల నేటు ఛెడరేషన్ నుండి ఒక సొసైటీకి ఎలాట్ మెంట్ యిచ్చినప్పుడు దగ్గర గోడాన్స్ వుంచే వాటికి యివ్వనందువల్ల అదనపు రేట్లు ఆ సొసైటీన్ భరించవలసి వస్తుంది. తక్కువ మార్కెట్ వుండడమువల్ల వాటికి లాన్ వచ్చే అవకాశం వుంది. అటువంటి యిబ్బందులు తొలగించడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. ఆ నష్టాన్ని క్రీ చేయడానికి ప్రభుత్వము వద్ద ఏకైక ప్రతిపాదన వుందా?

(శ) చేక్కారావు :— పూర్తి ఫలితాలుకు సంబంధించి యాసంవత్సరము వ్యాగన్ కొరత వున్నా ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకున్నది. దిపార్థి మెంటు శ్రద్ధ తీసుకున్నది. వ్యాగన్ కొరత వున్నా ట్రాన్స్‌ఫోర్మేషన్ విషయమలో కేంద్ర ప్రభుత్వము ఆమోదిము తీసుకొని వేయి కింగ్ మిట్ల్ వరకు రూడాలారీల ద్వారా చరఫరా చేయబడింది. పూర్తి ఫలితాలుకు సంబంధించి చార్జెషన్ ప్రభుత్వం భరిస్తుంది. స్టాన్చె టీఎస్ కు సంబంధం లేదు.

10.10 a. m. **(శ్రీ ఎఫాస్కూరావు (కంకిపాఠు))** :— అధ్యక్ష, డి. సి. యం. యన్. కు యా ఎరువుల అలాట్ మెంటు విషయం చూస్తే ప్రయి వేటు చూసేకిమెంటులో పొటి చేయలేక నష్టపడుతున్నాయి. కాంట్రి వోండ్రింగు చార్జెషన్ అలప్ చేసి యా టో-అపరేటివ్ స్టాన్చె టీలు వారి కాళ వయిసు అవి నిలబడ అవకాశం కలిపిస్తారు.

(శ్రీ కె వీక్కారావు) :— ట్రాన్స్‌ఫోర్మేషన్ అ రీపోమెంట్స్ చేసినవాటికి ఇమ్ముం తీల్లాలో హారిగా అన్ని తీల్లాలను ఇక్కప్పల్ ఎక్స్‌పెండిచరు యవ్వడానికి చూస్తున్నారు.

Mr. Speaker :—Questions are over.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS (UNSTARRED QUESTIONS)

SETTING UP OF IRRIGATION BOARD

1172.—

1525 (T) Q.—Sri D. Krishna Reddy :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state.

(a) whether there is any proposal with the Government to set up an Irrigation Board on the lines of the Electricity Board to complete the Irrigation works quickly and to bring more land under cultivation; and

(b) if so, whether the Government will at least now consider to set up such a Board either by floating loans from ryots or by borrowing from the Life Insurance Corporation or by any other means?

A.—

(a) A proposal was made in 1970 for the constitution of an Irrigation Board. This was examined and it was decided that it was not necessary to form such a Board.

(b) No, Sir. It is considered not necessary to have a statutory Board on the analogy of the Andhra Pradesh State Electricity Board. However, the Government have since decided to set up an Irrigation Development Corporation Limited, registered under the Company Law.

PENSIONS OR INCENTIVES TO THE OUTSTANDING SPORTSMEN RETIRED FROM THE FIELD

1173.—

3035 Q.—Sri Peter Paul Chukka :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there are any proposals with the Government to give pensions to the outstanding sportsmen retired from the field or to give any incentives; and

(b) if not, whether the Government will at least now consider it sympathetically?

A—(a) A scheme known as "Financial assistance to Sportsmen of repute who are in indigent circumstances" is being implemented each year.

(b) Does not arise.

PROJECT ACROSS THE RIVULET NEAR DOREPALLI VILLAGE

1174—

4012 Q.—Shri N. Venkatiah :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any proposal is under consideration of Government to construct a project by name Dorepalli Project across the rivulet near Dorepalli village in Kodangal taluk, Mahbubnagar district ; and

(b) if not, whether Government will now consider to construct a project across the said rivulet?

A.—

(a) No, Sir. The proposal of constructing Dorepalli project near Dorepalli village in Kodangal taluk of Mahbubnagar dist. was dropped in view of the extremely low return on the project.

(b) No, Sir. The construction of the said project is not under consideration for want of yield, and also the proposal falls in deficit yield group of schemes in the Master Plan for Minor Irrigation works and in the upstream of Koilsagar Project.

TAKING OVER OF THE LANDS OF THE HARIJANS OF ARDHAVARAM

1175—

4241 (C) Q.—Sri Vanka Satyanarayana :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the following lands of the poor Harijans of Ardhavaram of Tadepalligudem taluk West Godavari district are being taken over by the Government to distribute the same to the landless poor Harijans :

1. Sakabathula Mutyalu	Ac. 1.00
2. Uppala Gangayya	Ac. 0.41
3. Sakabathula Tatayya	Ac. 1.05
4. Sakabathula Pullayya	Ac. 0.52

(b) if so, whether the Government are aware of the fact that the said Harijans whose lands are proposed to be taken over by the Government will be deprived of their livelihood as they do not have any land other than this or any other sources of earning to maintain their families;

(c) if so, whether the Government will issue immediate orders to the District Collector, West Godavari district not to grab the said lands from the said poor Harijans; and

(d) if not, the reasons therefor?

A.—(a) No, Sir and it has since been decided to acquire an extent of about 5 acres in No. N 128 of Ardhavarum village, which belong to a cast Hindu ryot for providing House sites to Harijans.

(b) to (d) Do not arise.

GIVING THE FACILITIES OF TREATING A PORTION OF DEARNESS ALLOWANCE AS 'DEARNESS PAY' TO BE COUNTED AS 'EMOLUMENTS' FOR PURPOSES OF PENSION AND GRATUITY TO THE EMPLOYEES OF ZILLA PARISHADS AND PANCHAYAT STAFF

1176—

4375 Q.—Sri Nissankararao Venkataratnam :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that orders were issued in G. O. Ms. No. 175, (Pay Commission), dated 13th June, 1961, that a portion of the Dearness Allowance as stated in it should be treated as 'Dearness Pay' to be counted as 'Emoluments' for purposes of Pension and gratuity;

(b) whether the same facility was given to Municipal employees also in G. O. Ms. No. 402, Municipal Administration, dated 7th June, 1971;

(c) whether the same provisions are made applicable to the employees of Zilla Parishads and Panchayat staff;

(d) if not, whether the Government would consider applying the same to the above mentioned categories; and

(e) whether the Government would consider implementing uniform scales to all the State Government employees including local bodies ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) and (d) The matter is under consideration

(e) There is no difference in scales of pay applicable to the employees borne on Ministerial Services and to the similar categories in local bodies. It is not possible to prescribe uniform pay scales to all categories of employees under Government and local bodies as the duties and responsibilities differ from cadre to cadre.

**CLOSURE OF TWO DIVISIONS UNDER
NAGARJUNASAGAR RIGHT CANALS**

1177—

4787 Q.—Sri D. Krishna Reddy:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state;

(a) whether it is a fact that there is a proposal with the Government now to close down two Divisions under Nagarjunasagar Right Canals:

(b) if so, the reason, therefor; and

(c) whether the Government have thought of any other method of absorbing the employees working in the said two Divisions?

A.—

(a) to (c) For the Budget allotment of Rs. 5 crores during 1974-75, the existing staff in Nagarjunasagar Project is considered far in excess of the requirements. The Chief Engineer Nagarjunasagar Project has therefore, submitted proposals for abolition of one Circle with 1 Divisions in Nagarjunasagar Right Canals Organisation, in case additional funds are not forthcoming. No decision has yet been taken by the Government as the question of absorbing of the surplus personnel is involved; and is under consideration.

MISAPPROPRIATION OF FUNDS BY THE SUPERINTENDENT
AGRICULTURAL FARM, NAKARIKALLU

1178—

4795 Q.—Sri V. Krishna Reddy:- Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Superintendent who has misappropriated the funds received in 1969-71 by the Agricultural Farm, Nakarikallu, Guntur district has been suspended;

(b) the amount so misappropriated; and

(c) what is the present stage ?

A.—

(a) In Guntur district there is no Agricultural Farm by name Nakarikallu and no Farm Superintendent of Guntur district was kept under suspension.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

SETTING UP OF LEMON GRASS OIL EXTRACTION
PLANT AT ARUKU VALLEY

1179—

2732 Q.—Sri M. Nagi Reddy:- Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether the Government propose to set-up a lemon grass oil extraction plant at the Araku valley;

(b) if so, the estimated cost of the plant;

(c) The Probable date by which the factory will go into production; and

(d) the estimated production capacity per year ?

A.—

(a) The possibility is being studied.

(b), (c) and (d) This will be known after the feasibility studies are completed.

AVAILABILITY OF MINERALS IN THE STATE

1180—

3063 Q.—Sri D. Krishna Reddy:—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

- (a) the particulars of minerals available in our State;
- (b) whether the Government will start at least small scale industries near the mines to process the minerals in order to avoid unnecessary expenditure in transport, etc ; and
- (c) if so, the names of places where such industries will be started?

A.—

(a) The following minerals of economic significance are available in our State :

Apatite, asbestos, ball clay, barytes, bauxite, building stones, calcite, china clay, chromite, coal, copper, corundum, diamond, dolomite, feldspar, fire clay, fuller's earth, garnet, gold, granite, graphite, gypsum, iron-ore, kyanite, laterite, lime kankar limeshell, limestone, limestone slabs, managanese, mica, ochres (red, yellow), quartz, red oxede, sand, slate, steatite (soap-stone) and vermiculite.

Of these, bauxite, chromite, diamond, garpet, gold and kyanite are not being exploited.

(b) The State Government do not have any such proposal for the present.

(c) Does not arise.

AVAILABILITY OF RAW MATERIAL FOR
MANUFACTURE OF CEMENT AT JAGGAYYAPETA

1181—

1043 Q.—Sri Vasantha Nageswara Rao: - Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that raw material required for the manufature of Cement is available in Jaggayyapet area; and

(b) if so, whether the Government will take steps for the construction of a Cement Factory thereafter conducting survey ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) The raw material available in the area has been reserved for the use of the proposed Steel Plant and is not available for exploitation, for Cement Industry. The question of constructing a Cement Factory at Jaggayyapeta based on the raw material available in that area therefore does not arise.

NURSE-PATIENTS RATIO.

1182—

1458 Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that the Central Health Council has recommended the Nurse patients ratio as 1:3 in training institutions and 1:5 in non-training institutions;

(b) if so, whether the said recommendation has been implemented in our State.

(c) if not, the reasons therefor; and

(d) the existing ratio in our State in training institutions and non training institutions?

A—

(a) The hon. Member is presumably referring to Nurse patients ratio in teaching and non-teaching institutions. If so, the Central Council of Health at its meeting held at Jairpur in 1971 has recommended one Nurse to 3 beds in teaching hospitals and one nurse to five beds in non-teaching hospitals (excluding teaching administrative and departmental nurses).

(b) No. Sir.

(c) It will be implemented in due course depending upon the availability of funds.

(d) The ratio in the teaching and non-teaching hospitals in the State is approximately one nurse to eight beds.

GOVERNMENT HOSPITAL, GADWAL

1183—

4237 Q.—Sri D. Krishna Reddy: —Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the present bed strength in the Maternity and General wards of the Government Hospital, Gadwal, Mahboobnagar district;

(b) the reason for not providing an X-Ray plant so far; and

(c) the amount allotted to the said hospital under Family Planning Scheme for the year 1972-73 ?

(a) There are 20 beds provided in the Government Hospital at Gadwal, Mahboobnagar district.

(b) An X-Ray Plant has already been supplied to the Hospital

(c) Rs. 4,500 by release,

Rs. 1,510 by cash.

SUPPLY OF SPIRIT IN THE KING GEORGE HOSPITAL, VISAKHAPATNAM 1184—

4255 Q.—Sri P. Sanyasi Rao :— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is no supply of spirit in the King George Hospital, Visakhapatnam for the last six months;

(b) whether it is a fact that it has become impossible to test urine of diabetic patients for want of spirit;

(c) whether it is a fact that urine tests are done only in the case of patients who purchase spirit in the bazar and give the same in the hospital; and

(d) it is also a fact that urine test is denied in the case of patients who cannot buy spirit on account of poverty?

A —

- (a) No. Sir.
- (b) No. Sir.
- (c) No. Sir.
- (d) No. Sir.

DECREASING THE BED STRENGTH IN THE KAMALA NEHRU HOSPITAL AT NAGARJUNASAGAR

1185—

4251 Q.—Sri N. Ramulu:— Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

- (a) whether there is any proposal to decrease the bed strength in the Kamala Nehru Hospital Nagarjunasagar; and
- (b) if so, the reasons therefor?

(a) There is no proposal to decrease the bed strength in the Kamala Nehru Hospital at Nagarjunasagar.

- (b) Does not arise.

DISTRICT MARKETING SOCIETY, KHAMMAM

1186—

1710 Q.—Sri Ch. Kasaiah:—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

- (a) the amount due to the Government by the District Co-operative Marketing Society, Khammam;
- (b) whether it is a fact that the management of the District Co-operative Marketing Society, Khammam has misappropriated a few lakhs of rupees from the society's funds;
- (c) whether it is also a fact that the District Collector, ordered an enquiry into the affairs of the said District Co-operative Marketing society; and

(d) if so, what are the findings of the enquiry and the action proposed by the Government to set right the affairs of the District Co-operative Marketing Society and to recover the misappropriated funds?

(a) A sum of Rs. 8,96,830.79 is due to Government from the District Co-operative Marketing Society, Khammam.

(b) No such instance of misappropriation by the management of the society has come to notice. However there were misappropriation of stocks in the agent societies and depots of District Co-operative Society.

(c) and (d) Yes, Sir. But as action was taken for recovery of the amount due from the depot agents and societies by the District Co-operative Officer, it was considered that there was no need to conduct an enquiry under section 51 of the Andhra Pradesh co-operative Societies Act.

FIRST GRADE MUNICIPALITIES.

1187—

4724 Q.—Sri C. L. Narayana:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be please to state:

(a) how many first grade Municipalities are there in Andhra Pradesh;

(b) how many First Grade Municipal Commissioners are there in Andhra Pradesh;

(c) in how many First Grade Municipalities, Second Grade Municipal Commissioners are working on their own pay; and

(d) if so, the reasons therefor?

A.—

(a) The number of First Grade Municipalities is 14.

(b) The number First Grade Municipal commissioners at present is 5, of whom one is working in a Special Grade Municipality.

(c) The Posts of Commissioners often First Grade Municipalities are held by Second Grade Commissioners on their own Pay.

(d) Some Posts of Municipal Commissioners, First Grade are manned by Municipal Commissioners, Second Grade on their own Pay for want of a regular panel of Municipal Commissioners. Second Grade fit for promotion as Municipal Commissioners, First Grade.

SHIFTING OF DR. V. S. KRISHNA, GOVERNMENT COLLEGE

1188—

2626 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi:—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) Whether the students of Dr. V. S. Krishna, Government College have demanded for the shifting of the said College to Visakhapatnam City limits; and

(b) if so, the action taken by the Government in this regard?

A—

(a) Yes, Sir.

(b) No action for shifting of the College could be taken, as no alternative accommodation suitable for locating the College could be secured.

**ORIYA STUDENTS IN THE JUNIOR COLLEGE AT HINDUSTHAN
SHIPYARD, VIZIGATLAM**

1189—

4075 Q.—Sri P. Sanyasi Rao: Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of Oriya students studying in various Classes in the Junior College at Hindusthan Shipyard, Visakhapatnam ;

(b) the class upto which Oriya language is taught, and the number of teachers who teach Oriya ; and

(c) the reason why opportunity has not been provided for the Oriya students to continue higher studies in their mother tongue by introducing Oriya language at College level also ?

A—

(a) :

Class	Number of students studied during 1973-74
-------	--

Inter I year	2
Inter II year	1
X Class	4
IX Class	4
VIII Class	1
VII Class	3
VI Class	6

Total:	21
--------	----

(b) Oriya is not taught in any class and there are no teachers who teach Oriya.

(c) The Oriya students sought admission in Telugu medium classes. They were admitted in the institution under exemption orders of District Educational Officer, Visakhapatnam. Hence the need is not felt,

CULVERTS BETWEEN TOOPRAN AND MEDAK

1190—

4611 Q.—Srimathi J. Eshwari Bai :—Will the hon. Minister for Public Works Department be pleased to state.

(a) the number of culverts being constructed between Toopran and Medak proper and when are these to be completed; and

(b) the number of the contractors who have undertaken the said work?

A.—

(a) 76 culverts are being constructed and they are likely to be completed by 30th, June, 1975.

(b) Names of contractors who have undertaken the said work:

1. Sri B. Bhujanga Rao,
2. Sri B. Narayan Reddy,
3. Sri Khaja Mohiuddin,
4. Sri M. Narayana Rao,
5. Sri M. Ranga Rao,
6. Sri C. Lingaiah Gupta,
7. Sri Srimantha Rao,
8. Sri C. Laxmiah,
9. Sri Harinath Rao,
10. Sri M. Ramchander,
11. Sri Dasaratham,
12. Sri Hanumantha Rao,
13. Sri Jala Laxmiah.
14. Sri J. Narasimha Rao.
15. Sri Anantha Kumar.
16. Sri Vittal Rao.
17. Sri Pradeep Kumar.
18. Sri P. Vittal,
19. Sri Venkatesham.
20. Sri E. D. V. Gupta.
21. Sri R. Ramachandra Reddy.
22. Sri Anandam.
23. Sri M/s. Jeevan & Company.
24. Sri Hanumantha Rao.
25. Sri N. Ramachandra Reddy.
26. Sri Chandra Mouli,
27. Sri M. Ram Narsiah.

Repairs to National Highway from Toopran to Medak,

1191—

4612 Q.—Srimathi J, Eshwari Bai:—Will the hon. Minister for Public Works Department be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to repair the national highway from Toopran onwards to Medak;

(b) if so, the present stage of the proposal ; and

(c) when was the said road last repaired?

A.—

(a) The road between Toopran and Waddiaram only is a National Highway (N.H 7). The road between Waddiaram and Medak is a State road. There are two proposals as indicated below in respect of the National Highway between Toopran and Waddiaram.

- (i) Widening to two lanes without strengthening from M. 29/0 to 56/0 of Hyderabad—Nagpur road.
- (ii) Widening the existing carriageway over Narsingi tank bund from M. 49/0 to 50/8 of Hyderabad—Nagpur road.

There are no proposals to repair the road in respect of State road portion from Waddiaram to Medak.

(b) In respect of proposal (i) relating to National Highways item, the work is nearing completion except improvements to geometrics and gaps of the road where culverts are under construction. In respect of proposal (ii), the work has not been taken up during 1973-74 due to water existing in the tank and it is suspended during 1974-75 due to lack of funds.

(c) (i) The National Highways portion was repaired during the 1970-71.

(ii) The State road portion was back topped about 6 years ago and the condition of the road is fair.

STATEMENT BY CHIEF MINISTER
re: Introduction of Bhagyalakshmi Lottery Scheme

Mr. Speaker :—The Chief Minister wants to make a statement.

ఉ. పెంగళరావు .—మన అంద్రప్రదేశ్ లో మన ప్రభుత్వం లాటరి బకటి నీపాటుచేస్తున్నాము. ఈ రోడ్ల కి. వో. ఇస్తున్నాము. హైవేల్లో అనేస్తు చేసినపరువాత చేపిలువైన పెదతాము. థాగ్యలక్కు అనేపేరు. ఘష్ట ద్రా 27-10-74 న తీస్తారు. ఘష్ట ద్రా ప్రయిజ్ ప్రొక్స్యరు యాచె లక్ష రూపాయలు. అందులో సుమారు 16 లక్షలు ప్రయిజ్ మని క్రింద పోతుంది. మిగిలినది ఇవల్న మెంటల్ పర్సన్లు ఉన్నయోగిస్తాము. అది including a tractor, Oil Engine pump set, sprayers, improved ploughs, etc. Agents will be appointed in a large number and preference will be given to educated unemployed and physically handicapped. 20,000 people are expected to be provided employment. Tickets will be available through sub-treasuries and selected banks. కేంద్ర ప్రభుత్వయాదు అధికారిస్తేను కూడా యిచ్చారు. మిగిలిన డబ్బు సోషల్ పెర్సన్లు అట్టి విట్స్ కు వినయోగిస్తారు.

ఉ. వి. కె. రావు .—కాబి చేపిలు పయిన పెట్టాలంది.

ఉ. పెంగళరావు :—పెదుతున్నాం. ముందుగా చెబుతున్నాము. లేక పోతే ప్రివిల్యూజ్ మోషను యిస్తారు మీరు.

శ్రీమతి డా. తిక్కారీచాయి :—ఇప్పుడు భాగ్యలక్ష్మీ అనే పేరతో లాటరీ పెదుతున్నారు. ఇంతకుముందు శాకూర్ వి. హరిప్రసాదగారి లాటరీ మారటిగా యదికూడా వుంటుందా ? మన ఇజ్జిహిం అలి అన్సారిగారు కూడా అందులో ఉన్నారు. ఆ మాదిరిగా వుండకుండా చూడాలి.

శ్రీ డా. వెంగళరావు :—ఇది గవర్నర్ మెంటు లాటరి. ఔనాన్న డిపార్ట్ మెంటువారు చూస్తారు. మొత్తం సుమారు 50 లక్షలు, ఇందులో 16 ప్రయిషెన్ క్రిందకు పోషింది, మిగిలింది వెల్ ఫేరు ఆకి విటీన్ కు విసియోగిసారు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ఈ లాటరీలో స్టాఫ్ ఎవరు ఉంటారు ? ఔనాన్న డిపార్ట్ మెంటు నుంచే స్టాఫ్ ను తీసుకుంటారా ? గతంలో వున్న రాఫిల్ స్టాఫ్ అనెంటాయిడ్ గా వున్నారు. వారినికూడా అట్టణ్ణు చేస్తారా ?

శ్రీ డా. వెంగళరావు :—ఆ ప్రశ్న లేదు. దానికి దీనికి సంబంధం లేదు.

Sri A. Sriramulu :—నాది కూడా అదె పాయింటు. There are 25 employees. They are fully qualified; at least on humanitarian considerations if they are not otherwise unfit, they may be appointed. If there are any bad records or any reports against them, I am not advocating their cause. Will the Government examine their claims if they are suitable and try to provide them some jobs ?

శ్రీ డా. వెంగళరావు :—శ్రీరాములు గారికి తెలుసు. ఇప్పటికే స్టాఫ్ ఎక్కువయింది. ఇతర డిపార్ట్ మెంటులలో ఎక్స్పెన్స్ గా ఉన్న స్టాఫ్ ను ముందుగా తీసుకుంటారు. న్నీ రిక్రూట్ మెంటు ఉండకుండా చూస్తారు. ఒవెన్ కాపిటీ పనులో రావచ్చు నేమో కాని వారిని అట్టణ్ణు చేసే-ప్రశ్న లేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్రి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి :—యాడ్ వర్ష రిమార్కుస్ లేకుండా కీవ్ పీట్ ఉన్న వారిని తీసుకోండి. శాగ్యలక్ష్మీ అనే పేరు ముఖ్యమంత్రిగారి ఇంట్లో ఎవరికయినా ఉండా ? వారి కుమార్ పేరు గాని భాగ్యలక్ష్మీయా ?

శ్రీ డా. వెంగళరావు :—నాకు కుమార్ ల లేదు:

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—వారు ముందుగా వనిచేశారు. అనుభవం వుంది. శాగ్యడ్ రిమార్కుస్ లేసప్పుడు వారిని ఎందుకని అట్టణ్ణు చేయరాదు ?

శ్రీ డా. వెంగళరావు :—చెప్పాముకూడా—ఆ ప్రశ్న లేదని.

STATEMENT BY MINISTER FOR LABOUR
re: Question of revision of Wages to Beedi Workers

Sri L. LakshmanaDass :—Mr. Speaker, Sir. the question of revision of minimum rates of wages for beedi workers has been under consideration of the Government for some time. The Government have notified the proposals to revise the rates. The Andhra Pradesh Minimum Wage Advisory Board considered the rates along with the objections and suggestions and made its recommendations. After a detailed consideration of the proposals and the wage rates in adjacent states, it

has been decided by the Government to accept the unanimous recommendations of the Advisory Board. The revised rates works out to an increase of 85 paise over the existing rate in both the regions and in all categories a difference of 15 paise is maintained between the urban and rural areas.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ఆధ్యాత్మ, యా రోడ్ ఒక మధ్యమయిన విషయం ప్రశంసన వచ్చింది. “That Andhra Pradesh Cabinet is likely to be expanded either during the last week of this month or early in September.. The urgency of the Cabinet expansion was felt all the more now because of the dearth of two senior Cabinet Ministers, viz., Sri B. V. Subba Reddy, Deputy Chief Minister and Sri Ramachandra Reddy, Finance Minister.

Mr. Speaker:—It is not an authoritative statement of Government or Chief Minister that is only a news item.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—ముఖ్య మంత్రికారు బావి పయన చేస్తారి. Sources close to the Chief Minister indicated that he may take this opportunity to shuffle the portfolios of some of his Ministers whose performance both in the Assembly and outside was not up to expectations... During the current budget session the Chief Minister had to intervene on a number of occasions to supplement the unsatisfactory answers given by some of his colleagues in the Legislature.. Opposition members attributed this to the Chief Minister himself holding as many as 15 subjects and entrusting some of these to his ministers to answer questions in the Legislature. ఇదికంఠం చేస్తారి. ఇది రిటెంటుగా ఉంది. కానీ నాట పథ పమస్త్ర అయినప్పటికీ మాదికాదని ఊరుకోలేము. The Chief Minister according to reliable sources was credited with the idea of taking in about half-a-dozen new members into his 16-member Council of Ministers. నూర్ మినిస్టర్లు అంటే ఇప్పుడున్న చారిని తీసుకోవాలి. కప్పక ఇది పల్లిక్ ఇంపార్టెన్స్ కనుక స్టేబులైషన్ అవడం భాగాలేదు. ఆయన లీడరు కనుక వారు యా విషయంలో ఒక స్టేట్ మెంటు చేయాలి.

శ్రీ డి. వెంగళరావు :—అధికారం ఉంటే ఆ ప్రతికల పయన చర్చ తీసుకోవచ్చు. యా ఉచయంనుంచి నాకు చాలా రహిగా ఉంది. ప్రతికలవారు చెప్పింది కేవులేన్. అది నిజంకాదు. There is no truth in it.

10-20 a.m. **శ్రీ సి. వి. కె. రావు :**— మీరు క్యాబినెట్ ను ఎక్కుపాండు చేస్తారా? చేసివేస్తే మీరు కూడా రహి తగ్గుతుంది. మీరు సులవుగా కూడా ఉంటుంది.

శ్రీ డి. వెంగళరావు :— చేసేవుడు చేస్తాను.

Sri A. Sriramulu :—There is a comment that the performance of some of the Ministers is unsatisfactory.

శ్రీ డి. వెంగళరావు :— శ్రీరాములురారి రిమార్కుపు ఈ 841 ను సంబంధం ఏమిటి?

Sri A. Siramulu :—Because it is not a question which should have been a subject. When you are asking i.e., you should have a subject or an observation made in the Press, that the performance of the Ministers is not satisfactory.

Mr. Speaker: For the whole thing he said, there is no basis for that.

Sri A. Siramulu :—He is saying something about expansion of the Cabinet.

Shri Venkateswara Rao :— నేను ఎక్కడ చెప్పాను ఆ మర్యాద బేస్ లెస్ ఏమైనా స్టోర్సగాకి అధికారం ఉంచే వాడమేవ యాక్స్ ను తీసుకోవడి ద్రైష్టు చేసున్నాను.

(శ్రీ వెంకట్ రావు :— యాక్స్ ను తీసుకోవడం ఏమిటి?)

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీ మీనియాక్స్ ను తీసుకోవడంకాదు. ఒకిరి మైకు ఒకరు తీసుకొంటున్నారు.

(నత్యము)

Sri A. Siramulu :—A story has appeared in the Press. My friend has brought it to the notice of the House. Either the Chief Minister should totally deny that story or when he accepts a part of it he will have to admitly accept the other part of it in regard to the incompetence of some of the Ministers in answering the questions.

Sri J. Venkata Rao :—The whole story is baseless.

Sri C.V.K. Rao :—What is that story?

Mr. Speaker :—That Bhagyalakshmi affair.

MATTERS UNDER RULE 341

re Removal of restrictions placed by the Government on the purchase of Cotton and Tobacco.

(శ్రీ కాళా రామాండు, (వుర్నెల్) :— అధికారి, మన రాష్ట్రంలో వ్యాపార పంటలు సందిపచడం, వాటికి మార్కెట్టులు గురించి వెపుకోగ్గవడం, అది లేక పోవడం వల్ల రైతులు సప్త పదడం పరిపాటి అయిపోతున్నది. పుగాకు విషయం చాలా గంపపురాలుగా మనకు ప్రాక్కను ఎక్కువుయ్యలేద్ద కావడం—ఆ సాక్షు రిశీజు చేయడానికి ప్రథమంగా దృష్టికి తీసుకొని రావడం, వారు చేయడం ప్రతి సంవత్సరం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు కాలన్ విషయంలో కూడా అటువంటి పరిస్థితి ఏగ్గడిది. మనకు చాలా కౌరతగా ఉన్నటుపంటి సరుకులలో ఇది ఒకటి. మనం ఈక్కిస్తు నుంచి కాటాన్ దిగువుతి చేసుకొంటున్నాము. భానికి భారిన్ ఎక్కుంతికి కూడా ఇర్పుపెట్టవలసిన అవారం ఉన్నది. ధరలు పెరిగి పోతున్నాయని మనం గ్రహింతు పశుమా పచ్చాము కానీ అవృష్టివాతాత్తు రైతులు శ్రద్ధ పహిం చడం, ప్రథమంగా కొత్తరామైన విత్తనాలు కనిపెట్టడం, వ్యాపకాలించు వ్యర్థిసు

రావడం పెట్టికున్న లాటిన్ ప్రింగ్ రోగా దక్కను రావడం మన
కందికి తెలును. ఇత్తు చాలా ఎక్కువ సొంచడం జరిగింది ఆ ప్రతి
మొదట్లో కొండ ఖరు అయినా కొండగా వ్యాపటివంటి పరిస్థితులపల్లి-కావలిని
నటువంటి పెట్టుబడి క్షాంక లు అప్పులు ఇస్టర్ డెడ్ ఉండడం వల్ల, కాటన్
మిల్సు మాన్యుఫాక్చర్స్ 40 రోగా, 10 డా. మి., సరుకు కొనకూడానే ఆంకు
పెట్టడం పల్లి ఈ రోజున రైతుల గ్రామాలలో ఈ సరుచు నిల్వ ఉండి
పోయించి దాదాను రీటుల క్షాంకలు కాండ న్ ఈ రోజున నిల్వ ఉండిపోయింది.
ఇప్పుడు రైతులకు ఈ నసు 10 ఉద్దాం వచ్చింది. ఎగ్గు మొత్తంలో కాటన్ వేస్తు
న్నారు. మనం పోయే మూడచడు కూడా జగగుతున్నది. ఇప్పటికి కి లక్షల
పోకార్పులో ఇంకాన్ వేయిడం కింగ్ నీ, ఇంకా వేస్తున్నారని వార్తలు వస్తు
న్నాయి. ఈ రోగు రైతులు ఒక ఎల్లం కాటన్ పెంచాలనుకుంటే కి వేల
మంచి 4 వేల రూచాను ఏ వరకు పెట్టుబడి పెట్టాలి. దానికి ఎరువులు కావాలి.
పేసినే కున్న ఏవాలి. దానిని ఎంతో జాగ్రుగా చేయాలి దానికి అవసర
మైనటువంటి పోయించి గాను రైతుల గ్రామాలు ఉన్నటువంటి కాటన్ విదుదల కాక
పోతేవ్యవసాయం చేయడం కాలా ప్రాంతంల్లు అన్తులాది. బ్రాంజు లు పెట్టుబడిఇవ్వడంలేదు.
ఈ నిల్వ ఉన్న సదుకు కిడుశల కాక పోతే రైతులకు నష్టం జరుగుతుంది. కనక ఈ
విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకొసి విదుల అర్థేస్తు చుండాలని మనవి చేస్తు
న్నాను. అక్కడి రైతుల దరూ 7-8-71 న సమావేశమై ఈ పోతీ అమ్ముడు
అయ్యేవిధంగా ప్రభుత్వం ల్యాప్సుం చేయాని, ప్రభుత్వంవారు కొమగోలమీర
పెట్టినటువంటి అంతలు ఏవైతే న్నాయో వాటిని తోలగించడానికి ప్రయత్నం
చేయాలని తీర్మానం చే రుడం జగగించి. ఇది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి విషయం.
కాటన్ కార్పూరేవ్స్ ఏగ్గుడినా, ఏర్పడు పోయినా ప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి
ఏ వ్యాపార సంస్థ ద్వారా అయినా ఈ మొత్తాన్ని ఖరీదు చేయినే రైతుకు
వెనులుభాటు కలుగుశుది. మనకు ఎన్, టి. సి ఉన్నది. అది తక్కువ వ్యాపారం
చేసున్నది. కాబట్టి అది మార్కెట్లోకి వచ్చి మిల్లిగ్సుతో ఒక ఒప్పందం కుదుర్చు
కొని రైతుల దగ్గర మంచి కొమగోలు చేయడానికి అవకాశం వున్నది ఎన్.టి.సి.
లాఘాలు సంపాదించడానికి శూడా అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు
శ్రద్ధ వహించి ఈ అంతలు తోలగించడానికి, నిల్వును పెంటనే విదుదల చేయించ
డానికి పూనకోవాలని-దీనిమీఁ ఒక స్టేటుమెంటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరాత్మకాం: పుగాకు అనేది ఛారిన్ ఎస్క్యూఎంట్ తీసు
కొని వస్తుందని అందరికి తెలిసిన విషయమే ఇది గుంటూరు జిల్లాలో ఎక్కువ
పండుతుంది ఇది చాలా డెలోట్ అయినటువంటి పంట. వర్షం ఎక్కువ
అయినా తక్కువైనా డెబ్బుతిటుంది. ఛెరిలైట్ర్ లేకపోయినా డెబ్బుతిటుంది.
ఇది ఇఖ్యందులకు గురి అయి వండిచిన తరువాట దీనికి ఒక మార్కెట్లు అంటూ
లేకపోవడంజేత దారీల చేమలలోకి రైతు వెళ్ళపోతున్నాడు. ప్రయివేటు పుగా
కంపెనీ వాళ్ళ దగ్గరమంచి క్రెడిట్ మీద తీసుకొని రావడం జరుగుతున్నాము.

ఎక్కువై జాగ్రత్తమేటు వాళ్ళాడి అయినా పోషుండిని చిన్నచిన్న చాల్ఫారస్తు లకు వారు పుగాకు యిస్తున్నారు ఇచ్చిన తస్వవాక ఈ రైతులయ్యెక్కు శాధలు చెప్పదానికి విలులేదు చివరకు 6, 10 రూ లు ఇంచునా ఇ ఓఁ వెళ్లపోతామనే పరిశీతులలో వారు తిఱుతున్నారు. నుండి రాత్రులో చూస్తే యా విధికి పెట్టు బిమలు వున్న పొగాకు కంపెనీ అనే 10 వున్నాయి ఐ. ఎల్. టి. డి. గానీ, 10:0 a.m.
సేపటీన్ టుబాక్ గాని, యిటు ఉటి : , పెట్టు ఔప్పు పుచ్చాయి. ఇని యొకంపెనీ కంపెనీ చిన్నచిన్న ఎంపైర్ గా, వా టీ ఎంపైర్ వారు ఇకియేట్ చేసుకుని వారు డైట్ చేస్తున్నారు ఇంచు వారు మార్కెట్లో ఏమి చెబికి అది చలామఁడి అవుతున్నది. అలాగే ఇప్పుడు వై పెట్టు వాల్ఫారస్తులు కూడా ఎక్కువయినారు. వారు చిన్న సంధులు ఏర్పాటు చేసుకుని, ఎంపైర్ కియేట్ చేసుకున్నాడు. వారంతా క లిసి ఒక మాట అసరుంచే రైతులు ఎంచుకూ పనికి రాకండా నాశనమైపోతున్నారు. మార్కెట్ వారు డైట్ చేస్తున్నారు. యా విధికి కంపెనీ, స్టోర్ ఇం పెనీలు లాలాచిలయి ఉనాదు మార్కెట్ ను దోషు కుంటున్నాయి. అనేక సంవత్సరాలుగా ఈపిపియమై అందోళన వేలాడం ఇరుగుతున్నది. రైతుమహాభాలు పెదుతున్నారు. అనేరకాలు - చెబుతున్నారు టొబాకో బోర్డు ప్రైవేటుమని ప్రకటన చేస్తున్నాగానీ ఇంండింరకూ రాలేదు. టుబాకో బోర్డు క్రియేట్ చేస్తామని మారఫులురామయ్యగారు అనేక సంవర్గాలనుంచి ప్రామికీ చేస్తున్నారు. టుబాకోబోర్డు రాలేదు. రైతుల శాధలు తీరలేదు.

అలాగే కాటన్ విషయమన్నది. ఆది కూడా గుంటూరు తీల్లాలో, ఆ ప్రాంతంలో చాలా ఎక్కువగా పండిసున్నారు. చాలా బాగా కూడా అవుతున్నది. మొదల్లో స్టోర్ ట్రైడింగ్ కార్బోపెన్ వారు థిల్మోకి వచ్చినప్పుడు రైతుల విషయం టుబాకోలాగే తయారైంది. ఈ కాటన్ ఒక రకమైన పటట. ఇది పండించిన తరువాత ఇట్లో వుపుకోవడానికి వీలేదు. అగ్ని ప్రమాద భయం వుంది. మార్కెట్ లోకి రావాలి. అందుచే ఇ ట్లో వుంచుకోలేక, వారు వుఁ రకగా వై పెట్టు వాల్ఫారస్తుల చేతులోకి వెళ్లపోతున్నారు. ఒక సంవత్సరం సేట్ ప్రైసింగ్ కార్బోరేషన్ వారు టై చేశాడు. వారు కొండ తీసుకున్న గారు వాత మానిశేశ్వర్ తిగి వారు వై పెట్టు వాల్ఫారస్తుల చేతులోకి రావలసివచ్చింది. అప్పుడు సభపెట్టి స్టోర్ చ్యాపింగ్ కార్బోరేషన్ వారిని పిలిచి అడికితేమాకు సెంట్రో గవర్నరు మెంట్ చాలినంపథంట్సు ఇప్పుడంలేదు కొనడానికి అందువలన మాకు పీలిలునంత కొనడానికి ఆగ్నారం లేదు అవి వారు పోల్పు లెన్ నెన్ ఫీడ్ చేశారు. తరువాత యా కాటన్ కార్బోరేషన్ క్రియేట్ చేశారు. కాటన్ కార్బోరేషన్ వారు కొంతవరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ కాటన్ కార్బోరేషన్ కు గుంటూరులో కూడ ఒక అభిముఖ్యాది. ఆది చాలా ఇంచుచోక్ కండిషన్ లో వుంది. ఎప్పుడు వెడకారో, ఏ ధర అంటారో ఎవరికి కెటియిచి అయ్యామయధపరిషీతి పుంది, వారు కూడాయా ప్రాంతంలో వండే పెంచు తగినట కొనడానికి ప్రథమం వాళు ఇగివంత మార్కు పుఁచి ఇప్పుడంలేదు అంటున్నారు. అంటుచేత రైతుల తిరిగి దాకారుల చేతుల్లోకి, వాల్ఫారస్తుల చేతుల్లోకి, పెన్కుతున్

వస్తువున్నది. అదేగాక, విదేశి టుబాకో సాఫ్ట్ కో వున్నా యి వా ను చి మీపస్ వేరుతో అనేకమంది పై ఏటు ర్యావంర్లు యి వాగు, గొన్నారు గానీ, రైతులు మాత్రం భాగుపడంలేదు కస్టపడే తెచ్చే గుండు లాఘం ఉగడ లేదు. మధ్యాగ్యారీలు, కమిషన్ వ్యాపారస్సు యి, దోషుగు గా మింతా రైతుల క్రమను పంచుంటున్నారు కుండ రైతులు బుట్టు ప్రాణి వై నీచ్చిత మైన అభిప్రాయానికి రావాలి. ఇది చాలాకాంగా వున్నా యి. చుస్తి కాబట్టి, కొక్కురావుగారు దీనిపై చాలా త్రివంగా గ్రహించే నీచ్చాలి । అశిష్టున్నాను.

శ్రీ డా. కొక్కురావు :— అభ్యర్థి, మనస రాష్ట్రంలో గాం యదారు సంవత్సరాలుగా క్రమ క్రమేంచా వర్షితి పంచను ఎమ్కు నగా పండసూ సస్తున్నాం. గత సంవత్సరం కూడా మనం పోచు విప్రార్థులోనే అందులో నుభ్రంగా నాగార్జునసాగర్ ప్రాణైట్ ప్రాంపంలో గాం ప్రాణైట్ ప్రాంపంలో నుటుసు పిడించటం జరిగింది. రాసంవత్సరం యింకా ఎమ్కుపని స్విర్షలో ప్రాణైట్ ప్రాణైట్ పిడించటం జరిగింది. 1973-74 గం. ప్రాంగం ఒక మంగలు గ్రంథాల్ ఒక్కింటికి రూ. 425 ల చొస్తున కొసుగోలు ఉచ్చయబడింది. ఆ ఎరువాం యాధర క్రీంటాల్ ఒక్కింటికి రూ. 520 పంచు పెగించి. రాసి విధింగా మూడు సెలల కాలం అమ్మకం కాబడింది. ఈ కాలంలో నూటి 7/6 వచులు వర్షితి అమ్మకం చేయబడినామిప్రైల్ 1974 ముఖ్యులో ధర ఆ స్క్రీన్ గా క్రీటాల్ ఒక్కింటికి రూ. 455 లకు దిగిపోయినది. దీనికిగల కారణాలేదునగా—సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ చెక్కప్పయిల్ కమిషన్ పరో తీమిల్లుపను ఒట్టిస్తున్న సెలలనుంచి రెండు సెలల వరకు సరివడే ప్రత్యకంపే ఎక్కువ కొసుగోలు చేసి సలువచేయగూడవని ఉత్తర్వు చేయడం; రెండుసిద్ధిరిజర్యుల్లాంకా యుచ్చే అవు స్థంభి చేయట, మూడవది—అండియా కాటన్ కార్బోరేషన్ వారు, సెంగోలు—నాగార్జునసాగర్ ప్రాణైట్ ఏరియాలో—వరిమితం చేయట; ఈ పరిస్థితిని పరిశీలించే నిమిత్తం మన రాష్ట్రప్రభుత్వం వారు ఒక సీనియర్ అధికారిని, గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలకు పంపించడం జరిగింది. అటుపిమ్ముట రాష్ట్రప్రభుత్వం వ్యవసాయాల కార్బోర్యూల్లు బ్రోకాలు వెళ్లి కాటన్ కార్బోరేషన్ అధికారులను, చెక్కప్పయిల్ కమిషన్ గారిని కలునుచుని పరిస్థితిని వివరించారు. ఈ చర్చల సందర్భంలో కాటన్ కార్బోరేషన్ వారు యా ప్రతి కొసుగోలు చేయడానికి తగినంత నిధులు లేవని కెలియవచ్చేను. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యం. సి. యు.—క రకం ప్రతిని నూలు మిల్లులలో పుంచుటకు చేసిన నిమిధు ఆజ్ఞలను తగించవలసినదిగా చెక్కప్పయిల్ కమిషన్ గారిని ఈరదుమైనది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు 31-6-1974 వ తేదీన కేంద్ర వాణిజ్యమంత్రి, కామర్సు మంత్రి, గారయిన డి.టి.అటోపోధ్యాయ గారికి ఒక ఉత్తరంద్వారా మన రాష్ట్రప్రాణైట్ ప్రతి పండించే రైతుల లోనచున్న యిబ్బందుఅమ వివరించి, వర్షితి విల్యులు త్వరలోనే అమ్మకం కావడానికి కావలసిన చర్యలను వెంటనే శీసుకోవలసినదిగా కోరారు. కేంద్ర మంత్రిగారు యా విషయాలన్నింటినీ పరిశీలించేదమని కవాళ

యిచ్చారు. ఇప్పుడు నిల్వ వున్న ర్హీతిని అమ్మణం చేయటకు రాప్టీ ప్రభుత్వం అవసరమైన ప్రయత్నాలన్నీ చేయచున్నది.

ఇదేకాకుండా, నేను క్రిందిసారి ధీలీ ద్విందుడు కూడా కామర్పు మినిష్టర్ గారిని నేను, మన పి. డబ్బు డి. మిల్సెర్ వెంంగా టాపుగారు కూడా వెళ్ళిచాలా చర్చించాము. ఇప్పుడు కనీసో రైతుల పొరువుల్లో పొకువయినా వెంటనే కొనే ఏప్పటు చేయమని కూడా మేము వారిని కోండం జరిగింది. వారు సామఫ్రాతతో తప్పకుండా నేను చేయస్తాను అనే మాట యిచ్చారు. మన రాప్టీంలోనే కాడా, యతర రాప్టీలలో కూడా ఇదే యిబృంది వుంది. మొన్న కామర్పు మినిష్టర్ గారు పార్లమెంటులో కూడ సమాధానం చెబుతున్నప్పుడు చెప్పారు; యిప్తి కొనుగోలుకు యిం కార్బోరేషన్ దగ్గర నిధులు లేవని. గుజరాత్ నుంచి ఉడా యిదే వత్తిడి కేంప్రప్రభుత్వంపై వస్తున్నది. మన రాప్టీ ప్రభుత్వం కూడా రైతులకు యిబృంది కలగకుండా—ఎందుకంచే, కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ వారు కూడా యిం ప్తతీని ఎక్కువ నేడ్యానికి తేవాలని చెప్పడం మన రాప్టీ ప్రభుత్వం కూడ ప్రయత్నం చేయడం—అయి కే కామర్పు మినిష్టర్ దినికి ఎంతో దోహదం చేయలో అంత దోహదం చేయలేకపోవడం రాప్టీ ప్రభుత్వానికి కూడా బాధిగా వుంది. ఈ విషయమై రాప్టీ ప్రభుత్వం సాధ్యమైనంత ప్రయత్నం చేస్తుందనే మాట చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. రామనాథం :—అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం కొద్ది ప్రాంతమాత్రమే యిం కాటన్ క్రింద వుంచేనే, యిం సరుకే అర్పు కాకుండా నిల్వ వుండడంతో చాలా గగ్గోలు పడుతున్నారు రైతులు. ఈ సంవత్సరం యింకా మూడు లక్షల ప్రాక్టర్స్ లో యిం ప్తతీని వేయడం జరిగింది. దినికి కావలసిన మార్పు ప్రభుత్వం తెచ్చేట్లు చేయికపోతే రైతులు ఎంతో నష్టానికి, కష్టానికి గురి అవుతారు. రిజర్వ్ బ్యాంకుతో కూడ యిం రెస్ట్రిక్షన్ తగించేందుకు, మిల్లర్సు రెండు నెలలకే కాకుండా, వారికి కావలసిన మొత్తాన్ని వారు కొనుగోలు చేయడానికి ప్రశ్నకంగా వారికి అవకాశం యిచ్చినట్లయితే తప్ప యిం నీలవలు తొలగడం జరగదు. ఈ నాడు ధర విషయంలో కూడ రోజు రోజుకు తగిపోయి రైతుకు నష్టం ఇరిగే పరిష్కారి వుంది కాబట్టి, ఆ విషయమై రైతుకు ప్రాచ్క్రిక్షన్ అవ్యవహారించ అవసరం వుంది కాబట్టి యివతల రిజర్వ్బ్యాంకు రెస్ట్రిక్షన్ తొలగించేట్లు, మిల్లర్సు కావలసినంత కొనుగోలు చేసేట్లు వత్తిడి చేయికపోతే వచ్చే సంవత్సరానికి మొత్తం కల్గొలం వస్తుంది. ఎందుకంచే—ఎక్కువ ఏరియాలో కాటన్ వేయడం జరిగింది: కాబట్టి, పెంటనే అటు రిజర్వ్ బ్యాంకుపై, అటు కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తీసుకువచ్చి తగు చర్చలు తీసుకుపేట్లు చూడాలి.

శ్రీ స. వెంగళరావు :—ఈ విషయమై గౌరవ సభ్యులు చెప్పినదంతానికి మే. ఇందులో వ్యతిచేండే ప్రశ్న లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా నేను ప్రాయిడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం గారి, రిజర్వ్ బ్యాంకు గాని అవలంభించిన విధానం రైతులను బాగా దెబ్బకొట్టింది. ఇది మంచిది కాదని నేను ముఖ్యమంత్రిగా చెప్పక తప్పదు. మిల్లర్స్ నిక్స్ వీక్స్ కు మించిన ప్టోట్సు కొనడానికి వీక్స్ లేదని,

కాటన్ కార్పోరేషన్ మార్కు కెపాసిటి లేదని అడవలన యాక్స్‌వల్గ్‌గా
గ్రోయర్స్ చాలా వ్యంది సదుతుగ్గరు చేసు కూడ కేంద్రప్రభుత్వానికి
వ్రాయడం ఇరగింది. గౌర్వశబ్దులు చెప్పినచుండి రిమైసన్‌లే. ఏప్రమండా యా
చేపయట్టి రాఫ్ట్‌లీ పుణ్యాగ్రామి చేస్తుంది. రెండు ఎండాల్‌లో వేసే చెల్పు నిపిల
10 40 a.m. పున్నమాయ నిజం కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యంగండా ఎగిన ప్రమి చేస్తుందని
మనవిచీడ్తన్నానును. ఈ రిపరెయల్‌లో రాఫ్ట్‌లీ పుణ్యాగ్రామి చేస్తుంది.
కేంద్ర ప్రభుత్వా రిపర్యూ శాంకువాయి కేసులు న్ను గొఱియాలు రైతులను
దెబ్బకొట్టేవిగా పున్నాయనే విషయంలో నేను కూడ అంగీ ప్రాప్తిన్నాను.

శ్రీ కోస ప్రభాకరరావు : — ముఖ్యమంత్రి గారు సుఖశ్రీ సుంత్రమైన
విషయం గమనించాలి.....

శ్రీ కె వెంగళరావు : — వారి విధానం రైతులు దెబ్బకొట్టేదిగా పున్నరని
నేను చెప్పాను. కేంద్ర ప్రభుత్వాలో మార్కుచుటున్న విషయం కూడా చెప్పాము
ఇంకా వారు మాటల్ డి ఏమి ప్రయోజనం ?

శ్రీ ఎన్. వెంగళర్సుం : — కాటన్ సుగంచి పెప్పారు. కార్పోరేషనుకు
డబ్బ లేదు. కొనేఁ రిపరెయల్ లేదు అన్నారు, అయిఁ కార్పోరేషనును
ఖలపరిచానికి ఏమి చేస్తున్నారు ? రిపర్యూ శాంకువానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వంగానీ,
రాఫ్ట్‌లీ ప్రభుత్వంగానీ రానికి ఫండ్ము యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నారా ? రామ
నాథంగారు చిప్పినట్లుగా ఇప్పుడు ఏమా ప్రాప్తి జూన్‌లో చేసినా వచ్చి సంవత్సరానికి
అమితంగా స్ట్రోకు వచ్చి ఉడుతుంది.

తరువాత, మేము బోగాకు గురించి కూడా అడిగాము. 4—ర్ సంవత్సరాల
మంచి లక్షాయిలు పెరిగిపోయి రైతులు వ్యాపారపుల చుట్టూ తిగురున్నారు.
వారికి యిప్పించే ఏర్పాటు చేస్తారా ? ఈ విషయం నా సూచించు ఏమంచే —
చెరకు రైతులకు యివ్వువలసిన డబ్బు 15 రోల్‌లలోగా యివ్వుకపోకి కే లాండు
రెవిన్యూ రికవరి య్యాక్ట క్రింద — భావించి — యిప్పించడం జరుగుతోంది.
అటువంటిది టుబాక్ విషయంలో కూడా అమలు చేసినట్లుయితే నిలవలు పేరుకు
పోయే అవకాశం ఉండదు.

శ్రీ కె వెంగళరావు : — 341 ప్రిండ కాటన్ గురించి పుండగా, వారు
యివ్వును టుబాక్ గురించి అమగురున్నారు. టుబాక్ విషయం వేరు. కాటన్
గురించి మాత్రం గౌరవ శబ్దులు చెప్పిన మాట కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టి
చేస్తున్నాము. కాటన్ కార్పోరేషను యిచ్చిన యిన్సెస్‌మెంటు చాలా తక్కువ
నీ కోట్లు. ఇది వంద కోట్లవైచిల్లర వ్యవహారం అభిషుంది. అందువల్ల,
మిలిర్సువైనా ఫీగా కొనేటట్లు చేయండి, లెకపోతే కాటన్ కార్పోరేషనుకైనా
సరివడా డబ్బు ఉపయోగి అని వ్రాశాము.

శ్రీ కొండా లక్ష్మీ శారుణి (భువనగిరి) : — కాటన్ గ్రోయర్
విషయంలో రాఫ్ట్‌లీ ప్రభుత్వమై అమ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు, ఆ వైపు

తీసుకున్నందుక చాలా సంతోషం. — 1, కే—ఒడిశ్చువ్వు పాటసి కూడా కొన్ని కారచాలు లేకపోలేదు. నీమైప్పటిక్క కోండ పుస్తక్య పాశి మార్పు అయ్యే వరకూ అయినా యా కాలన్ గోగుర్పు గుడు కొన్ని కాటక్కునైన, బ్యాంకు ఛేంటిస్ ఎచేంట్లు, — టన్ గోడియర్లుక ఎంచుంది ఉకుండా వారికి దబ్బ అంచెటట్లు ఆ స్టోల్ ఐన రిజర్వు బ్యాంకు — లేక షేష్మాల్డు బ్యాంకులు ఎడ్వ్యూన్స్ యిచ్చెటట్లు చేయాడన కోర్చుతున్నాము.

శ్రీ శ్రీ వెంగళరావు : — బ్యాంకుల వీధ ఒత్తిడి చేసి చేయించడానికి రాప్రీ ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రికి ఎంగ్కువ అధికారాలు లేవు. మరి సూచన చేయు గలము. కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రాథము — బ్యాంక్స్ క్రెడిట్ పాలసి మారాలి, లేకపోతే కాటన్ కార్పోరేషను అయినా కొసాలి అని.

శ్రీ ఎ. శాస్కరరావు : — రాప్రీంలో కాటన్ ఉపత్తి చాలా జాతీగి శుస్సది. ప్రతి రస్సినం కూడ మార్కెటు. సౌకర్యాలు లేక యిబ్బంది పదు తున్నాము. ప్రతి సంవత్సరప యా సచుచ్చు వస్తున్నప్పుడు ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రాసినందుకు సంతోషమే. కానీ అది కాకుండా మన ప్రభుత్వమే పోత్త్యక్కునైన ఏర్పాటుచేయడాని నంక లీస్టున్నదా?

శ్రీ శ్రీ వెంగళరావు : — అటువంటిది ఏమీలేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకట్ రఘువు : — కాటన్ విషయంలో మిలర్చు ఓషయంలో పున్న ప్రాహిమను తీసేస్తే న్నారు, శాంతిషమే. నాన్ మిలర్చు అయిన వ్యాపారస్తులు కూడా కొండమంది పున్నాదు. వారు దీనిని అవకాశంగా తీసుకొని లడుల బేల్పు కొనేసి, లడుకులడుల గడించడం జరుగుతోంది. దానిమిద కంటోర్లు పెడతారా?

తరువాత, టుబాక్ గురించి కూడా దిస్క్యూషనుకు మేము నోటిసు యిచ్చాము. 34। కేంద్ర దానిని యాడ్ చేసే, మాకు నోటిసుకూడా యిచ్చారు. దానిని గురించి కూడా ప్రభుత్వం వారు జవాబు చేసితే మంచిది.

శ్రీ శ్రీ చోక్కురావు : — కాల్ ఎచైన్ నుకు — ప్రతి గురించి పున్నది. స్పెషల్ డిస్క్యూషను వుచే అది వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం చెబుతుంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు ప్రభుత్వానికి పెలియసిచి కావు. ఎంత ప్రత్యేక క్రద్ధ తీసుకోవాలో అంత క్రద్ధ తీసుకుంటోంది. మన దేశానికి కాటన్ దిగుమతి చేసుకొంటున్నాము, మన సేచేకాదు, దేశంలోకూడా కాటన్ నిలవలు ఎక్కువగా పున్నాయి. మెల్లుం కొనడానికి రెస్ట్రీక్షన్ పెట్టినరి — కొండా లక్కుం కాపుజీగారు చెప్పినట్లు — వెనీస్ కటోరీల్ చేయడానికి రిజర్వు బ్యాంకు పాలనీ పున్నది. ప్రతి దిగుమతి చేసుకోవడం అవడం, గత సంవత్సరంలో ఒక్క బంగారేడ్ కు మాత్రమే మనం ఎగుమతి చేయడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా దీనిని ఎగుమతి చేసే ఏర్పాటుచేసే దీనికి శాస్క్రతంగా ఒక వోప్పురం వముందిని ఆశిస్తున్నాము. ప్రభుత్వం అన్ని విషయాల ప్రత్యేక క్రద్ధ కుంటోందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాము.

re Collision of a E.T.C Bus and Lorry on 7-8-74 on
Hyderabad and Boimbury Route.

శ్రీమతి కె. కుమార్ గాంగా. అద్యాత, మేయ్ 7, 1974 సిన ప్రైండరాబాదు
జాంబె రూటలో ఒక లూట్ లూట్ నుంచి లోగి యిటువుంచి
ఒక లారీ వెడుతోంది 10 దూరామ్ అయివుంచి యిఱుయి.
ఒక ప్రార్థిత దెబ్బలు తాలాయి 10 మిమిచికి ప్రాణాసాయ - ఎడా కలిగించి
విన్నాను ఈ రంగిలి నాచు పెరిగుసాగే చెండ్రుఁ : గీటి, మంత్రిగార్పి కంటాటు
చేయడానికి ప్రియించుం చేశాను ఇంరూ నాకు నబడింది. మహసట్టినం
మంత్రిగార్పిని అడిగితే నాకు యిన్చేర్చేర్చే నే లోన్నారు. ఇది చూశా విచారణ
పైన విషయ. ఏరోడ్రోమ్ నూ ఇరిగి శాపించి, డిపాగ్లుపొలుగు మంత్రిగార్పి
చేస్తార్థివారికి తలియాలి. అప్పుఫేర్పు పెంచిన 10 లోనీ ప్రసలు బస్సులోనే
ప్రయాణం చేస్తారు. వారికి వేరే గ్రాంపరం లేదు రామ్. నెగ్రి క్లెంట్
క్లెంట్, గ్రాంపల్ ఎంతమంచి ప్రాణ ఎక్కులపొయిం లుగులోంది. ఆ రూటలో
క్రెటినమూ క్రాడా యూసుచెంటు) అగుసుతున్నాయి. ఏపిల్ 14 వ తేదీన
కూడ డబల్ డెక్కుర్ బస్ ఎగ్గుక్కిగులుగు పడిపోయింది. అందులో మా
పిల్లలకూడా ఉన్నారు 10 యూసుచెంటు) అగుసుతున్నాయి. ఏపిల్ 14 వ తేదీన
పోయాయి. విజయవాడ రోడ్రూలో కూడ యాక్సిపే టుప్పు జింగుపున్నాయి.
మొన్న ఒకటవ శేడిన చిలపేంగూడ ఏగిఫెంట్ లోడి ర్గ్రా బు పిల్లలవాడు
సైకిలు మీవ పోపంచే బున్న అయిని మీదనుంచే పోయింది
అతని ప్రెయిల్ అంతా చిన్నాన్నత అయిస్తోయింది. అదే విధంగా
సారాయింగూడ వద్ద పైట్ ఎద. ఈ బస్సులకు స్ట్రోచిమిట్ లేదా
అనీ అడగుపున్నాను. పీయ్పుల మీ, చీమా, మీద పెపుతుప్పుల్లు నించు
ప్రాణాల మీద బస్సులు తోలుకుపోతుంచే దాన్ని లిమిట్ లేదా? నేను కూడా
బస్సులో ప్రాయించం చేస్తాను. నిజమాభాదు జీల్లా పరివత్తు సమావేశాన్ని
వెళ్లాలన్నా, నా నియోజక వర్గానికి పెళ్లాన్నా, బస్సులోనే వెచ్చాను.
అంత దూరం పెట్టోలు పోసుకుని వెళ్లి ఉయ్యి గెదు. వారికి ఎన్ని సెలిల
ట్రైనింగ్ ఇస్టోరో కాని టర్మింగ్ వచ్చినప్పుడు స్టోర్ గగించాలి కదా. అదే
స్టోర్లో టర్మింగ్ చేయడవల్ల పడిపోయే అవకాం కలుగుపుంది. అక్కడక్కుడ
స్టోర్లోర్డులను కూడా వేయాలి. బి.పోచ్. ఇ. ఎల్ వద్ద విశాలమైన రోడ్డు
కవ్వెల్లెడ్ రోడ్లు తాలా ఉన్నాయి. ఈ రోడ్లన పేకొలద బుసులు నదుపున్నాయి
అవే రోడ్లు. దీనివై ప్రికటన చేయాలని ఆ క్లెంట్రుపై ఏమి చర్చ నీసుకున్నారో
చేప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. చౌక్కరామ: — 7-8-1974 వ తేదీ మధ్యాహ్నం రెండు గంటలక
కూడట్ వల్ల మాయావురం మధ్యలో ప్రైండరాబాదు తప్పాయి రోడ్ పీర
ప్రైండరాబాదు నుంచి 22 కి. మీ. దూరంలో అర్ట. బి. సి. బస్సు ఎపిల్ట్ - 8081
యాక్సింగ్ ఇరిగింది. అక మనిషి రోడ్డు పాస్ చేస్తూ బస్సుకు అడ్డం వచ్చినయి

దానిని తప్పించబడోయి కై టకు పీరింగ్ త్రిప్పాడు. బస్సు 50 కి.మీ. వేగంలో పోతున్నది. వర్షం వడినందున బస్సు జారి కడి వృక్షాకు పడింది. అందులో లీచి పాసింజర్లు, డైవరు, కండక్టరు ఉన్నారు. ఎవరూ చనిపోవడం కాని ఎవరికి లీవ్ మైన గాయాలు తగలడం కాని ఆరుగలేదు. మెడికల్ హిల్ ఎవరికి అవసరం కలుగలేదు. పాసింజర్లను తరువాత బస్సులలో సంపించడం జరిగింది. బాలా నగర్ పోలీసు స్టేషను వారు పంచనామా చేసారు. ఆర్. టి. సి. వారు విచారణ చేసారు. డైవరు మీద పోకార్ సోలీసు ఇచ్చి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోడానికి విచారణ పార్టింథించారు.

శ్రీమతి డా. ఈళ్ళారీశాయి :—వారు ఇచ్చినరి ఎటో చదివారు. నేను అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు. రావ్ గా, డైవర్ చేయకుండా వద్దతి ఏమీ తేడా? ప్రతి రోడ్డు మీద ప్రమాదాలు జరుగుపున్నాయి. వారికి ఏమి కాంచెన్సెస్ ఇస్టన్చున్నారు? బస్సులతో కార్బోరైఫ్ నే వెటుకుని ఎంతోమంది బ్రూకుపున్నారు. ఒక మంత్రి కూడా బ్రూకుపున్నారు. ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ డా. కొక్కరావు :—కాల్ ఎచ్చెన్స్ కు సంబంధించిన వివరాలు ఉన్నాయి. వర్షం రావడంవల్ల నమినె తప్పించుకొని పోయి—

శ్రీ డా. వెంగళరావు :—ఆది నరై నరి కాదు. డైవర్ మైన విచారణ ఇరుగు తొంది. ఒక్కరికి గాయం తగులలేదు. గారవ సభ్యురాలు చెప్పినట్లు టార్మిన్స్ పోర్టు దిప్పార్టుమెంటు, పోలీసు దిప్పార్టుమెంటు, బి.ఐ.పి అందరూ లోచిస్టున్నారు. ప్రయత్నం జరుగుతోంది.

ANNOUNCEMENT

re : EXTENSION OF TIME FOR WITHDRAWAL OF NOMINATIONS
TO VARIOUS COMMITTEES.

Mr. Deputy Speaker :—Some members expressed the desire to allow extension of time for withdrawal of Nominations to various Committees for which elections are to be held on 13th or 14th. If the House agrees, the time for withdrawals will be extended till 1 p.m. on 12-8-1974.

(Many members said "Agreed")

Mr. Deputy Speaker :—Time for withdrawals of nominations to various Committees for which elections will be held on 13th and 14th is extended till 1 P. M. on 12-8-1974.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : ALLEGED ABDUCTION OF SUGALI LADIES IN
HINDUPUR TALUK.

శ్రీ నలపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్ష, పోయిన నెల 20 వ తేదీప అనంతపురం జిల్లా, కురవెట్టపల్లి గార్మింగ్ సుగాలీలు 800 ఎకరాలఖ ఎమ్మటి నుంచోసాగు చేసుకుంటున్నారు. భూమిలో విత్తనాలు నేపుకోడానికి పోయారు.

100-150 మంది పెద్ద భూస్వాములు అక్కడకు రావడం, పోలీసుల సమకంలోనే గొడ్డళతో బరిసెలతో దిగటం, సుగాలీ స్త్రీలను పురుషులను కొట్టడం ఒరిగింది. కొట్టిన తరువాత కొంతమంది సుగాలీ స్త్రీలు చెట్టుమీద కూర్చున్నారు. చెట్టుమీద ఉప్పు వారిన క్రిందకు లాగి కొట్టారు. ఒక స్త్రీ మర్క్కాన నువంలో కంఠి దోషించం జరిగింది. కొంతమందిని దేవ్ చేయడం జరిగి ది పోలీసుల ఫైరింగ్ చేయడం జరిగింది. కొంతమందికి గాయాలు తగినట్లున్నాయి. వెనుకొండ హస్పిటలులో సుగాలీ స్త్రీలను పురుషులను చేర్చారు. అరోజు సుగాలీ ఇంద్రు కొన్ని కాలి పోయాయట. ప్రథమంగా దీనివిషయంలో తగిన చర్య ఎందుకు తీసుకోలేదో చెప్పాలి. సుగాలీల మీద దౌర్జన్యం చేసిన వ్యక్తుల పై ఎలాటి చర్య తీసుకోలేదని తెలుస్తున్నారి. దీనివి ప్రకటన చేయాలని కోరుచున్నాను.

Sri J. Vengala Rao:— Sir,

There is a land dispute between Reddies and Sugalis in Jowukuletidinne village since 1968 over shotrium land of about 200 acres. The parties moved the Civil Court and the matter is subjudice in the Sessions Court, Anantapur. Local police have initiated act on u/s 145 Cr. P. C. and it is pending trial. Orders u/s 144 Cr. P. C. were also promulgated and an Armed Reserve Party is stationed in the village to maintain law and order. The Reddies moved the court of Judicial First Class Magistrate, Hindupur and obtained interim ex-parte injunction restraining Sugalis from interfering with cultivating the land. In view of the injunction order, orders u/s 144 Cr. P.C. were rescinded by the Taluk Magistrate. By virtue of the Court injunction order, the Reddies started cultivating their land on the morning of 20-7-1974 by mobilising about 300 persons. About 300 Sugalis including women of Karuvulapalli thanda tried to prevent Reddies from cultivating the said land by pelting stones heavily at them. The A.P. Party stationed in the village tried to prevent clash by show of force. Meanwhile, a batch of about 40 persons belonging to Reddies got down from a bus which arrived from Puttaparti and beat with sticks some Sugalis who were in another area. 40 Sugalis including some women and 27 persons belonging to landlords' group were injured in the clash. 3 A.P.P. Cs received stone bits. All the injured persons are out of danger and are progressing. The Collector and Superintendent of Police, Anantapur visited the scene of offence and personally supervised removal of injured Sugalis to the hospital. Two rioting cases were registered against both the groups and they are under investigation pending receipt of wound certificates. 33 persons belonging to Reddy group and 21 persons belonging to Sugalis have been arrested so far. The A.P. Party has been reinforced and orders u/s 144 Cr.P.C. have been promulgated. The situation in the village peaceful. The Collector, Anantapur is studying the land dispute case to ensure equity and justice to both the parties. Sugalis are satisfied with the efforts being made by the Collector in this direction.

The allegation that the Sugali women were molested and that the police opened fire are found to be baseless.

Calling attention to matters of Urgent   12th August, 1974.

59

Public Importance:

re: Alleged abduction of Sugali Ladies
in Hindupur Taluk.

అధ్యాతలా. ఈ విషయంలో అక్కడ అనంతపురానికి చెందిన కాసనపథ్యాలు టీ 11-00 a.m.
తరిమెల రంగాకెడ్డిగారు, స్తోనిక నాయకులు తరిమెల నాగెడ్డిగారు వారిద్దరూ
కూడా సమ్మ కిలేసారు, నాలుగైదు రోజులక్రితం ఒ సందర్భంలో బోలీసువారు
కలెక్టరు శీమకున్న చర్యలవట సంతృప్తి ప్రకటించారు. సేమకూడా కలెక్టరు
గారికి జాగ్రత్తగా వ్యవహారించవలసి దని చెప్పాను వారు చేస్తారు.

శ్రీ సలపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— సెకన్ 145 అనేటటువంటిది టైటిల్
డివ్హ్యాల్ ఉన్నప్పుడు ఆర్.డి.ఎ. సమకుంలో ఇరుగుతుంది. స్పష్టంగా ఈ
భూమికి చెందికండే టైటిల్ డివ్హ్యాల్ తీరేతవరకు ఇరుప్రక్కలవారు ప్రవేశించ
కుండా చేసి ఉంచే బాగుండేది. కోర్టునుంచి ఇంజకు తెచ్చుకోవుండా ఖచ్చితంగా
మరం లీగల్ ఎయిడ్ యిచ్చి సుగాలీలను రక్షించవలసి ఉండెను. వారిని కాపా
చెందుకు చెందరరి ఇంజకును తొలగించడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయుకుండా
ఊరుకున్నారు ఒకవైపు 145 సెకను ఉన్నప్పుడు ఆ రెడ్డిన్ ప్రవేశించారంచే అది
స్వాయంమైన విషయం కాదు సుగాలీలకు లీగల్ ఎయిడ్ యిచ్చి వారికి ఆ
భూమి చెందెటట్లు మాడాలి.

శ్రీ డి. వెంగళరావు :— వారు ఎక్స్‌ప్రెస్‌పార్టీ యింజకు తెచ్చుకున్నారు.
దానిమీద 145 సెకను వసిచేయదు. కలెక్టరుగారు యాకును శీమకుంటున్నారు.

శ్రీ సలపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— 145 సెకను ఉన్నప్పుడు టైటిలుము
ఆర్.డి.ఎ నిర్ణయించాలి. భూస్వామి ఒకాయన చౌర్చుర్చు చేస్తున్నప్పుడు
సుగాలీలకు ఉనితంగా లీగల్ ఎయిడ్ యిచ్చి చెందరరి యిరావకును తొలగించ
డానికి మున్సిఫ్ మాజీపేటిటు రగ్గర ఫైలు చేశారా?

శ్రీ డి. వెంగళరావు :— చేయలేదు. కలెక్టరు స్పీట్లో ఉన్న జారు,
యాకును శీమకోవడానికి, లీగల్ ఎయిడ్ శీమకోనడానికి ఆవకాశం ఉండేమో
ఆలోచిస్తున్నారు.

శ్రీ డి. వెంకచేరం (కుప్ప) :— అధ్యాతలా, ఆ పరైక్యులర్ పీఎస్ ఆఫ్ రాండ్
అనెస్ట్రీ వేస్ట్ అని లెక్కల ప్రకారం ఉంది. For the past 50 or 60 years,
the side Sugalies were enjoying the said land. As so, what is the report
of the Collector, whether it is classified as unassessed waste? Since
how long they were enjoying that particular piece of land. When
was the injunction order brought by the parties to evict the Sugalies?

శ్రీ వి. రామకర్ణ :— అధ్యాతలా, ఇది ప్రధానమైన ముఖ్యం. ఇంటు
సంబంధించినటువంటిది దాదాపు వారి కార్పలనుంచి చేస్తున్న లీవంటి ఈ ఆరాధకును
భూస్వాముల వేరిట లిలిటీ చేయించడానికి కారకుడైన కరణం మీదు కీపిక
సంబంధించిన రివిన్యూ అధికారులను సమ్మేళను చేయడానికి చర్య శీమకోక్కాలి.
రెండవది ఆ భూమి సుగాలీలకు రక్కెటట్లు ప్రఫుల్చుండు శూమకోవలసిన, ఆఫ్సారం
ఉంది.

50   12th August, 1974.   Calling attention to matters of Urgent
 Public Importance:
 re : Retrenchment of Assistant Agricultural
 Officers in the Andhra area.

శ. సోమచేథర్ :—అధ్యక్షా, ఇది నా నియోజకవర్గం కాకపోయన
 నా సాంత తాలుకాలో జరిగింది. నా గ్రామానికి 30 మెట్ల దూరంలో ఉన్నది.
 250 ఎకరాల పైన ఒక న్న కోత్తియం కూమి. ఆనాం అబాలిషన్ యాట్ క్రింద
 గవర్ను మెంటు చైక్ ఐవర్ చేసినారు. కోత్తియందారులనుంచి సుగాలీలు సాగు
 చేస్తున్నారు. అంతముందునుంచి సుగాలీలు సాగు చేసుకున్న భూమికి పట్లాలు
 పొందడానికి సుగాలీలు ప్రయత్నం చేసినారు. అయివలసిన మొత్తం లంచాలు
 యివ్వులేదని రివిన్యూ అఫీషియల్సు న్యూయం చేయలేదు. రివిన్యూ అఫీషియల్సు
 యిదివరకు ఆరేదు తూరు పట్లాలు యివ్వు ముగురు తహసీల్లారులు మారినారు.
 ఓక్కుక్క తహసీల్లారు మూడు లక్షలు సంపాదించినారు ఆ తాలుకాలో
 కేసు వ్యవహారం జరుగుతున్నది. కరణం, రెడ్డి యిద్దరు రలసి కేసు పెట్టారు
 తహసీల్లారుకు ప్రొమోషను వస్తుడనే ఉద్దేశ్యంతో రెడ్డికి లోబిడి రాకీ
 అయిపోయారు. అతనికి ప్రొమోషను వచ్చింది. వెళ్ళి పో యాడు.
 కార్బ్రూక్రమం నిలిచిపోయింది అక్కడ సట్టకలెక్టర్ జాన్ అనే ఒకాయన
 వచ్చారు. 11 సెలల నుంచి అక్కడ ఎవరూ లేదు. అంతా ధర్మవరం
 సట్టకలెక్టర్ యన్చార్టీలో నడుస్తున్నది. ముంగారి పంటలు పెట్టడానికి
 ప్రయత్నాలు చేశారు. కొంతమందిని మాత్రం ఆరెస్టు చేశారు. భూస్వాములను
 అరెస్టు చేయలేదు పాపిరెడ్డి, నారాయణరెడ్డి అనే వారు కొన్నారు.
 మిగావారు సుగాలీలు అనేటటువంటి వారందరు సాగు చేసుకుంటున్నారు.
 కలెక్టరుకు తెలుయకుండా ప్రఫుత్తానికి తెలియకుండా స్థానిక రివిన్యూ అఫీషర్సు
 హాఫ్ అవ్ చేస్తా అన్యాయం చేస్తున్నారు. అన్యాయం జరగనివ్వవద్దని
 కలెక్టరుగారికి చెప్పాను. తహసీల్లారుతో చెప్పాను. 145 సెక్టను యిస్యూ
 చేయండని చెప్పాను. సకాలంలో చేసి ఉంచే యింతవరకు వచ్చేది కాదు దినిని
 రి-ఎగ్గామిన్ చేయంచి 250 ఎకరాలను సివాయిజమాదారులుగా ఉన్న వారికి
 పట్లాలు యివ్వవలసిందని రివిన్యూ అధికారుల మీదను, భూస్వాముల మీదను
 తగిన వర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ. వెంగళరావు :—కలెక్టరు రిపోర్టు తెస్తించి న్యూయం ప్రకారం
 ఎంతవరకు సహాయం చేయడానికి విలుంటుందో అంతవరకు తప్పకుండా సహాయం
 చేస్తాను.

**re : RETRENCHMENT OF ASSISTANT AGRICULTURAL OFFICERS
 IN THE ANDHRA AREA.**

Sri A. Sriramulu :—Mr. Deputy Speaker Sir, I am inviting
 the attention of the Government to a simple question. In the Agriculture Department, 70 posts of Assistant Directors of Agriculture
 have been vacant right from 1970, that means, for the last 4 years. Somehow, the Department did not take any interest to fill up these
 Vacancies. After allowing nearly 4 years to go, the Department has now referred to the matter to the A. P. P. Service Comission and the
 Public Service Commission has called for the applications from candidates who possess certain qualifications. I see Sir, there are nearly

Public Importance:

re: Retrenchment of Asst. Agricultural
Officers in the Andhra area.

1900 in-service personnel possessing the same qualification besides experience over a long period of nearly 10 years sometimes 15 years also. This resort to direct recruitment is bound to create frustration in the minds of the people working in the lower cadres and this has to be discouraged. Even according to the experts in public Administration, the policy of the Government should be to give more and more encouragement to the low-ranking personnel to pick up experience and to shoulder higher responsibility. This is the recommendation made by no less than Mr. Appleby who is expert on administration. While that being so, our Government has hastily decided to have direct recruitment nearly 1/3 of the posts are said to be by direct recruitment. On one hand the Department has kept these posts vacant and on the other hand, the Department is ordering retrenchment of nearly 54 Agricultural Graduates who are working as junior Surveyors. This is highly unreasonable and unwarranted policy of the Department. If only the posts of Asst. Directors are filled up' there was absolutely no need for retrenchment. I am now requesting the Minister concerned to assure us that direct recruitment would be stopped and all the posts will be filled up immediately and there should not be any retrenchment as far Agricultural Graduates are concerned.

కు నల్లపరడ్డ శ్రీనివాసర్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, రాదాశ్ల 60, 70 11.10 a.m.
 అగ్రికల్చరల్ అసిస్టెంటు డైరెక్టర్సు పోస్ట్ ఫార్మా పెట్టుకొని వున్నారు.
 ఎందుకు ఫార్మా పెట్టుకొన్నారో అర్థము కాదు. 10 సం. 1 నుంచి సర్కీస్ కమీషన్ ఎక్కుడ వుండో తెలయదు. అప్పుడు వున్నట్లు వుండి 1 : లిన రెక్క వేసి 16 పోస్ట్లు డైరెక్ట రిక్రూట్ మెంటుచ్యూరా సర్కీస్ కమీషన్ ని సెలక్ష్ చేయాలని అన్నారు. వారు అప్పి కేసన్స్ ని కాల్ ఫర్ చేశారు. 1970 లో
 కొద్ది పోస్టు 1 ను ఫిల్ అఫ్ చేసినట్లు వుంది. 1972 లో కొద్దిగా
 చేసి వుండవచ్చు. అప్పటిక 60, 70 పోస్ట్లు ఫార్మా వున్నాయి. అసిస్టెంట్
 డైరెక్టర్ అఫ్ అగ్రికల్చరల్ ని అంతకు ముందు డి. ఎ. ట. ఆసేవారు. డైరెక్ట
 రిక్రూట్ మెంట్ పెట్టినందుఃల అనుభవము లేనివారు అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్గా
 వన్నే వ్యవసాయ కాఫి బాగుపడానికి ఎంపస్టము అవకాశము వుంటుంది
 అనేది అలోచించాలి. ఈ పోస్ట్లని, తెల్లి ప్రొఫెసర్ ఫిల్ అఫ్ చేసి వుంచే
 ఇ. ఒ. పోస్ట్లకు అగ్రికల్చరల్ గ్రాహ్యయైట్స్ వచ్చేదానికి అవకాశము
 వుంటుంది. ఈ పోస్ట్లని అట్లాగే వుంచారు. క్రిందివారు తైకిపోయే అవకాశము
 లేకుండా చేశారు. దానివల్ల క్రింద ఫార్మాలు వచ్చే అవకాశము లేకుండా
 పోయింది. 500 మంది అగ్రికల్చరల్ గ్రాహ్యయైట్స్ 20 సం. 1 సర్కీస్ వున్న
 వారు వున్నారు. ప్రొఫెసర్ నియమించుకు నిరాకరించి డైరెక్ట రిక్రూట్ మెంట్
 చ్యూరా 16 మందిని శిస్కోసండం మంచికించాడు. పీటెనంతవరకు వని చేస్తున్న
 వారికి సినియరిటీబిటీ, మెరిట్ ని లభి ప్రొఫెసర్ నియమించం మంచిరి. శిస్క
 ప్రొఫెసర్ యచ్చే విషయములో 6 సెఱలు త్రాత్మి రగర పెట్టుకొని ఏనో
 క్రీస్తీన్ చేసి డైరెక్టర్ నుంచి రిటర్వ్ చేయడం అంగింది. పెర్పాల్

ప్రోలోరోలేదని రిటర్న్ చేసారు 100డేట్స్ కోసం పోపులర్ ముంచు అన్యాయము, ఫీరిక సుఫీరియర్ , ఫీర్స్) లి. .. లి. ఆస స్టే అధికారిలకు ఈ శాధ్యత పెట్టాలి కానీ ఎవరైట్ ప్రమోషన్ లు గ్లోబ్ వారి రిపోర్ట్ క్లోర్ వారు వంపించుకోవానే శాఖల్లో పెట్టి , న్యూప్రోగ్రామ్ లో దిపోర్టులు రాలేదని చెప్పడము పొరవాటు రాగు పంపించు స్టోరులు బాగు జి డ్రిప్ రిపోర్టులు రాలేదని ప్రమోషన్ యుచు కుండా నీపుడులు ఘనో మెన అన్యాయము గవర్నర్ మెంట్ అఫ్ ఇండియా ప్రోగ్రామ్ లు రుండ్రో ఇంజనీరింగ్ సెక్షన్ లలో క్రీ మంది అగ్రికల్చరల్ గ్రాహ్యయోట్స్ వరు చేస్తూన్నారు. గవగ్నర్ మెంట్ అఫ్ ఇండియా ఈ స్టోరులు ప్రస్తుతు క్లోబ్ చేయాంచే అప్పుడు క్లోబ్ చేయాలి చేసినపుడు ఈ క్రీ మంది రిప్రోంచ్ మోటు స్టుపది. ఏది చెంపరాలి స్క్రోము ఇవన్నీ డృష్టిలో క్లోబ్ నొని సీఎస్ ర్స్ లో పున్నావాని, “పార్ట్ మెంటులో అగ్రికల్చరల్ సంబంధించిన స్క్రోములో వరు ఎమ్ముచ్చ ఎంగిల్ క్లోబ్ పోస్టులలో అగ్రికల్చరల్ గా ప్రామోట్ చేయాడి చుమ్మాల్ క్రీఎస్ ప్రస్తుతులో ఏర్పడిన భాళీలో అగ్రికల్చరల్ గ్రాహ్యయోట్స్ ఫూల్ , ప్రో చేయాలి. రిప్రోంచ్ మెంట్ ఏ వరస్తితులలోను రాకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :—అధ్యాతా, క్లోబ్ మెంట్ శరీర్పు వున్న పెరొనల్ , క్లోబ్ రికార్డు ఉన్నవారు వున్న ప్రభో పారిని సెగ్గెట్ లేస్తూ భాళీలను ఫీల్ అవ్ చేయకపోవడము అంచే వారి తాలూకా ఇండిచేప్పు అవకాశము వచ్చేవరకు డిలే చేయడము ఇరుగుతోండని అన్నిప్పంది. అడ్డినిస్ట్రిషన్ లీ రీటర్ యుంట్ చేస్తున్నాము స్టోర్ లైన్ చేస్తున్నామని చెబుతున్నపుడు డిపార్టు మెంటులో వున్న అఫీసర్స్ కి పస్సోషన్ కలుగించా ఇప్పుడైనా ఈ భాళీలు ఫిల్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేయడం మంచిచి ప్రసి డిపార్టు మెంటులో ప్రస్తే వన్ డెవలప్ అవుతున్నది చానిని చెక్ చేయడాలికి ప్రథమము వెంటనే యివ్వాలనిన వారికి ప్రమోషన్ యిచ్చి ఆ వచ్చిన వేకెస్టిలో కొత్త వారికి అవకాశము ఱువ్వుడం మంచిది. దీనిని డృష్టిలో పట్టకోని వెంటనే భాళీలను ఫిల్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యాతా, అగ్రికల్చరల్ అఫీసర్స్ కి రిప్రోంచ్ మెంటు రావడము లేదని మంత్రిగారు చెప్పుతేన్నారు. ఐ. ఈ. యం ఎస్. నం. క్ర. ని. 20—5—70 ప్రకారము క్రీ మంది అగ్రికల్చరల్ గ్రాహ్యయోట్స్ సెంట్రల్ స్క్రోమ్ క్రింద వని కేస్తున్నవారు ఉండున్నారు. ఇప్పుడు సెంట్రల్ గవర్నర్ మెంటు ఫండ్స్ అవ్వడానికి నిరాకరించారు. చాలిపుల్ క్రీ మందిని తోగించవలనిన వరిషీతి ఏర్పడింది. ఇంతవరకు 60, 70 అస్టోమెంటు డైరక్టర్స్ ర్స్ అఫ్ అగ్రికల్చరల్ ప్రోఫెస్సర్ భాళీగా పుంచి ఫిల్ చేయకపోవుట వల్ల క్రిందివారు ప్రోకి వచ్చే అవకాశము లేవుండా పోయింది. కొత్త వారిని తీచుకువచ్చే చానికి ప్రయత్నము ఇరుగుతున్నది. 4 సంవత్సరముల నుంచి సర్కిసులో వున్న ఈ అగ్రికల్చరల్

గ్రాదుయేట్‌ని రిప్రోవర్ కేం వంసిన పరిశీలి వ్యవహరున్నది, అప్పుడు బి.ఎస్.సి. అగ్రికల్చర్ పాస్ అయి ఉద్యోగాలు లేనివారు చాంపంది వున్నారు. 2, 3 పాఠ్య శివ్వె రయార్డుసి దాగించే ముచి ల్జార్ట్ చేసే తేకపోయారు. వున్నవాలిని బయటకు పంచిచే వ్యాపి వ్యవసాయి ఈ ర్యాపర్ ను మంచి అగ్రికల్చర్ గ్రాదుయేట్ ట్యూని అసిపెంట్ అగ్రికల్చర్ అఫీసర్స్‌గా వంచుతూ ప్రకటన చేయాలని కొరు శున్నాను.

శ్రీ కె. కోక్కరావు :— అధ్యక్ష, డిపార్ట్మెంటులో ప్రమోషన్ అవ్వుకుండా కొన్ని భాఖిలు ప్పువి అని, డైరెక్టరు రిక్రూట్ మెంటు చ్యారా ఫిల్స్ చేసే పద్ధతి రికాదు ప్రమోషన్ యివ్వాలని, కొన్ని స్కూములలో చెంపరీగా వని చేసున్న కొండరిని తొలిగిస్తున్నారని మూడు ఇంయాలు చెప్పారు. భాఖిలు వున్న వాటి వివరాలు చెబుతాను. 12—6—72 పరకు విడై తే ప్రమోషన్ అమోదించిన లీట్ వున్నదో దాని ప్రకారము అందరికి ప్రామోషన్ యివ్వడం జరిగింది. 10—11—72 న మిగిలిన పోస్ట్ విషయము, ముందు వచ్చే పోస్ట్ విషయము, సాయల్ కన్స్‌ట్రైవర్ గాని, ఎక్సెచెన్ నీలో కాని 35 స్టోపాలు ప్రమోషన్ కి పస్తున్నవని డైరెక్టర్ అంట అగ్రికల్చర్ ప్రాపోషన్ ను ప్రథుత్యాగికి పంపించడం జరిగింది. నిధులు కొరులవద్ద భర్త చేయవర్తిని నిషేధాజ్ఞలు వుండడం ఒక కారణము. ఎక్సెచెన్ నీ, సాయల్ కన్స్‌ట్రైవర్ నీ పిటిలో వేకే వేకే సినియారిటీ లీట్ ను కాకుండా, వాటిన్ని టీని విలీకరణచేసి కామన్ సినియారిటీ లీట్ ఉండాలని ప్రథుత్యము పరిశీలచేసి ఒక నిడ్డయము తీసుకొన్న తరువాత కొంతమంది ప్రాకోర్టు వెడిశే కోరు పేసే యవ్వడం జరిగింది. గత మాసములో ఆ పిటిషన్ ని కొట్టి వేయడం జరిగింది. అతపరకు వున్న కాన్విడ్వియల్ రికార్డు వున్న కేసులను పరిశీలించి 12 మందికి ప్రమోషన్ యివ్వడం జరిగింది. డైరెక్టరు రిక్రూట్ మెంట్ కొత్త విషయముకాదు. మెంబులనుచి వు ది. డైరెక్టరు రిక్రూట్ మెంటు చ్యారా సెల్కు చేయాలని పట్టికు సిర్కెల్ కమీషన్ క్రాయిలము, వారు పట్టివ్వే చేయడం కూడా జరిగింది. 1969 లోనే శాక్‌వర్డ్ క్లానెన్ కమీషను రిపోర్టు రావడము, దాచి ప్రకారము 25 పర్సంటు వారికి కేటాయించాలనేది వుండడము, దానిని ప్రాకోర్టు కొట్టి వేయడము, మర్పిం కోర్టు అమోదించడము ఇవ్విన్న డైరెక్టరు రిక్రూట్ మెంటు ఇన్ని రోజులనుచి ఆగి వుండడానికి కారణాలు. దానివల్ల డైరెక్టరు రిక్రూట్ మెంట్ లో అలహం జరిగింది కాని డైరెక్టరు రిక్రూట్ 11.20 a.m. మెంట్ ఈ డిపార్ట్మెంటులో లేదనే విషయం యదార్థంకాదు. డైరెక్టరు రిక్రూట్ మెంటులో మ్యాగ్లాఫ్, మంచివారు రావడం లేది 1.2 పోయి 3:1 కి మార్పు చేయడం జరిగింది. దానికి సుమారు 16 పోస్టులు వున్నాయి. డైరెక్టరు రిక్రూట్ మెంటుకు అప్పుడు వని చేసున్న వారు పాల్టోనే అవకాశం ఇవ్వాలని ప్రిమామలుగారు చెప్పారు ఇప్పుడున్న క్యాలిఫికేషన్ ప్రకారం పోస్ట్ గ్రాదుల్ని యెట్టుకు డైరెక్టరు రిక్రూట్ మెంటుకు అవకాశం వుంది కాని ఈ, ఆ క్యాలిఫికేషన్ వున్న వారు, డిపార్ట్మెంటులో వని చేసున్న వారు పట్టిక్ సర్కీస్ కమీషన్ డైరెక్టరు రిక్రూట్ మెంటులో పాల్టోనే అవకాశం వుంటుచే. ఆ డిపార్ట్మెంటులో అముఖ

వన్నవారి విషయంలో ఏజ్ సవరించాలని డిపార్ట్మెంటు అసోసియేషన్ వారు ప్రభుత్వానికి మెమొరాండం ఇవ్వడం జరిగింది. దాని గురించి ఇప్పుడు చెప్పణేను కానీ తప్పకండా పరిశీలన చేస్తామని చెబుతున్నాను. గ్రామీణ ఇంజనీరింగ్ పాసింగ్ నాచే పథకం కేంద్ర వ్యవసాయ పట్టఫర్ములు ర్క మంది జానియర్ సాయిల్ నాచేయర్ నగా పని చేస్తున్నారు. ఈ రెండు నెలల్లో ముగురు జానియర్ నాచేయర్ ను ఆ డిపార్ట్మెంటులోకి తీసుకోవడం 1-7-70కి 51 మంది జానియర్ నాచేయర్ ను డిపార్ట్మెంటుకు తీసుకోవలసియుంది. వ్యవసాయశాఖ దై రెక్కగురు 57 స్టోనాలకు అదనంగా కి మాసాలకు 81-8-74 నుండి వుంచుటకు పంపిన ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో తున్నది ప్రభుత్వ ఆమోదం రావంచున దై రెక్కగురు, వ్యవసాయశాఖ వారు 1-8-74 తరువాత కూడా ఆ పదవులలో వుంచారు. ప్రభుత్వం నీధుంది పదవులను తగ్గించకుండా ఖాళీగా వన్న స్టోనాలను భరీ చేయటకు సాధ్యమయినంత వరకూ అన్ని విధాల కల్పి చేస్తున్నది. ఎవరిసీ రిప్రైంచ్ చేయవద్దనెరి ఉద్దేశం అగ్రికల్చరల్ గ్రాహ్యయేట్ చాలా మంది ఉద్యోగాలు లేకుండా వున్నారు. వారికి ఉద్యోగాలు కల్పించి, సెల్వ్ ఎంప్లాయ్ మెంట్ కలించాలనే విషయం వుంది. రిప్రైంచ్ మెంటుకు, కై రెక్క రిక్రూట్ మెంటుకు సంఘం వుండదు. ఈనాడు ఎక్కుమందికి ఉద్యోగవసతి కలించే విషయం చూడాలి. ఇప్పుడున్న వారు మాత్రం రిప్రైంచ్ కాకుండా వారిని ఎట్ సార్క్ చేయటానికి పరిశీలన చేస్తామని మాత్రం చెప్పగలను

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:—మంత్రిగారు డిపార్ట్మెంటులో పనిచేస్తున్న వారికి కూడా సర్టిఫెన్ కమిషన్ పరిషతు ఎప్పియర్ కావడానికి అవకాశం ఇస్తామని చెప్పారు.

శ్రీ డాక్టర్ చోక్కురావు:- పరిశీలిసాను

శ్రీ ఎ శ్రీరాములు:—పరిశీలన అనే పదానికి ఆర్థం లేదు. పరిశీలించిన తర్వాత నిర్దయం చేయండి. అడ్వోకేట్ మోట్ ఇన్స్యూరెన్సీ చేశారు. డేట్ ఆఫ్ అస్ట్రిక్షన్ ఇల్లె రిటోర్నీలు అయిపోయింది. మీ పరిశీలన ముగించి వెంటనే నిర్దయం తీసుకొని మరొక డేట్ ఇవ్వడం కొరకు మరొక అడ్వోకేట్ క్లేట్ మెంట్ ఇవ్వవలసి వుంటుంది. ఈ పరిశీలన ముగించి ప్రథమ నోటిఫికేషన్ ఎన్ని రోజులలో ఇవ్వగలరు?

శ్రీ డాక్టర్ చోక్కురావు:- లేచెస్ పటిక్ సరిగ్గే కమిషన్ నోటిఫికేషన్ అయింది. ఇంస్టీ సాసఫ్యూషన్ పరిశీలిస్తానని మాత్రమే చెప్పగలను.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:—మేము కాలచెస్ నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి దాదాపు 25 రోజులు అయింది. పీటన్నింటిని తుఱ్ఱింగా పరిశీలించి సక్రమెన సమాధానం చెప్పాలి కానీ ఇంకా పరిశీలన చేస్తాం అంటే ఎప్పటికి చేయగలుతారని అడుగుతున్నాను ఎన్ని రోజుల్లో పరిశీలన చేస్తారు తుది నిర్దయం ఎప్పుడు తీసుకుంటారు?

శ్రీ డాక్టర్ చోక్కురావు:- మామూలుగా మీకు తెలుసు, ప్రతి డిపార్ట్మెంటులో నాట్ పోట్ కై రెక్క రిక్రూట్ మెంట్ ను వున్నది వుంటాయి, ఆర్.ఎ.ఎ.,

Public Importance:

re: Social boycott by rich farmers against the Harijans
in Katevaram village in Tenali Taluk.

డి.ఎస్.పి. డిహృవ్ రిషిప్రార్థన ఆఫ్ కోర్టేంట్ సానైటీస్ ఇటువంటి పోస్ట్; పల్కి సర్టిఫికేషన్ వారు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి అప్పికేషన్ కాల్ ఫర్ చేశారు. ఆ క్యాలిఫికేషన్ నీ ఏస్ వుంచే ఇప్పుడున్న వారు ఎప్పటి చేసుకోవచ్చు. మిగిలిన వారి విషయం గవర్నర్ మెంటు ఆలోచిస్తుంది.

Sri A. Sriramulu:—My point is this-atleast possess these qualifications-either academic or age qualifications-such of those people who satisfy the conditions that have been stipulated, should be made eligible.

శ్రీ కె. వెంగళరావు:—వారికి ఎలిజిలిటీ ఇప్పుడు వుంది. ఏస్ క్యాలిఫికేషన్ పున్న వాడు ఈపెన్ టు డె డె కెన్ ఎప్పటి.

Sri A. Sriramulu:—This notification does not say that. I have a copy of the notification.

శ్రీ కె. వెంగళరావు:—ప్రిస్క్వార్ట్ క్యాలిఫికేషన్, ఏస్ వుంచే తప్పకండా ఎప్పటి చేయవచ్చు. డెక్ ఈస్ నో కార్.

Sri A. Sriramulu :—In regard to relaxation of the age and qualification, can't the Government relax at least the age limit? In view of their service, it may be relaxed.

Sri J. Venkata Rao :—I think it is not possible at this stage.

re: Social Boycott by the rich farmers against the Harijans in Katevaram village in Tenali Taluk.

శ్రీ ఎస్. వెంగళరావు:—ఆధ్యాత్మా, మండపమ్ ప్రతిరోధా వింటున్నాము. హారిజనవులైపై అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి, మామూలుగా కొట్టటం, తిట్టటం, హత్యలు చేయడం వంటివి. కానీ నేను కాల్ ఎచ్చెన్ యిచ్చింది మరీకరకమైన అత్యాచారం గురింది. హారిజనవులైపై అత్యాచారాలు చేసిన వారిపై కిని వర్ణాలు తీసుకుటటాము అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన తరువాత ఆ భయంతో కొందరు కొత్త రకమైన అత్యాచారాలు చేస్తున్నారు. కొట్టవద్దు, తిట్టవద్దు, హిక నుచిమికే వాడే చస్తాడు అన్నట్టగా ఒక కొత్త పద్ధతి అమలు చెట్టారు. అది సాంఘిక భాషాప్రసరణ. వారికి కూడు దొరకకుండా చేస్తే వాడే చస్తాడని కొన్ని కొన్ని గ్రామాలలో ఆ పద్ధతి అమలులో చెట్టారు. కెనాలి దగ్గర కట్టివరం అనే గ్రామంతుంది. రి వేల ఈనాటాగలిగన హారిజనలు గం గ్రామం అది. 350 సుండి 400 వరకూ హారిజన కుటుంబాలు ఆక్కడ ఉన్నాయి ఉన్న టువంటి భూమి అంతా కూడా ఐనరల్ గా పున్నత కుటుంబాలావారికి చెబద్దిదే 11.30 a.m. పీరికి చెందదు. వీరు అసాదిగా కొత్త మీద కీపున్నారు, తై షుల మీద ఆధారపడి వుంటారు, మొదటి నుండి వారు వీరిని హింస చెటుడం జరుగుతున్నది. ఈవాడు ఈతుగుతున్నది. ఇతరకు ముందు కూడా ఆక్కడే జరిగినటువంటి యిన్సైప్చెన్సు ప్రథమ ర్ప్లష్టిక్ కెప్చున్నాము. ఈ న్యూలో యాదివరలో నీ ఇటుల్లు, రెండు

వాములు తగ్గటబెట్టించారు ఈ హరిజనుల యింద్రు వాములు తగ్గలబెట్టించే అచారం వుంది. కంచర్ల కోటుయ్య అనే అతని వాములను రెండు సంవత్సరాలుగా తగ్గలచెందున్నారు. ఆట్లాగే కంచర్ల సూర్యయ్య అనే అతను పొలములో పెండు వేసుకుంచే యూ సవర్షులు అవి పీకివేయడం జరిగింది. తరువాత దుత్తలూరు గోపయ్య యా రకంగా చేశాడని పూరిలో పెద్దలకు తెలసి అతని మీద నష్టపరిహార వేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా మరో ఫోరమై న సంఘటన జరిగింది అంతకు ముగాదు. ఆరు నెలలు అయింది. కడియాల పిచ్చయ్యగారి థార్య రాఘవమ్ము, వారి వద్ద 12 సంవత్సరాల హరిజన కుర్రాడు పొలేరుగా - స్తో వుండేవాడు, అసనిని చంపారు. చంపిన తడువాత ఎండ్రిన్ త్రాగి చనిపోయాడని అనుమానం కలిగించడానికి అతని నోటిలో ఎండ్రిన్ పోచారు. ఈనాడు వన్నుటువంటి సమాచారము ఏమంచే తెనాలిలో ఒక సరిగ్గుల్లో ఇన్ సెప్పెక్కరు శ్రీనివాసరావు అని పున్నాదు, అయినో కుమ్మక్కులు యిరి మాటి చేశారని గ్రామమంతా అనుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు జరిగినటువంటిది ఏమంచే, ధరలు పెరుగుతున్న దృష్ట్యా కూతీలందరు ధనిక రై తులను కూతీ వెంచమన్నారు. దాని మీన ఒక అంగికారానికి వచ్చి సరే అన్నారు. కలుపులు తీసే కూతీ దగ్గర ఒక వివాదం వచ్చింది ఆ వివాదం వుండగా శ్రీనివాసరావు, శర్కుల్ యిన్సెప్పెక్కరుకు యూ రై తులందరు కలసి హరిజనులు మా వంటలను దోషించేస్తున్నారు అని ఒక ఛార్ట్ ని రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. హరిజనులను పొంస పెట్టాలని ఒక పథకము ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. వారు యిచ్చిన రిప్రజంచేషన్ చదువుతాను. గ్రామములో వ్యవసాయ పమలు ప్రారంభం అయినాయి. ధనిక రై తై తులు అనగా కుమ్మవారు వారి కుల సమావేశం చేసుకున్నారు. ఎకరానికి యింత అని చండాలు వేసుకున్నారు. హరిజనులను తమ వ్యవసాయ పమలకు పిలువ వద్దని, అలా ఎవరైనా పిలిసే 150 రూపాయలు జరిమానా, కులములో జరిగే జీవ కార్బోలు పిలివకూడదని నిర్ణయించుకున్నారు. శామ ప్రోగ్రామానికి చేసుకున్న దబ్బులో కేసులు పెట్టి పల్లెను సర్వ రాశనం చేయాలని నిర్ణయించు కు న్నారు. వారి నిర్ణయం పూర్తిగా అమలు పరచినారు. మాహరిజనులను ఎవరిని పిలిలోకి పిలువడం శేరు. జేసులో మాలవారిని లోలగించారు, కాపలావారిని కాదన్నారు. చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలు అయిన కంచెల్ పొలం అప్పుతుటి. కంచవరం, సాటిపేటలనుండి కూతీలను రప్పించారు. మేము అడిగిన కూతీకున్న మిన్నగా కూతి యిచ్చారు. మగవారికి పారలతోపాటు కర్రలు సారాయి చప్పయి చేసారు. ప్రతి రై తు మగ సంతాసం కర్రలు చేతపూనారు, పల్లెచుటు వున్న తమ పొలాలలో పని చేయున్నాడు తలలు, కేకలు, కేరింతలు, చాకెంబెన్ చేస్తామని రెచ్చగాటే మాటలు ఎన్నో అన్నారు. అంతకు ముందు ఈమనిలో యిచే జరిగింది. ఈ పల్లెను రై తులు చుట్టుముట్టి దాడాపుగా నాశనం చేశారు. అటే మీమ పట్టిసామని రెచ్చగొట్టారు. మా పల్లెను ఖనేక నిధాం ఆధిక సాంఖ్యక

Public Importance:

e: Social boycott by the rich farmers against
the Harijans in Katevaram village in
Tenali Taluk.

పొష్టురణచేశారు. వీమే, వనే ఆనే కేలిక పదాలను విస్తారంగా వాడు నిన్నారు. వారి యిండ్రమధ్యన నడిచే మగవారిని లంజకోడుపులు అని తిడు నిన్నారు. మళ్ళీ వనే తంతామంటున్నారు. వారు చేసిన సాంఘిక ఆర్థిక ఒహిష్మురణ కల్గ మాపల్లెకు కొన్ని వేల రూపాయల కూతి ఆదాయం నష్టం అయింది. అనేక సటుంబాలు పస్తులు వుండే పరిస్థితులు దావురించాయి. గ్రామాలలో జీవితం మర్యారముగా వుంది. ఈ ధనిక రైతులకు బిత్తుల శ్రీసివారావు, బిత్తుల మల్కేశ్వరరావు, రత్నలూరు నారాయణరావు, బిత్తుల రచింద్ర, బిత్తులహారిబాబు కడియాల శ్యాంమందరరావు, సరిహూడి కంకరరావు నాయకత్వం వహిస్తున్నారు. వారి బంధుత్వంవల్ల కంచెర్పాలెం మండి కొంతమందిని రప్పించి మాచైన దాడి చేయించే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. వచ్చిన్న కారణము అయినాసరే మాపై ర దాడి చేయడానికి మారణాయిధాలు ఆనగా గొడ్డండ్రు, బిలిసెలు, కత్తులు సమ కూర్చుకుని వున్నారు. ప్రతి ఒక్కరు వేవే కత్తులతో తిరుగుపున్నారు. ప్రతి రాత్రిహూట దీర్ఘంగా కుల సమాచేశాలు ఉరుపుతున్నారు, యిం విధంగా వుంది. ఈ క్యాప్స్ వచ్చిన తరువాత బహుళశాస్త్రాలు పోలీసులను పంచించడం జరిగొనటుంది. తరువాత ఇగ్గిగింది ఏమిలో మనవిచేసాను. ఎందుకంచే మన ప్రభుత్వము అంచే ఆక్కాడ నున్నటువంటి విచారణ చేసే ఆధికారులకు ఎంత నిప్పత్తు భావంవుండో కెలుసుంది. కశ్వ్ వెళ్లినశరువాత ఒక వుత్తరం వచ్చింది. 5-8-74 నాడు ఎవరో ఒక పోలీసు ఆఫీసరు హూరిలోకి వెళ్లాడు. ఎవరై తే ఎండ్రుయిరి చేస్తారో వారికికూడా కొడ్డి ఆఫ్ కాండక్కు వుండడం చాలా అవసరం, లేక పోత్త్రీగ్రామాలలో కాన్ని కెచ్చి రావడం కట్టం. వారు ప్రాసిన పుత్ర రం, 5-8-74 నాడుజరిగిన సంగతి చెబుతున్నాము. 5-8-1974 నాడు ఒక పోలీసు ఆఫీసరు వెళ్లాడట, డి.ఎస్.పి. వెళ్లాడ్, సరిగ్గే ఇన్సెక్షనరు వెళ్లాడ్ ఆ డిస్క్యూషన్ వారికి తెలియదు. వారు వెళ్లిన తరువాత చారందరిని సమాచేశపరిచి ఏరో వెప్పినట్లు చెప్పి వెంటనే అయిన చేసిందేమంచే, మమ్ములను విచారించి తరువాత ధనిక రైతుల వెంట ప్రతి ఒక్కరి యింటికి వెళ్లాడు. రైతులకు ప్రధానంగా నాయకత్వం వహించిన దుత్తులు నారాయణరావు ఇంట్లో విందారిగించారు. దీర్ఘ కాలము రైతులతో గడిపోరు. వారు ఏమి మాట్లాడుకున్నారో మాకు తెలియదు. వారు వెళ్లి పోయిన తరువాత ధనిక రైతుల ప్రగల్భాలకు పటపగాలు లేకుండా వున్నవి. ప్రాచుర్యాన్ సుండి నేయగా వారి కొరికే ప్రభుత్వము పోలీసును పంచించి పెద్దగా చెప్పుకోవడం తిట్టడం చేస్తున్నారు. కదిలారంచే ప్రాచాలు తీస్తాం, మాత లంజకోడుకుల్లారా సర్వసాధనం చేస్తామని బహిరంగంగా వీధులలో తిరుగుపూ తిడుతున్నారు. వేవే కత్తులతో తిరుగుపుని వీచులవిడిగా ప్రపర్చనలు చేయడం సర్వసాధారణమైపోయింది. ఇంతవరకు, తెనాలి సరిగ్గే ఇన్నెక్కరు, కమ్మ వారు, వారి వేయ చెప్పుకుంటూ వారి ఆగడాలు సాగించారు, దొరపారు వచ్చి వెళ్లిన తరువాత ప్రాచుర్యాదు ప్రభుత్వమే మాచి ఆగ్రాంత అని

i.e.: Social boycott by the rich farmers aga-
inst the Harijans in Katevaram village
in Tenali Taluk.

పొచ్చెకులు చేస్తున్నారు. రోడి కార్బూ మానికి ఫలాన ఫలానా వారు నాయ ష్వం వహంస్తున్నారని చెప్పారు. ఈ విధంగా అక్కణ జరుగుతుంది. [గ్రామంలో] జరుగుతున్న విషయాలు ముఖ్యమంత్రిగారి దళప్రీతి తీసుబురావాలని చెబుతున్నాను. ఎందు ఉచ్చే ముఖ్యమంత్రిగారి చుట్టూ పున్న వారు యా సగితులు చెప్పారు, వారి చుట్టూ భజన సంఘం పుటుంది, వారికి ఇంటున విషయి లే చెబుతారు, ఉష్టమైన విషయాలు చెప్పారు.....

(శ్రీ ఎంగాధరాసు):—నాటి ఎవరు చెప్పినక్కర లేదు. ఎవరెవరు ఎక్కడ కూడ పోతున్నార? ఒప్పుటు ఇస్తు ల్యాప్ లే నేను ముఖ్యమంత్రిగా ఎట్లా వుటాను?

(శ్రీ ఎన్ వెంకటరమ్మం):— అయితే ఒకటి పుంది వారికి వచ్చే ఇన్న రేపున్న అంతా కూడా చాన్లైట్ సోర్సెన్ నుండి వస్తుంది ఏలిసులు యిచ్చింది తప్ప లులర్ట్రా ఇన్ఫ్రారైపున్ రాదు. అయికని ప్రత్యేకమైన ఇన్ఫ్రారైపున్ యివ్వడలని వుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారూ చుండాలి, యిదివరకు చెప్పినిన్నాం పోతిను వారు చాలా క్రైర్యాగా పున్నారంబే క్రైర్యాగా వుండి యిం రక్కంగా చేస్తున్నారు. హింస చెస్తున్నారు. అని రైతుల మీద కంపేటులు చేసే వచ్చి వారి యింటో విందాగించి బుతులు తిటుతున్నారు. ఇది ఓ టి రెండు కూలాలకు ప్రాణిధ్వంగా వహించిన ప్రభుత్వముగా మిగతా వారికి రక్క లే రైట్లుగా వారిజనులు, సామాన్య ప్రజలు ఆమ్రాని వాధాకరంగా పరిణమిస్తుంది. ఈ విషయాలు అన్ని కప్పమైనపటికి ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలో సరైన కాఫ్ఫైడెన్స్ కలిగించాలి, దానికొరఫు దీసి విషయమై ఒక పైట్లుమెంటు దేయాలని కోరుతున్నాను

(శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి):—అధ్యక్షా, ఈ వ్యవహారానికి సంబంధించిన విషయాలు వెంకటరమ్మం గారు చెప్పారు. అదివరకు పుమ్మడిగా కాలవ గట్ల మీద ప్రభుత్వ భూములలో యా వేదసారు వశుభులకు గడ్డి మేపుకునేవారు. ఈఁళే పేర వారిజనులకు గ్రామాలలో సెప్టీక్ ల్యాప్టోన్ గాని ప్రభుత్వం కట్టించిని గాని లేవు బయటు ప్రదేశాలకు వారు వెళ్ళడం జరుగుతుంది. ఇప్పుడు వారంతా ఇంక్కడ గూర్చిపు అయిన తరువాత వీరు బయటకు వెళ్లే విప్పితి లేకుండా చేశారు. ప్రభుత్వానికి సంబంధించినవాటిలో గడ్డి గారం తెచ్చుకునే అఫ్సారం లేకుండా చేస్తున్నారు. గ్రామములో చిల్లర సరుకులు అమ్మువారిషైవ అంకలు పెట్టారు, సరుకులు వారికి అమ్మునటువంటివారిని కొడుతాకున్నారు. సరుకులు యివ్వడండా ఇంక్కిక కట్టుబాట్లు పొంపుక ఇంచుప్పురణ ప్రభుత్వానికి తయారించి వటువంటి భూములలోకి కూడా పోసియుకుండా, యిండ్లలోమండి బయటికు రాసియుకుండా చేశారు. తెలాలికి రెండు మైక్ దూరములో పుంది. కైల్ల పోతిను డిపార్ట్మెంటు ప్రభుత్వ అధికారులు, డిప్యూటీ కలక్కరు, వహసిస్ట్లుచు మిగిలిన ఆఫీసర్లు దరిచావలో వున్నటువంటి ప్రదేశం యిది. ఇంత దుర్భాగ్యాగా వర్షావ్రిత్తంచున్నారు, అక్కడి ధనిక రైతులు, వారు 80, 40 వేల రూపాయలు

వసూలు చేసుకొని యా శీరపారి ८८ తి తెలుస్తామునే వరిపైపలు వుంచే మర్మముఖ్యమంతీగారు యక్కడి నుండి ఎవరినో ఎప్పుడో పంపుతామంచే తిసరదు, అక్కడ ఏ నిమిషములో నిమి ఇరుగుతుందో తగిన సమాచారం తెలుసుకోవాలి. తిహి చర్యలు తీసురాంలేతప్ప వారికి రక్షణ లేకుండా పోతుంది. దీని మీద ముఖ్యమంతీగారు స్క్రైన్ లేట్టుమెంటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డా. వెంగళరావు :—అధ్యయన, ఇప్పుడు ఎండురట్టంగారు, నాచిరెడ్డిగారూ చెప్పారు. పెకటరత్తుంగారు ప్రఫుత్త్వం వయిగా అపోషాలు చేశారు. కొన్నికూలాలవారికి రక్షణ ఉన్నున్నామని చెప్పారు. అది పొరపాటు. ఏ కులమయినప్పటికి తప్పుచేసే అన్ని కులాలూ ఒకి చే?

శ్రీ యిన్. పెకటరత్తుం :—నేను ఇనడంకారు, అస్క్రడివారు అంటు శ్శారు అని చెప్పాను.

శ్రీ డా. వెంగళరావు :— నొగ్గయం అందింకూ ఓ తె యా సద్గృంలో 11-40 a.m. ఏమంచే కటవరంలో నాట్లు వేయడంలో టూలీ రేట్లు విషయంలో తగాదా వచ్చింది. రయితుల పణాల చేరి సరిగ్గుల్ ఇన్ సైబరగారు పడపాతంగా ఉన్నారంచే ఎయిన్ ని. అక్కడకు వెళ్లారు. చారు కాంప్రెస్చుయిలు చేశారు, డిప్పిట్ కలక్కరుకూడా తెనాలినెల్ల మాట్లాడారు. రాశి పడ్డారు. కూశి చేటు కుదిరింది. చేరలకు రక్షణ ఇవ్వాలని ప్రాశాము. కలక్కరు రిపోర్టు పంపించారు. ఇప్పుడు పరిస్థితులు బాగా ప్రశాంతంగా ఉన్నాయని కల్పిరు ప్రాశారు.

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE JOINT SELECT COMMITTEE ON THE A. P. URBAN AREAS (DEVELOPMENT) BILL, 1974.

The Minister for Municipal Administration (Sri Ch. Subbarayudu) :—(Chairman, Joint Select Committee).

Sir, I beg to present the Report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) Bill, 1974.

Mr. Deputy Speaker :—Report presented.

ANNOUNCEMENT

re : Time for Receipt of amendments to the A. P. Urban Areas (Development) Bill, 1974.

Mr. Deputy Speaker :—I am to announce to the House that the amendments to the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) Bill, 1974 (as reported by the Joint Select Committee) will be received upto 1.00 P. M. on Tuesday, the 13th August, 1974.

GOVERNMENT BILLS

THE MEDAK, KARIMNAGAR AND TIRUPATHI MUNICIPALITIES (VALIDATION OF PROCEEDINGS) BILL, 1974.

The Minister for Municipal Administration (Sri Ch. Subbarayudu):—Sir, I beg to move :

“That the Medak, Karimnagar and Tirupathi Municipalities (Validation of Proceedings) Bill, 1974 be taken into consideration.”

Mr. Deputy Speaker:— Motion moved.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— అధ్యక్షా ఇప్పుడు యూ. మునిసిపాలిటీ ఎమెండు మెంటు విల్లు చ్చారు. ఈ విల్లు వేవడం ప్రభుత్వమును అవసరం కాబట్టి యూ. సంచర్యంలో మునిసిపాలిటీ చేసిన చట్టాలు కార్బ్రైక్సమాలు అమలు చేసినదానికి వాలి దేశము కావాలనే ఉద్దేశంతో యూ. బిల్లు తెచ్చారు. ఎన్నికల నిర్వహణ ఎప్పటికప్పుడు వాయిదా వేస్తూ ఎందుకు వాయిదా వేస్తున్నారంటే మునిసిపల్ చట్టాలలో మార్పులు తెస్తాం ప్రజాసాగ్రమ్యంలో మాందు ఉన్న ఎన్నికలు శాశుండ లేదు కాబట్టి వోటర్సును దాచేవారు కాబట్టి గప్పుడు ప్రజ. ప్రభుత్వములు ఏర్పాటు చేయాలంటున్నారు. కాబట్టి వ్యవధిలేదు డైరట్ ఎన్నికలు రద్దు చేసి జనవరి తరువాత మునిసిపాలిటిలలో ప్రజల ప్రతిశిథులతో ఏర్పాటుచేయాలి కాబట్టి ప్రత్యుత్త ఎన్నికలు రద్దు చేస్తాంమంటున్నారు. ముందు సమితులలోను సరిపుత్రులలోనూ కూడా కమిటీనే వేసి ఆ కమిటీ సూచనల ప్రకారంగా ప్రత్యుత్త ఎన్నికలు చేస్తామన్న యూ. ప్రభుత్వం యూ. ఇన్స్పెక్టరువస్తును బూడా మొదటి వరి స్థితి కల్పిస్తారూ ఏమి? యూ. మునిసిపాలిటీనే అదాయ వ్యాయముల విషయంలో మాసే ఆదాయాలు చాలా తక్కువ. ప్రైస్‌మార్కులలోనూ అసుప్తులలోనూ టీచర్లు ఉద్యోగుల కీతాలు సరిగా ఇప్పుడంలేదు. యూ. విషయం అందరకూ తెలుసు. వాటి అదాయాలు పెంచడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తాంది? ప్రైస్‌మార్కులును నూ అసుప్తులలోను సిబ్బంది కీతాలు ఎప్పటికప్పుడు ఇప్పుడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తాంది ఆనేది ప్రభుత్వంవారు చెప్పాలి. మరికి వేటల నిర్మాణం పదకం విషయం చూసే ఆ పరిసీథి చాలా అధ్యాన్యంగా ఉంది. సైపాల్ ఆఫీసరును వేసినప్పటికి రోడ్ ప్రక్కన గుడినెలు ఉంచే ఆనారోగ్యంగా ఉంటుందని మునిసిపాలిటీ లిమిట్స్ లలో ఉన్న స్టోలను వేదలకు ఇస్తున్నారా అంచే ప్రభుత్వం యూ. నాటికి మునిసిపాలిటివారు తోడు ప్రావేస్ మార్కిసులో ఉన్న వారికి ఇళపరాలు ఇప్పుడేదు. ఇప్పిన్న పరిష్కారించడానికి ప్రభుత్వం పూనుటుంటుందా? ఇప్పుడు అర్పన్న డెవలమ్ మెంటు రాలోమన్నది అప్పుడు మంత్రిగారు చెబుతారు. అయినప్పటికి యూ. బిల్లులో ఉన్న అవకవకలు అన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని కోరువున్నాను.

Sri C.V.K.Rao:—Sir, I raise a Point of Order. This Bill has been passed by the Council. Now, it violates the provisions of the Constitution and this is a Bill coming under Money Bill. The matter has been thoroughly discussed; previously I put it before the hon. Speaker. This being a money bill, since it has been passed by the Legislative

Council amounted, to violation of the constitutional provision. Now I hope it is better that I explain the position to you.

Mr. Deputy Speaker:—Earlier this point was raised and the hon. Speaker has given his ruling.

Sri C.V.K. Rao:—Not on this Bill. That was for other Bills. Now, this is a Bill....

Mr. Deputy Speaker:—The question was the same, is it not?

Sri C.V.K. Rao:—It cannot be on this Bill. Any Bill that comes before this House from the other House, if it violates the provision of the Constitution, a Member. . .

Mr. Deputy Speaker:—The question of violation does not arise because various questions were raised earlier and the hon. Speaker has given the ruling.

Sri C.V.K. Rao:—He has given the ruling on other things, But, it is not a ruling which applies for all the coming Bills.

Mr. Deputy Speaker:—The question is the same which you are raising now.

Sri C.V.K. Rao:—Kindly permit me to explain the position. This is a Bill which was passed by the Council and it has come before this House. The question is whether this particular Bill being passed by the Council and coming before this House conforms to the provisions of the Constitution. My contention is.

Mr. Deputy Speaker:—Constitutional point was also raised earlier. 11-50 a.m.

Sri C.V.K. Rao:—That is with regard to the earlier Bills. Tomorrow another Bill may come.

Mr. Deputy Speaker:—But the nature of the points which are being raised, is the same.

Sri C.V.K. Rao:—It is not the same. The Bill has to be considered on its own provisions whether it comes under the Money Bill or not I will read out Sir. Kindly bear with me. It is vital and the Chair's ruling has greatest consequence. The Chair has already given a ruling. The parliament has made its own ruling recently when it has considered that a particular Bill coming from the Upper House was not validly taken up, that violated the provisions of the Constitution, as far as I remember.

Now this Bill having been passed by the Council, could be passed if it is not a Money Bill. That is the provision. I am going to subject to it, if it is a Money Bill and if it is passed by the other House. The question arises when there it is a Money Bill or not. I will explain how this is a Money Bill under the provisions of the Act. If it is a Money Bill, then, the Chair has got to give a ruling in my favour.

Mr. Deputy Speaker:—You are late.

The Medak, Karimnagar and Tirupathi Municipalities (Validation of Proceedings) Bill, 1974 (Passed.)

Sri C.V.K. Rao:—I am not late Sir. The point of Order can be raised at any time.

Mr. Deputy Speaker:—Your name is there as one of the speakers.

Sri C.V.K. Rao:—You have to give a ruling, Sir.

Mr. Deputy Speaker:—Ruling question does not arise in this matter. On this point the hon. Speaker has given a ruling.

Sri C.V.K. Rao:—That is true, I am not denying; but it is not on this. Hon. Speaker has given so many rulings. You may preside hon. speaker may preside or any member from the panel of Chairman may preside; they have got to give a ruling on this. I am not raising in a flippant manner. With due understanding and responsibility I am raising this. The Chair has got to give a ruling whether it is a Money Bill or not.

Mr. Deputy Speaker:—You would have raised the Point of Order when the hon. Minister was moving the Bill. Not only the Minister had moved it but Mr. Nagireddy initiated the discussion also. Actually I was calling you for making a speech.

Sri C.V.K. Rao:—Point of Order can be raised at any time. After all you have got to judge matters and you have got to give an opportunity to explain the position. When a Constitutional provision is violated, then any Member has a right to raise it. It matters very little whether it has gone to some extent or whether it is just in the initial stage. The responsibility of the Chair is there and you bestow your thought on this thing. As a Member sitting on this side I have got to discharge my duty. You have asked me whether a Point of Order could be raised at this stage or not. I will explain that. It is stated like this in Rule 339: “A point of Order shall relate to the interpretation or enforcement of these rules or such Articles of the Constitution as regulate the business of the House and shall raise a question which is within the cognizance of the Speaker. “We make a reading when a doubt arises. We seek the guidance of the hon. Speaker to interpret them and give a ruling on that. So, a Point of Order can be raised. Here it does not say that a Point of Order has to be raised at a particular stage itself. A Point of Order can be raised in relation to the business before the House at the moment. At the moment the House is having this particular bill and in that connection I have raised the Point of Order. This is with regard to the interpretation of such Articles of the Constitution as regulate the business of the House and shall raise a question. I have raised a question with regard to the interpretation of Articles of 196 i.e. Constitution 109. This provision subject to the provision of Article 198 and 207 with respect to Money Bills and other Financial Bills, a bill may originate in either House of the Legislature of a State which has a Legislative Council. On this business the Speaker has given his ruling. So, it does not arise. I want the origination and introduction. The Speaker ruling applies for almost all things except Money Bills and Financial Bills. Is this a Financial Bill or any other Bill. That is the question on which you have got to give a ruling, Sir. It is very

pertinent. Supposing you give a ruling in my favour and to-morrow another Bill comes than this ruling does not apply to that. That may not be a Money Bill. To-morrow some non-money Bill comes and somebody seeks for your ruling. Since you have given ruling on this they may ask for your ruling on that also. But it only applies to this particular piece of Legislation which is before this House. It is "Medak, Karimnagar and Tirupathi Municipalities Validation and Proceedings Act 1954". Under this what is a Money Bill, I have got to explain to you. What is the Money Bill? Does this come under the interpretation of Money? That is a simple question. Under Article 199, the Money Bill has been described like this. 199. (1) For the purposes of this Chapter, a Bill shall be deemed to be a Money Bill if it contains only provisions dealing with all or any of the following matters, namely :— (a) the imposition, abolition, remission, alteration or regulation of any tax." That is the pertinent point. My objection is very crystal clear. I am referring to (a). I need not go for other things. You kindly see (g) at the bottom of it: (g) any matter incidental to any of the matters specified in sub-clauses (a) to (f). I need not go deep into it. I crave your indulgence, because, your observation and your ruling will have a far reaching effect on the whole thing. The Chair is supreme. If necessary you can adjourn this thing and take time and give your ruling later on. Under the statement of objects and reasons, the Government therefore concede to undertake legislation to validate actions taken or orders passed or things done and the tax cess, duty or fees levied or collected by the Municipal Councils of Medak, Karimnagar and Tirupathi during the period from 1st July 1973 to 31st December; 1974; this is the provision underlying thing. So, the Chairman's ruling has got far-reaching affect, because this is a Money Bill. Under this, Sir, they want to validate, regulate the tax, the fees, the cess and the duty already levied by these Municipalities. The Act is Medak, Karimnagar and Tirupathi Municipalities Validation of Proceedings Act. Under these proceedings, apart from other things, there is a tax, there is a cess, there is a duty and there is fees already levied by the Municipality. As you know, Municipality is a small administrative unit, wherein the financial sources of it are got from the public and therefore they have got to levy tax, they have got to levy cess and all these are involved. Therefore this provision, that is, "for the purpose of this Chapter a bill shall be deemed to be a money bill, if it contains provisions dealing with all or any of the following matters namely the imposition, remission, alteration or regulation of any tax." Regulation is a general thing. Whatever is imposed that is to be validated and it is just regulation. It is not only direct reference to this particular article but also any matter, incidental to any of the matters specified in Sub-Clause A. It is not only incidental but it is direct relationship. Therefore, you have got to give a ruling on this matter. I request you may kindly adjourn this thing so much so you can give a ruling because it touches a very vital matter of constitutional interpretation. Therefore, to go into it deeply you can kindly adjourn to give a ruling. It is the onerous responsibility of the Hon'ble Dy. Speaker and I am confident that you will do justice in this.

12-00 Noon

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షుడు, ఇది స్పీకర్ గారి రూలింగ్ లో కవర్ అయింది, వారు ఇచ్చిన రూలింగ్ లో స్పృహంగా కనుర్చారు. ఇది రాప్రీ ప్రభుత్వం తైనాన్స్ కు సంబంధించిన విషయం కాదు, ఇది రాప్రీ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన టాక్సేప్స్ కు సంబంధించిన బిల్లు కాదు. ఇది ఒవలం స్థానిక సంస్థలు అయిన మునిషిపాలిటీలు పరిమితమైన నిషయము. వారు వేసిన టాక్సేప్స్ గానీ, వారు చేసిన ఇతర పనులుగానీ రెబిష్టే చేయటానికి ఇక్కడకు తీసుకురాజించి. అవుడు నూన్ అఫీసీయల్ బాడీన్ లేనందువల్ల యూ చల్లా సుభాగ్రాయము ప్రభుత్వం చేసిన పొరపాటువల్ల ఇది పచ్చింది. ఇది స్థానిక సంస్థలకు సంబంధించిన వ్యవహారం కానీ, రాప్రీ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన తైనాన్స్ బిల్లు కాదని యాచిలును వేర్చుని కూడ స్పీకర్ గారు రూలింగ్ ఇచ్చారు కాబట్టి దీనిని క్రావ్ చేసే కాగుంటుంది.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు:—అధ్యక్షుడు, రాప్రీ ప్రభుత్వానికి దీనికి ఏమీ సంబంధం లేదు. ఇది రాప్రీ ప్రభుత్వం రి అయితే నే తీసుకురావాలనేది ఏమీ లేదు. 109 అరికల్ ప్రకారం Imposition, remission, alteration of any tax.... ఈ వేలిడేట్ చేస్తున్నది ఎవరు? రాప్రీ ప్రభుత్వంకాదా చేస్తున్నది. మునిషిపాలిటీ కూడా చేయటం లేదు. ఇది రాప్రీ ప్రభుత్వం చేస్తున్న బిల్లు, ఇంక మనం మనిసిపాలిటీలో లేము. కమక ఇది పూర్తిగా అప్పటి అప్పుకుండని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—Smt. J. Eswari Bai

Sri C.V.K. Rao:—Sir, what is your ruling?

Mr. Deputy Speaker:—I have already explained you that.

Sri Challa Subarayudu:—The hon. Speaker has already given his ruling.

Mr. Deputy Speaker:—Mr. Rao, as I have told you earlier, on this point of order, Hon'ble Speaker has his ruling and the question of giving my ruling does not arise.

Sri C.V.K. Rao:—Sir, you have got to give some ruling. You can give somebody's ruling. If that is the case, the Hon'ble Deputy Speaker can give (interruption). I am on sound footing because (interruption).

Mr. Deputy Speaker:—There is no point of order. If you are going to (interruption).

Sri C. V. K. Rao:—I walk out as a protest.

(At this stage Sri C V.K. Rao staged a walk out.)

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షుడు, మెదక్, కరీంనగర్, తిరుపతి పురపాలక సంఘాలు వార్షిక ఉరమ్ అయిపోయినాకూడ ప్రభుత్వానికి కారుల తప్పిదం వల్లనో, లేక ప్రభుత్వం తప్పిదం వల్లనో ఆ నూన్ అఫీసీయల్ బాడీన్ 1-7-78 సంఖి1-7-78 వరథ కొనసాగినవి, వారు ఆ కాల్ఫంట్స్ అనేక కార్బోక్రోమాలుచేసి

ఉండవచ్చును; తీర్మానాలు పాన్ చేసికండవచ్చును. అవన్నీ కప్పుడు మనం రేటీషై చేయవలసిన దుర్గతి పట్టిందిఅంటే యా కాసనసథను మన చల్లాసుబ్బా రాయుడుగారు మునిసిపాలిటీ స్టోయికి తీసుకవచ్చారు. ఆ మునిసిపాలిటీవారు ఇంటివచ్చు 2 అట్టాలు నుండి 4 అట్టాలకు పెంచితే మనం ఇక్కడ పెంచితీరాలి. వారు నై కీలిపచ్చు 2 అట్టాలనుండి కి అట్టాలు పెంచితే మనం ఇక్కడ పెంచితీరాలి. ఎందు 50తో చల్లాసుబ్బా రాయుడుగారి ప్రభుత్వానికి మెజారిటీ ఉంది. చల్లాసుబ్బా రాయుడుగారి ధర్మమా అని మనం మునిసిపాలిటీస్టోయికి దిగజారి పోయాము. కరింవగర్ మునిసిపాలిటీ, మెదక్ మునిసిపాలిటీ, తిరుపతి మునిసిపాలిటీ పాన్ చేసిన తీర్మానాలు వేసినటువంటి పచ్చులు, వేసినటువంటి కోర్టులో దొవాలు, లేక వేయించుకొన్నటువంటి దొవాలు యానాడు మన కాసనసథ రేటీషై చేస్తున్నది. ఉత్తరమౌత్త ముపైన యా కాసనసథను ఒక పట్టణస్టోయికి దిగజార్పినందుకు మంత్రి గారిని అభిందించాలో, ఏమి చేయాలో నాకు అర్థం కార్పండా ఉంది. విధిలేని పరిస్థితిలో తమకు బిలం ఉన్నది కాబట్టి రేఫిఫీకేషన్ అన్నది వస్తున్నది. ఇందులో పొరపాటు జరిగిందని మంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నారు. ఈ సంవత్సరాలు అని కేలక్కులేషన్లో చాలా పొరపాటు జరిగిందని అన్నారు. అంత చిన్న గడితం కూడ తెలియనటువంటి ఉపోగఘ్నలు మునిసిపల్ అడ్రైవీస్ట్స్పెన్స్ డిపార్ట్మెంట్లో ఉన్నారంటే అది చాలా వి చా ర క ర ము. ఎన్నికైన కేది మండి లేక ఎప్పుడై తే యా శాండి అధికారంలోకి వచ్చిందో ఆ తేదీమండి కి సంవత్సరాలు అని లెక్క కట్టానికి చేత కానటువంటి వ్యక్తులు చల్లా సుబ్బారాయుడ్గారి అధ్యర్థంలో ఉన్న మునిసిపల్ కాఫలో పనిచేస్తున్నారు. ఏదు ఏండ్లు ఎప్పుడు అయినవి తెలియక, ఇంకోక అరు నెలలు యా మూడు పురపాలక సంఘాలు పరిపాలన కొనసాగించటానికి ఎవరు కారకులో వారిని కిక్కించారా? దానికి ఎవరు జాఖ్యలు? ఇది ప్రేసిడెంట్ రూల్లో జరిగించారి మీరు వచ్చిన తర్వాత కూడ డిశంబరు అథరువరకు ఇది జరిగింది కదా. డిశంబరు 10 వ తేదీవ మీరు చూక్కి తీసుకొన్నారు. మీరు వచ్చిన తర్వాత కూడ 20 రోజులు ఎట్లా కొనసాగ నిచ్చారు? వీటికిసంజాయిమి చెప్పవలసినశాధ్యత మీపై ఉన్నది. అసలుప్రకాస్యామ్యుంలో ప్రజలు ఎన్నుకొన్నటువంటి శాండి అధికారంలో ఉండాలి. లేదంటే ప్రకా ప్రభుత్వంచేత నియమింపః డిన శాండియినా అధికారంలో ఉండాలి. ఆ అరునెలలు ఉన్న శాండి ప్రజలచేత ఎన్న కొని డిన శాండి కారు. ప్రకా ప్రభుత్వం చేత నియమించబడిన శాండికారు. ఆనాడు అధికారంలో ఉన్న వ్యక్తులకు ప్రభుత్వం అనుమతి ఇవ్వబడేదు. ప్రజలు అనుమతి ఇవ్వబడేదు. ఆన్ దెమాక్రటిక్ గా ఆ అరు నెలలు కొనసాగి నియంతలుగా వ్యవహారించి తీర్మానాలు చేశారు. వారు టాక్సీపచ్చు వేళారు. అవన్నీ మనం ఇవాళ గుడ్గిగా ఆమోదిస్తున్నాము. దురదృష్టవచాతు ఇది ప్రకాస్యామికానికి వెన్నపోటు అని మనవిచేస్తూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు (కొల్లాపూర్) :—అధ్యక్ష, ఇని అధ్యప్తమో, దురదృష్టమోగాని, యా కాఫ చల్లా సుబ్బారాయుడుగారిక దక్కంది అని నేము

అనుకొంటున్నాను. 77 లో కూడ ఎలక్టున్న జరిపించకుండా — 78 దాకా దీనిని ఇట్లాగే పొడిగించి మళ్ళీ రేటిఫికేషన్ కోసా ప్రయత్నం చేస్తారేమా తెలియదు వారి మంత్రిత్వం ఉండడంకోసం. ఆ మ నీనిపాలిటీస్ ఒక సంవత్సరం యా విధంగా కొనసాగి, వాటిని యా రోప రేవీషై చేసే పగిస్తితి తీసుకొని వచ్చి నపుడు — ఉరాణగా వారి చర్యలన్నీ అంగకరిస్తా యా శాసనసభ — ఎన్ — ఆనే పరిషితికి తీసుకుచుచ్చిన యా మంత్రిగారు తథ పదవి అంటేపెట్టుకోడానికి ఇంకా సంవత్సరం ప్రాంతాగ్రహించేనే తప్ప ఏమియని అడుగుతున్నాను. ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేస్తారేమా చెప్పులేమగాని — ఇప్పుడు యా విధంగా లోటు ఇరుగు తుంచే — రానిషైన మీరు తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను ఇంత జాప్యం చేసినటువంటి, యా విధంగా ఇవర్లుక్క చేసినటువంటి అధికారులమీద ప్రఘుత్వం తప్పకుండా చర్యలు తీసుకొంపలసిన అవసరం ఉంది. ఎట్లాగేకే స్పృష్టి అభిసర్ కాలంలో వారు చేసిన తప్పులన్నీ పాపం — మన మంత్రిగారు భుజంమీద వేసుకొని — ఆ తప్పులన్నీ ఒప్పుసుగా థావించి చెబుతూ ఉన్నారో — అట్లా యా విషయంలో థావించకుండా — భవిష్యత్తులో అటువంటి పొరపాట్లు ఇలగకుండా ఉండటానికి మంత్రిగారు తగిన చర్యలు తీసుకోవటం అవసరం అన్నది వారు అర్థం చేసుకొని, అందుకు హామీ ఇంవ్యూలని కోరుతున్నాను. ఇంతకు ముందు జాత్రై లో ఒక స్పృష్టి అభిసర్ గాన్ ఉత్తరువు ప్రకారం ఎన్. జి. బి. హోమెయ్యుక్క మొట్లు కొట్టిపేయబడిన సంవర్ధంలో చాలా గందరగోళం జిగిని సంవర్ధంలో మేము గందరగోళం ఇలగకండా అని వేళాము. మంత్రిగారు తమ అభిసర్సును పిలిపించి, ఎన్. జి. బి. లను పిలిపించి, ఒక సమావేశం నీర్వాటుచేసి ఆ సమస్య పరిష్కారించమని మేము వారిని రిక్యుపు చేశాము. వారు సరే ఆన్నారుగాని — ఇంతవరకు అందుకు వారికి ఎందుకోదయ కలగటంలేదు. ఒక ప్రివ్యూండ మైన ఉద్యమం లేవదీనే వారి చెవికి ఎక్కుతుండే మా తెలియటంలేదు. ఇప్పుడు ఆ స్పృష్టి అభిసర్ వెళ్ళిపోయినాడు. దానికి సంబంధించిన మంత్రిగారు ఉన్నారు. మన శాసనసభ సమావేళాలు ముగిసేలోగా ఆ సమస్య పరిష్కారం చేయటంమంచిది. ఇది మీక్రింద వనిచేస్తున్న ఎన్. జి. బి. ల సమస్య బోర్డ్ ఆఫ్ రెవిన్యూస్ మెంబర్ ఒప్పెన్ చేసిన బిల్లింగ్ యొక్కసమస్య. ఆయినా గౌరవించవలసిన శాశ్వత మీమై ఉన్నది. కాబట్టి మంత్రిగారు వెంటనే ఆ సమస్య పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ సమస్య పరిష్కారించకపోకే ఎన్. జి. బి. ల డైరక్టర్ యాకన్స్ టుస్కుస్కాపే వరిష్టి నీర్వాటుపుంది. ఆ ఆవ్రష్టి మంత్రిగారు తెల్పిపెట్టట్లు అనుమంది జిగించార్హితానేమాట చెప్పినారు. ఇదిప్రెసిడెంట్ దూలు సంవర్ధంలో

12-10 P.M. శాశ్వత మీమై ఉన్నది. కాబట్టి మంత్రిగారు వెంటనే ఆ సమస్య పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ సమస్య పరిష్కారించకపోకే ఎన్. జి. బి. ల డైరక్టర్ యాకన్స్ టుస్కుస్కాపే వరిష్టి నీర్వాటుపుంది. ఆ ఆవ్రష్టి మంత్రిగారు తెల్పిపెట్టట్లు అనుమంది, ఇది చేయశాస్త్రాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నిశాయ. సుఖ్యారాయిదు:—అశ్వత్తా, ఈ విల్లుపై నాగిరెడ్డిగారు మోక్కాదుహూ ఎలక్టున్న గురించి చెప్పారు. స్టాప్స్ గురించి చెప్పారు, టీచర్స్ పేషన్లు గురించి చెప్పారు. శ్రీనిశాసులు రెడ్డిగారు ఇది ఎందుకు జిగింది, దీనికి శాశ్వత మాలు ఎప్పుడు. ఇది ఎప్పుడు జిగింది, యా మంత్రివర్గం టైమ్స్ లో జిగిందా. ఇంతశముందు జిగించార్హితానేమాట చెప్పినారు. ఇదిప్రెసిడెంట్ దూలు సంవర్ధంలో

జరిగినటువంటిది. దీనికి ఉరమ్ కాలిక్యలేషన్ చేసేదాంటో రెండుమాడు సెక్షన్స్ కవర్ చేస్తాయి. ఈ పొరపాటు అక్కడ కమీషనర్ చేసినా అది డి.ఎం.ఐ అఫీసుకు వచ్చినపుడు అది వారు చూడవలసి ఉంటుంది. అది అక్కడనుండి గవర్నర్ మెట్ కు వచ్చి నపుడు గవర్నర్ మెంట్ చూడవలసికంటుంది కాబట్టి ఆ పొరపాటు ఎక్కడ జరిగినప్పటికి పొరపాటు జరిగింది అన్నది మాత్రం వాస్తవము. ఐదు సంవత్సరాలు, ఉరమ్ అన్నప్పుడు ఫస్ట్ బ్లాక్ నుండి మానిస్టల్యు శేసెక్ట్ ఫస్ట్ బ్లాక్ వరకు ఐదు సంవత్సరాల పీరియడ్ అవుతుంది. బ్లాక్ ఫస్ట్ కు మూడు మాసాలు అటు, మూడు మాసాలు ఇటు ఉంచే బ్లాక్ ఫస్ట్ నుండి ఉరమ్ ప్రారంభించాలి అని ఉంది. ఆ మూడు మాసాలు అటు ఇటు కాకుండా ఇంకోళేది ఉన్న టల్యుతే పొసీంగ్ ఆయర్ ఫస్ట్ బ్లాక్ అని ఉంది. ఈ యాక్ట్లో దీర్ఘరెంట్ సెక్షన్స్ క్రింద యించు ఉరమ్ అన్నది ఫిక్స్ చేయటంవల్ యించు పొరపాటు జరిగింది. ఆ పొరపాటు చోక్కు చెట్టటానికి యించు బిల్లు తీసుకురావటం జరిగింది, దీనికి ఎవరు కాధ్యులు అంటే ఒకవేళ కమీషనర్ లెవల్ లో జరిగినా తర్వాత డి.ఎం.ఐ. చూడవలసికంటుంది. డి.ఎం.ఐ. లెవల్ లో పొరపాటు జరిగితే అది గవర్నర్ మెంట్ లెవల్ లో చూడవలసి ఉన్నది, కాబట్టి దీనికి ఫలానావారు బాధ్యులు అని చెప్పటానికి పీటలేదు, చట్టంలో ఉన్న సెక్షన్సుకు ఇంటర్ ప్రిచ్చేషన్ చేసుకోవటంలో ఆ పొరపాటు జరిగింది. దీనికి ఫలానావారు బాధ్యులని ఫిక్స్ వే చేయటం కష్టం. రంగదాన్ గారు ఎన్.ఐ.బి.ఎస్. హోమ్ గురించి చెప్పారు. ఎంక్రోవ్ మెంట్ మెట్లు తీసివేసి దానిని గురించి దానిని పరిష్కరించుని చెప్పారు. వెద్దలు రంగదాను వారు ఏనో అందోళనకు దిగుతారు అనే మాట చెప్పారు. ఆ సమస్య పరిష్కరించ కూడదు అనే ఉద్దేశ్యం ఎవరికి లేదు. పరిష్కారం చేసేటటువంటి దానిలో ఒక సమయము, సందర్భము ఉన్నది. కై పాల్ రెడ్డిగారు కూడా రెండుమాడు పార్లు చెప్పారు, సీకర్ గారి దగ్గర కూర్చుని వ్యవహారం చేద్దామనే మాట చెప్పారు. గా. వెద్దలు రంగదాన్ గారు దానికి దారితీస్తుంది, దీనికి దారితీస్తుంది అని మాట్లాడటం— అది అంత ఉంకరించదేమానని మనవి చేస్తున్నాను. వారికి ఎంత అద్దుర్చా ఉన్నదోళి, అంతకంచే మాకు ఎక్కువ అద్దుర్చా ఉన్నరని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాన్ :—మంత్రిగారు ఆ సమస్య పరిష్కరిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. వారు కరుణించి ఒక అరగంట కూర్చుంచే— ఆ సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. ఒక రోషి సాయంత్రం అరగంట కూర్చుంచే ఆ సమస్య పరిష్కారం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. సుఖ్యారాయిదు :—గా. సభ్యులకు ఎంత అద్దుర్చా ఉన్నదోళి, అంతకంచే ఎక్కువ అద్దుర్చా మాకు కూడ ఉన్నది ఆ సమస్య తప్ప కుండా మాసామని మనవి చేస్తూ యించు బిల్లును గా. సభ్యులు ఆమోదించాలని కోరుతున్నాము.

Sri C. V. K. Rao:—Sir, I would like to seek some clarifications from the Minister. It is extremely bad that this kind of lapse had to take place. I am not asking the Minister on whom the responsibility

blity should be fixed and who is responsible or who has to be dealt with. But all this show that there is anarchy and confusion in the administration. If an ordinary citizen commits an irregularity violating any statutory provision, he is severely dealt with. Ignorance of law or a slip will not be entertained. But here it is a well-organised administration; but how is it that it did not come to the notice of the Government on 13th June. When has it come to the notice of the Government and what steps have been taken? It is highly essential to know all these things; because an administration is not an administration at all, if it does not probe in to the violations and irregularities. I hope the Hon'ble Minister would clarify.

శి. ఎన్. వెంకటరమణ :— అధ్యాత్మా, నాకు ఒక క్లారిఫికేషన్ కావాలి.
12-20 p.m. because I am apprehensive that we are passing an illegal Act. Clause 2 reads: "Notwithstanding any judgment, decree or order of any court or any other authority, any assessment or reassessment made, any tax, cess, duty or fee levied, any resolution passed or approval given, any permission or licence granted, any bye-law' order or direction issued or any other thing done or any action taken, or purporting to have been made, levied, passed, granted, issued..." etc. దీని ప్రకారం చూస్తే కోర్టువాయి ఏ ఇడ్జీమెంటుగానీ, డిక్రి గానీ, ఆర్డరుగానీ పాస్ చేసినప్పటికీ కూడ యా మనసిపారిటీలు చేసినని చెల్లుబాటు కావాలనే కాజు యిందులో ఉన్నది. అందువల్ల యాది పాస్ చేయడమనేది చట్టవిరుద్ధం అవుతుంది. ఎందుచేతనంచే—కోర్టు ఇడ్జీమెంటుకానీ, డిక్రి గానీ యిచ్చిన తరువాత అది అపోలో రివర్పు కావలసినదే తప్ప ఏ యాతర ఎనాక్టుమెంటు వల్లగానీ వీలులేదు. అందువల్ల యాది యిల్లిగల్ అనుశుంది. కోర్టు పాస్ చేసిన ఇడ్జీమెంటు కానీ, డిక్రి గానీ, ఆర్డరుగానీ యిందులో ఉన్న ప్రోవిషన్సుకు అవుటు కావాలని యిందులో ఒక పోర్టీవిజను పెట్టారు. ఇది లా లో ఆనబల్ కాదు. నుప్పింకోర్టుకానీ, ప్రోర్టుకానీ ఒక పిడిమెంటు పాస్ చేసినప్పుడు దానిని భై పాస్ చేస్తూ ఎనాక్టుమెంటు చేయడం ఇల్లిగల్ అవుతుంది.

తరువాత, చివర (బి)లో యా విధంగా వుంది.

“No suit or other proceeding shall be instituted or continued”
 కోర్టు జారిస్తికను మంచే తిస్తేస్తున్నాము అనడం ప్రథుత్వానికి మామూలై పోయింది. ఇది వ్యాఘర్ ఇడ్జీమెంట్సుకు గానీ, డిక్రికుగాని వరిస్తుంది. కాని డిక్రి వచ్చిన దానిని, ఆర్డరు వచ్చిన దానిని—చెల్లుదానికి వీలులేదని మనం పాస్ చేయడానికి వీలులేదు. దీనిని గురించి మంత్రిగారు చెప్పాడని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చల్లా సుఖ్యారాయుదు:— అధ్యాత్మా, చట్ట ప్రకారం 5 సంవత్సరాలటరం అనేది ఒక కెడిట్ అయిపోయింది. కాని ఆ ఔత్తెము మీరి ఆ కొన్నిలు ఫంకను చేయడం ఇరిగింది. ఔత్తెము మీరినప్పుడు అది చట్ట ప్రకారం యాన్యాలిక్ అవుతుంది. దానిని పాలించేట చేయడం కోసం ఆ పిరియడులో దీనినపులు వారి దేట చేస్తున్నామనే ఉద్దేశముతో ఇది చేస్తున్నాము, వారు చేసినపులు లా ప్రకారం చేసినవికాదు అనే వ్యాపిసుకోదానికి వీలుదని అథిప్రాయ పదుతున్నాము. అవ్వాపుర్వగా

పున్నట్లయితే కొన్నిలకు, గవర్నర్ మెంటుకు కూడా అధికారం ఉండదు. అన్నాపుర్ ప్రాసీదింగ్సుకు కాకుండా మిగతావాటిని వాలిడేట్ చేస్తూ యాది తేవడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. (బి) కానీ, మిగతాది కానీ వెంకటరత్నంగారు నేను చెప్పిన దృష్టితో వ్యాచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది స్వప్తంగా పున్నది: “no suit or other proceeding shall be instituted against the municipal council concerned or any person or authority whatsoever on its behalf on the ground only that any such act, thing or proceeding was not done or taken in accordance with law.”

శ్రీ ఎస్. వెంకటరత్నం :—సహ క్రాం (2) రో.....Even the sub-title of clause of the Bill says: “Validation of certain proceedings of Medak, Karimnagar & Tirupati Municipal Councils.” That is, by this Act, we are going to validate certain acts of these Municipalities and that too “notwithstanding any judgment, decree, order of any court. ....” ఈపరు దీనివైన రూలింగ్ యవ్వాలని కోరుతున్నాను. The gist of sub-clause is that whatever was done and whatever proceedings were taken in those municipalities should be validated. Can this Legislature enact such an enactment because validation is always a thing which must be accepted by a court of law.

Sri Ch. Subbarayudu:—We can only validate acts done in accordance with the provisions of an Act or rules and regulations. We have no power to validate an illegal thing for which authority is not derived. It is only to validate those things which are in accordance with Acts, Rules and Regulations and which are within the competence of the Council that this provision has been made.

Sri N. Venkataratnam:—Certain acts were done by certain municipalities and those acts were done during those 6 months time. Now they are sought to be validated. Suppose certain proceedings were taken in one of the municipalities and that matter was sent to the court and a judgment or decree is passed. Notwithstanding the judgment or decree of the Civil Court those acts and proceedings are sought to be revalidated. How can that happen? Suppose some proceedings took place in those municipalities and they were questioned in a civil court and judgment followed and decree followed. Can those proceedings be validated in the face of a pronounced order, judgment or decree of the court?

Sri Challa Subbarayudu:—It is only those proceedings which were taken in accordance with law that can be validated but not others. It is not the intention of the Government to validate everything and anything or other illegal acts. We are not taking away the power of the court.

శ్రీ సలహారెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— అభ్యాసా, వారి ఉద్దేశం ఎట్లాపున్నా థాపలో వెంకటరత్నంగారు చెప్పినదే స్వప్తంగా కనిపిస్తోంది. దీనికి సహరం శేకపోతే ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు వస్తాయి. ఈ మూడు మునిషిపాలిటీలలో

కూడా కోర్టు యచ్చిన డిక్రీలు, జిస్తీమెంట్లు అవతలకు పెట్టి అస్తి వివయాలూ రాబీతై చేసిన వ్యక్తులం అవుతాం మనం. అందువల్ల క్లాజు (2) వారు మరొక సారి చదువుకొని చెప్పితే శాసంటుంది. మంత్రిగారి ఉద్దేశం, లా డిపోర్టుమెంట్లు ఉద్దేశం-- వారి మనసులో వుండవచ్చు కానీ దానిని నారై శాషాలో పెట్టాలి. సారి ఉద్దేశం అదితయి, యా విధంగా యా బిల్లను పాన్ చేసే ప్రమాదకరమైన బిల్ల పాన్ చేసినట్లవుతుంది. వీలుంచే యా భాషను సరిద్దుకోమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. వెంకటరమణ:—వారు యసైన్ ఆఫ్ ది లెజస్సేషన్ చెప్పారు. కందులో పున్న యఖ్యంది మాలి బయటపడే మార్గం కూడా సేను చెబుతాను. because the language of the clause is not bringing out the intention. The wording used is : "Notwithstanding an judgement, decree..." etc. Instead of that if we say "Subject to an judgement..

12-30 p.m. decree... అని పెట్టుకుంచే శాథపుండు. నాట్ విత్ ప్రాండింగ్ అని పెట్టడం వల్ల మరొక జిస్తీమెంటు ఇనా డిక్రీ అయినా అర్థాన్నా ఉన్నప్పటి-- నెగటీటుగా కానీ-- పాటిటీగా కానీ-- ఈ కాలంలో చేసిన ఆక్షున్ నిఱస్తా యి అన్నమాట. Certain acts that were done in this period by these municipalities should be validated-- that is the amendment of the clause and if that is to be done "Subject to the judgement, decree or order..." అని అంచే శాథ వుండు. నాట్ విత్ ప్రాండింగ్ అసేది తీసి సి సత్కార అని పెడికే శాథపుండు. వాటికి లోబిది మనసిపాలిటీలలో ప్రాసెడింగ్ చేసుకుంచే చెబుతాడి అవుతాయి. మనం చక్కటి చట్టాలు చేస్తామని అనుకుంటాం. కోర్టుకు తెచ్చినప్పుడు ఇచ్చేమి చట్టం అని కొట్టివేసే తీరని తలవంపూ ఉంటుంది. కాన్ నిక్షేప్పేన్ చాలా దారుణంగా ఉంటాయి. ఇందాక నే మనవిచేసినట్లు-- How can you validate it when it was struck down by the court? దివిని ప్రిస్టి ఇస్యూగా తీసుకోవద్దని చెబుతున్నాను. There is no question of prestige in that. Instead of "notwithstanding" the words "Subject to" may be used.

శ్రీ వి. పాట్. సుశ్రావాయిడు :—నాట్ విత్ ప్రాండింగ్ అవడములో భావం ఏమిటంచే అధార్తి లెదని కోర్టు విడ్చెనా జిస్తీమెంటు కచ్చినా నిలవాలని ఉద్దేశం. సేలుటాక్సు, మిగకా చట్టాలలో ఉంది. ఎడ్డుకేటు జనరలుగారిని కూడా కన్వస్టు చేయటం ఇరిగింది. మిగకా చట్టాలలో కూడా ఉన్నదే ఇది. There is no difficulty; we can accept it.

శ్రీ సి. వి. కె. రాఘవ :— ఆధ్యాత్మా, సేను ఒక సూచన చేసున్నాము. అందులో చాలా ఇంప్లికేషన్ ఉన్నాయి. ఫార్మ రిచింగ్ కాన్సిక్షేప్పేన్ ఉన్నాయి. ఎంత చెప్పినా ప్రభుత్వము వినిపించుకునే స్థితిలో లేదు. మంత్రులు ఆధ్యరు కప్ప ఎవరూ లేదు. ఈ పరిస్థితులలో మిమ్మల్ని ఇఖ్యంది పెట్టడం మం చిరి కాచు. ఫార్మ ఎంట్ లో దీనిని తీసుకువచ్చారు. మంత్రిగారు |బహుమతిప్రాప్తం వేసు చ్చారు ఎడ్డుకేటు జనరలు కన్వస్టు చేసామని. వారిని కన్వస్టు చేసిన వేవు ఖ్యాత చెప్పికి పాటించుంది. మాత్ర అర్థం అవుతుంది, టర్ల్ గా కన్వస్టు చేసామంచే

ఆది ఎన్నోవ్ కావడం అన్నతుంది. తమరు మా రక్షణకు రావాలి. ఎద్దు కేటు జనరలుగారిని ఇక్కడకు పిలిపించండి. వారికి నా ప్రక్కనే సీటు ఉంది. ఆయనను పిలిపించి ఎన్నప్పెయిన్ చేయాలని మనం అడుగుచుచ్చును. అది అవసరం కూడా. గతంలో ఇటువంటి సమస్యలు వచ్చినప్పుడు ఎద్దుకేటు జనరలుగారు రావడం, వచ్చి ఎన్నప్పెయిన్ చేయడం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో కూడా నానిని పిలిపించండి. ఆయన సథ వారికి ఎన్నప్పెయిన్ చేస్తారు. మేము కూడా కొన్ని అదుగుతాము. అంతమార్పంచేత ఈ సథ అధికారం తగ్గిపోదు. కోర్టుకు వెడికే చిక్కులు వస్తాయి. ఎద్దుకేటు జనరలుగారు సలవో ఇచ్చారు కనుక తీర్చు ఇవ్వాలని కోర్టులో చెప్పడానికి లేదు కదా. ఆక్కడ తేన్ లా అంతా ప్పటి చేసి తీర్చు ఇస్తారు. తీర్చు ఇచ్చే హాచ్చు వారికి ఉంది. తమరు రూలింగ్ ఇచ్చిన తరువాత రైత్ చేయడానికి లేదు. నామకహా ప్రాతశ్శు చేయనచ్చును అనుకోండి. తమ రూలింగ్ ను కూడా కోర్టులో ఛాలెంజి చేయవచ్చును. కనుక ఎద్దుకేటు జనరలు గారిని పిలిపించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. సుఖ్యారాయిదు :— గౌరవ సభల్లు భయాందోళనలు చెట్టుకోవలసిన పని లేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— మంత్రిశారు మధ్యమం చేసి పర్చి కోవాలి అంటున్నారు.

Sri Ch. Subbarayudu :—We are fully convinced that it will stand in a court of law.

Sri N. Venkataratnam :—The language is very clear. “Notwithstanding any judgment, decree or order of any court or any other authority, any assessment or reassessment made, any tax, cess, duty or fee levied, any resolution passed or approval given, any permission or licence granted, any bye-law order or direction issued or any other thing done or any action taken, or purporting to have been made, levied, passed, given, granted, issued, done or taken during the period commending on the 1st day of July, 1973 and ending with the 31st day of December 1973 (hereinafter referred to as the said period) by the Municipal Council of Medak, Karimnagar or Tirupati, as the case may be, constituted or deemed to have been constituted under the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965, in the exercise of the powers or the performance of the duties entrusted to it by or under the Act aforesaid or any other law, shall not be deemed to be invalid or ever to have been invalid by reason only of the fact that such assessment or reassessment, tax, cess, duty, fee, resolution, approval, permission, licence, bye-law, order direction, thing or action, was made, levied, passed, given, granted, issued, done or taken, by the said municipal council during the said period when the powers and duties in this behalf had not been validly entrusted to it in accordance with the provisions of the aforesaid Act or any other law or the rules made thereunder; and accordingly,—

(a) All acts or things done or proceedings taken in pursuance of such assessment or reassessment, levy of tax, cess, duty or fee, resolution, approval, permission, licence, bye-law, order, direction, thing or action shall for all purposes be deemed to be, and to have always been, done or taken, in accordance with law." Now, the Hon'ble Speaker may please see that it is to be connected with "notwithstanding any judgment or decree..." So it is very clear that the Government wants to validate all acts irrespective of judgment or decree of the court. మంగళిగారు ఎద్దుకేటు జనరలుగారి ఒపినియన్ తీసుకొన్నాం అంటున్నారు. ఆ అవసరం ఎందుకుపచ్చిందో నాకు అర్థంకావడంలేదు. డిస్ట్రిక్టు ఉన్న విషయంకాదు.

శ్రీ సిహెచ్. సుఖ్యారాయుడు :—కమర్సి యల్ టాక్స్ మిగతా విషయాల లోను ఎద్దుకేటు జనరలుగారి అభిప్రాయం తీసుకోడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అంచే ఈ విషయంలో ఎద్దుకేటు జనరలుగారి అభిప్రాయం తీసుకోలేదని కెలుస్తున్నది. ఇందులో శాంగ్స్టేజి క్లియర్ గా ఉంది. ఇంటర్ ప్రిచేపన్ లో శాధలేదు. నేను సూచించేచి ఏమిటంచే చర్చ ప్రస్తుతం చూస్తోనే చేయండి, తమరు దీనివై రూలింగ్ ఇచ్చిన రచువాత పాస్ చేయవచ్చును. తిల్లు పొన్నెన తరువాత తమరు రూలింగ్ ఇచ్చినా ప్రయోజనం ఉండదు. ఇంతలో Heavens are not going to fall. ఆ విధంగా చేయాలని కోరుపున్నాము.

12-40 p.m. ఈ మారు మనిసిపాలిటీకు పంచంధించి పాసు చేస్తున్నాం. రేపటిసుంచి ఆదు నెలల పీరియడలో ఉన్న ప్రతి మనిసిపాలిటీకి డ్యాది వర్తిస్తుంది. గుంభారు మనిసిపాలిటీకి వర్తిస్తుంది. విషయవాద మనిసిపాలిటీకి డ్యాది వర్తిస్తుంది.

Afterwards another set of Municipalities will come and say that notwithstanding any decree or order of any court or any other authority.....all acts done must be validated. ఏందు చేత ఈ is going to have far reaching consequences; in view of which I request that the discussion of this Bill may be postponed and a ruling may be given.

Mr. Deputy Speaker :—Mr. Venkataratnam, this is from the Practice and Procedure of Parliament. In 1942, the same thing was raised — the question relating to the Legislative competence of the Assembly which may often involve much difficulty and complexity should not be summarily settled by the Chair on a point of order. In fact, the Federal Court has been established for the very purpose of dealing with this question and the Chair has really no facilities or the time and the material on which to come to a satisfactory conclusion on a point of this character so as to be able to hold finally whether the Assembly should or should not consider a particular legislative proposal. I therefore, hold that this is not a question which should be settled by a ruling of the Chair on a point of order. So, I leave it to the House, to accept or vote down.

శ్రీ నల్లపరెద్ది శ్రీనివాసురెడ్డి :—మీద దీనిపుడు రూలింగు యవ్వడం ప్రదానం కాదు. ఇప్పుడు వారు పెట్టిన బిబులో స్పష్టంగా ఏమి ఉండంతే మెడకు మునిసిపాలిటీ పాసు చేసిన రిజల్యూషన్సు కోద్దు స్టేట్ దొన్ చేసినవుటికి కర్ణింగర్ మునిసిపాలిటీ పాసు చేసిన తీర్మానాల యింపి మొంటు కాకుండా ప్రే యచ్చి ఉన్నపుటికి అవస్నీ వేలిదేట్ చేసి కోద్దుకు అధికారం లేకుండా చేసి ఈ మూడు మునిసిపాలిటీలలో ఫోరాలు జరిగిఉన్న యిల్లిగల్ యాట్సు జరిగినవుటికి కూడా కోద్దు తీర్మానాల యచ్చి నపుటికి కూడా అతీర్మానాలన్నిటినీ లీగ రెజ్ చేస్తున్నారు. దీనికి రూలింగు అవసరం లేదు. దానిలో ఉన్న భావ అట్టా అర్థం బోతుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నేను ఒక పాయింట్ అన్ ఆర్డరును రెయిస్ చేయడానున్నాను. ఇది చాలా కాంప్లికేషన్ యిస్యా అయిపోయింది. According to our understanding, according to our right from the Opposition side, from the experience also, we have raised certain doubts. The Government is saying that they have consulted the Advocate General on some other point of Law. The Law department and the Advocate General will be a valid agency but it is not a finality. But, with regard to the ruling, the Chair is supreme ; the Chair can give whatever ruling it likes. But the Chair should not be in any kind of hesitancy or whatsoever to give a ruling. But since you have given a ruling, whatever it may be, I am not questioning it at the moment. The Government might have consulted the Law Department which is accessible to it at any moment. He is referring to the Advocate General who is in fact a repository of intelligence on all legal matters. And we have a constitutional provision that the Advocate General is a Member of this House nominated and nothing can stop the Presiding Officer to call him here. You have given some ruling. You have left it for Courts to decide. The Advocate General may be called here to explain the position and then you can get better material, better law points and cases where it had come about and then you can give another ruling. Therefore, my point of order boils down to this, the Advocate General may be summoned in order that he may explain on this and you can give a ruling.

Mr. Deputy Speaker :—I have expressed my opinion and the Minister has already informed the House that the Government has consulted the Advocate General. Now, the Bill is before the House, if the House desires, it can pass or vote down. That is all.

Sri Ch. Parasurama Naidu :—Sir, the matter is very clear. I do not see how any point of order arises. The whole question is about the propriety of a legislation that is intended for purpose of validating

irregular auctions of a Municipal Council particularly the actions held by the Court as irregular. From the strength of Governmental opinion and the way in which they have brought this I would say it is not desirable. But so far as the point of order is concerned, I say nothing comes. They want to validate all acts irrespective of the judgements or decrees. It is an extreme step and we condemn this. But so far as the legality is concerned there is no point.

Mr. Deputy Speaker:—The question is :

That the Medak, Karimnagar and Tirupathi Municipalities (Validation of proceedings) Bill, 1974 (as passed by the Legislative Council) be taken into consideration—

The motion was adopted.

Mr. Deputy Speaker:—I am now putting the clauses to vote. There are no amendments to Clause 2, 1, Enacting formula and long title.

The question is:

That Clause 2, Clause 1, Enacting formula and long Title do stand part of the Bill.

The motion was adopted and Clause 2, 1, Enacting formula and long Title were added to the Bill.

Sri Ch. Subbarayudu:—Sir, I beg to move:

“That the Medak, Karimnagar and Tirupathi Municipalities (Validation of Proceedings) Bill, 1974 be passed.”

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved:

The question is :

“That the Medak, Karimnagar and Tirupathi Municipalities (Validation of Proceedings) Bill, 1974 be Passed.”

The motion was adopted and the Bill was passed.

**THE ANDHRA PRADESH MUNICIPALITIES
(AMENDMENT) BILL, 1974.**

The Minister for Municipal Administration (ri Ch. Subba-rayudu):—Sir, I beg to move.

“That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill 1974 (as passed by the Legislative Council) be taken into consideration”.

Mr. Deputy Speaker:—Motion moved.

శ్రీ చల్లా సుకృతారాయిదు :—ఆధ్యాత్మా, ఈ విల్లు స్పెషల్ అఫీసర్లు ఉనిటు ఎవ్వుచుండు చేయడానికి శంబంధించినది దినెంబరు 31 వ తేదీ లోగా ఎన్నికలు పూర్తి చేసుకోవాలని నిర్ణయ తీసుకొని ప్రోగ్రాము చేయకున్నాం. రెండు సెఱున్సు వున్నాయి. పెరమ్ ఎక్స్‌ప్రైస్ అయినది ఒక సెఱున్ క్రొడిట్ అవ్ అవుతుంది. దినోల్ఫ్ అయిన విభయవాకు శంబంధించి కౌన్సిలు యింకో సెఱున్ క్రొడిట్ ఉంది. రెండింటికి ఉటము ఎక్స్‌ప్రైస్ చేయడం ఇంగింది.

శ్రీ వి రామశర్మ :—ఆధ్యాత్మా, మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ని 1972 అకోల్ లో 13-50 p.m. రదు చేశారు అవ్వటిసుంచి స్పెషల్ అఫీసరు ఇరిపాలన వుంది 2.00 యి పూర్తి కాపస్చన్నది దినెంబరులో ఎన్నికలు ఉన్నప్పుడు మంత్రిగాను చెబుతున్నారు. పాత పద్ధతిలోనే ఎన్నికలు ఇరుపడానికి పూనుకొంటున్నారు. ఇంపరాకు మునిసిపాలిటీలు సాగించిన ఇరిపాలను ఏపీలో చెట్టుకొని అయినా, ఎన్నికలలో బరుగుతున్న అక్రమాలను దృష్టిలో చెట్టుకొని అయినా ప్రైర్ల్ పడవికి డై రెప్ట్ ఎలక్షన్ ఇరపాలని నిర్దియము తీసుకొని వుంచే చాలా శాగుండేది అట్టా ఇరవడమిలన, ఎన్నికలలో జరిగే అక్రమాలను తగించడానికి అవకాశము కలిగేది. కనుక ప్రత్యేక ఎన్నికలు జరిగే పద్ధతిని ప్రవేశ చెట్టుకాగికి పూనుకోవాలని మనవిచేసుకొన్నాను. దినెంబరులో ఎన్నికలు ఇరుపు తామని ప్రకటిస్తున్నప్పుడు స్పెషల్ అఫీసర్లు పరిపాలనా కాలాన్ని సంవత్సరం పొడిగించవలసిన అవసరం ఎందుకు ఎన్నునది? ఇవాళి పరాకు పొడిగిస్తే చాలు కదా. సంవత్సరం పొడిగిస్తూ ఈ విల్లును చెట్టవలసిన అవసరము లేదు. దినెంబరు వాటికి ఎన్నికలు జరిగి మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ను అఫీసర్లోకి వచ్చేటప్పుడు అవ్వటిలో స్పెషల్ అఫీసరు పాలన అయి అయ్యేవిధంగా ఈ విల్లులో పొందుపరిగే శాగుంటుంది. మునిసిపాలిటీలో స్పెషల్ అఫీసరు పాలన గురించి ఇక్కడ అనేక అధిక్రాయాలు వచ్చినవి. మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ను సంపాదించుకొనడానికి, ఇప్పుడు వచ్చినట్లు అక్రమాలను సాగించడానికి ప్రయత్నము చేశారు. ఈ రెండు సంవత్సరంల స్పెషల్ అఫీసరు పాలనలోను కోర్కె విషయములో కాని, పరిశురథ విషయములో కాని చాలు ఎంచటి శ్రీద్రమ హాపించ లేదు. మునిసిపల్ టీచర్లకు వేతానాలు యివ్వడములో అనేక యిబ్బందులకు గురి చేసిన చరిత్ర వుంది నెలల కరజడి కేకాలు యివ్వటుండా

యెందులు గురి చేసా పరిస్థితులున్నాయి. కొత్త కానీసీర్స్ అధికారములోకి రావడమతో చే స్పేషల్ ఆఫీసర్ పరిపాలన రద్దు అయ్యే విధంగా వుంచే శాంటంబంగి. మునిసిపల్ కైర్ రైన్ పదవికి దెరెబ్బ ఎంక్ జరపడానికి పూను కోపాలని మరిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. వి కె రావు :—ఆధ్యాత్మ, 80 మునిసిపల్ కానీసీర్స్ ఎన్నికలు ఇరగాలి అర్థాన్ ఏయాలో వున్న స్టానిక పరిపాలనా సంస్థలు, రాజకీయ చైతన్యము కంగిన వట్టచాలాలు సంబంధించినవి. ప్రజాస్వామిక విధానములో పట్టచాలలో స్టానిక పరిపాలనా వ్యవస్థ శక్తమముగా వుండాలని మనము ఆశిస్తాము. అది చాల అప్పరం కూడాను పట్టచాలకే పరిమితము చేసి పట్టచాలలో వున్న లాండ్ లార్డుని చేతులలో పున్న వారు కొంత నేర్చుకొనడానికి అన్నట్లు మునిసిపల్ కానీసీలున్ని త్రిటిప్ ప్రథమము సృష్టించినవి. పాతకాలపు వంచాయతీలు వేరే చెప్పునక్కరేదు. పూర్వాల్ వ్యవస్థ ఇంక్రిడ్ మనము ప్రతిసిద్ధులులగా వ్యవహారించేపుడు మునిసిపాలిటీలు విపరికి పనికిరాని వ్యవస్థలక్రింద చేయకూడదు. పట్టచాలు రాజకీయ మరికి కూపాలుగాను, అపకాళ వాదులకు, స్వార్థపరులకు, దోషిడేచారులకు నిలయాలుగా తయారయి నపుడు శాసనమును చేసేటన్నాడు మనకు ప్రతేక శాధ్యత వుంటుండని మనవి చేస్తున్నాను. మనము ఒక శాసనమును చేసేటన్నాడు అది సమగ్రమైనదిగా పుండాలి. అతడు బొంతగా వుండడానికి వీలు లేదు ఇప్పుడు స్పేషల్ ఆఫీసర్ పగిని కాలమును చేంచుతున్నారు. ఎంటో ఒక విధమైన తల్లినము వ్యవహారముగా చేయకూడదు. స్పేషల్ ఆఫీసరును వేసేటన్నాడు ప్రజలతో సంబంధము పున్న వారిని, ఉమర్లులను, స్టానిక సంస్థలను నడిపేవారిని చేయడం మంచిది. వేద ప్రజల శాకర్యముల మాన్సేసుమర్గులైన ఉద్యోగులను ఏర్పాటు చేయాలి. పనికిరానివారిని స్పేషల్ ఆఫీసరుగా వేయడము ఇరుగుతున్నది, స్పేషల్ ఆఫీసరుగా పున్న వారు ఒక పిల్ల జమీంచారుగా తయారపడము ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థకు ఒక తీర్చిని చెబుగా తయారపుతున్నది. మంత్రిగారికి కావలసినది ఏమిటి? దండలు చేయటము, తిరగడము. స్పేషల్ ఆఫీసర్స్, మునిసిపల్ కైర్ రైన్ అట్లా తయారు అపుతున్నారు. అట్లా వుండకూడదు, సాచూన్య ప్రజల సమస్యల పరిపూర్ణానికి పాటుపడేవిధంగా వుండాలి. ప్రభుత్వము ఇప్పుడై వాక్కు తెరచి సమర్పుతే వారిని స్పేషల్ ఆఫీసరుగా ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అసుఫలము పున్న వారిని చేయాలి. దక్కత మాపించే వారిని చేయాలి. శాసన సభకు గవర్నరు మెంటుకు పేర్కు ప్రతిష్ఠిత నిలిఖడాలంచే దూరదృష్టితో అటోచించవలసిన అపసరము ఘండని మనవి చేస్తున్నాను. స్పేషల్ ఆఫీసరు గడువు అయినది కాదా. ఎందుకు పొడిగిస్తున్న న్నారు. దిచెంబరులో కొత్తగా ఎన్నికలు ఇముతాయని చెబుతున్నపుడు సంవత్సరం పొడిగిస్తున్నారు. అంచే దుర్భిష్టములో చేసే వ్యారాసి ప్రథమము మీద నేరమును మోపుతున్నాను. మునిసిపాలిటి అంచే కొన్ని లక్షల రూపాయల వ్యవహరించు, మార్కెట్ లీప్స్ వ్యవహారము, ఈ డబ్బును రెగ్యులేట్ చేయడానికి చేస్తున్నారు. మునిసిపాలిటీల ఆదాయములో రూపాయలకు అర్థరూపాయ

కీసేస్తున్నారు. దినిని చాల పార్లు చెప్పాను. నుబ్బారాయముగారికి చెబుతున్నాను. ఇప్పుడు కొత్తకొన్నిల్న వస్తాయి. స్పెషల్ ఆఫీసర్ కాలాన్ని ఎందుకు పోడించడము అంచే వాటన్నింటిని రెగులరైట్ చేయడానికి అన్నమాట. అమఫఫము మీద నేను చెబుతున్నపుడు వినసక్కర్తలేదా? దినెంబరులోగా ఎన్నికలు పెదతాము అంటున్నారు. అప్పటిలో స్పెషల్ ఆఫీసరు గదువు ఎందుకు హూర్తి కాకూడదు?

ఇ. వెంగళరావు :—కొన్నాళ్ళవారు కూడ ఆంద్రుడుగా వున్నారు కదా?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—వారు అట్లా అనుకోంచే బొరపాటు. నేను ఎందుకూ పనికిమాలినవాడ్ని. మంత్రిగారు వన్నే రిసీవ్ చేసుకోవాలి. దండలు వేయాలి. నేను మామూలువాడ్ని. అటువంటి దేవకలను సృష్టించాలన్నపుడు జనవరితో అఖరు చేయవచ్చు కదా.

ఎందుకంచే నుట్టమంత్రిగారిని మునిసిపాలిటీ విషయంలో తక్కువ 1.00 p.m. అంచులూ చెయ్యవద్దని అంటాను. పారీలు ఏమైనా మనందరి భవిష్యతు ప్రజలచేతుల్లో వుంది. ఎవరు తప్ప చేసినా ప్రజలు నున్నించేది లేదు, పాసినీ శక్తులు అన్ని మూలల నుండి ఉత్సవం అవుతున్నాయి. ఎన్నికల్లో అవినీతి, అక్రమాలు విపరితంగా ఇరుగుతున్నాయి. మునిసిపాలిటీ ఎన్నికల్లో కూడా ప్రభుత్వం తగిన బింబాలన్ను చేయవలసివుంది. వార్షుల విషయం తమకు తెలుసు. మీరు డిప్యూటీ మేయరుగా పని చేశారనుకుంటాను. తమకు అనుభవం వుంది. వార్షులు తమకు అనుకూలంగా వుండేట్లు ఎలా తెలుసుందో, తమకు టట్లు వేసేవారిని ఎలా విడదిస్తారో అందరకూ తెలిసిందే. అటువంటివారికి డైరెక్టర్స్‌కో, మంత్రులతో సంబంధం వుంటుంది. కులమో, గోత్రమో, తనకు అప్పులు ఇచ్చేవాడో ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకని చేసారు. కాకినాడ విషయంలో అలా చేశారు. దురదృష్టప్రకార్తూ అక్కడి చైర్ మెన్ ఎకెండాకు ఎప్రసిండా అంటాడు. ఆయన వార్షులు మార్కుడు అందువల్ల జీనాడు మునిసిపల్ వార్షులను రికాన్స్ట్రిట్యూట్ చేయవలసివుంది. అందుకు వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. హారిషమలు ఎక్కువగా వున్నచోట వారికి ఒక్కసీటు కూడా వుండదు. ఎక్కువగా లేనివోట్లు చెందుసీటు వున్నాయి. ఇటువంటి లోపాలను సవరించాలి. వెంటనే అందుటచర్యలు తీసుకోంటామని మంత్రిగారు వాటి ఇవ్వాలిచి కోరుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎస్. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఆధ్యాత్మా, స్పెషల్ ఆఫీసర్ల్ మావార్షుగా, కాగిర్ దార్టుగా తయారు చేస్తున్నారు. ఎప్పుడై తే నాన్ ఆఫిషియల్ రాదీ లేదో సర్వాధికారాలూ స్పెషల్ ఆఫీసర్ చేతుల్లో వుంటున్నాయి. ఆయన శీర్మానం పాన్ చేసుకని, ఆయనే అమలు చేసుకొనే ఆధికారం వాళ్ళు ఆయనకు ప్రభుత్వం యచ్చింది. ఎంత త్వరగా స్పెషల్ ఆఫీసరుపోయి నాన్ ఆఫిషియల్ రాజీ వాటి అంత మంచిది. ప్రజస్థావ్యంగం నిలకడగా ఇగటిసికి అవకాశం

వర్షాదులుండి. ఏ వార్డులో వాటర్ సప్లై లేదన్నా స్పెషల్ అఫీసరు పట్టించు కోని ఒకిర్కితులు వున్నాయి అదే చైర్మన్. వైన్ చైర్మన్ అయితే తిరిగి ఉట్టకు వెళ్లాలనే శయంతోనే నా ఆ కార్బ్రూక్ మాలు సెరవేర్పుటానికి ప్రయత్నంచేస్తారు ఖచ్చితంగా డిసెంబరు లెటాఫర్ము 1 ఎస్ట్రీస్ 9 గ్రైఫించాలి అనే పటుదలే వు చే స్పెషల్ అఫీసర్ ట్రాం రెక్కన్యరం ఎందు 1 పొడిగించబానికి ఎమెండుమెంటు మూవ్ చేరారో అర్థం కండా ఇంది అది ఒనుమానించబానికి అస్ట్రీచరం డిగ్రీస్ నున్నది. స్పెషల్ అఫీసు నియామం రోజునుడి మూడు సంవత్సరాల లోపు ఎన్నికలు నిర్వహించాలని పెట్టారు. ఇది ప్రమాదికరమైన విషయం యా విధంగా చేస్తే రెండుగార్, మౌక్, తిరుపతి మునిసి పాలిటీలు 1874వ ఒకటవ తేదీ నుండి మూడు డండులు రెక్కన్యరాల్లో ఎప్పుడైనా ఎన్నికలు నిర్వహించవచ్చు. ఇప్పుడు పెట్టి దానిలో డిసెంబర్ అఫరుకు ర్చి మునిసిపాలిటీలు ఎన్నికలు పెడతాయని అభైక్ అంచ్ రీమణ్ట్లో చేప్పారు. నురోప్కు స్పెషల్ అఫీసర్ నియామకం రోజు నుండి మూడు సంవత్సరములలోపు జరుపవచ్చు అని అన్నారు. ఈ నుక దానిని ఎలా ఇంచించాలో ఆలోచించండి. వార్డుల విభజనలో అస్ట్రీయాలు జరుగుతున్నా యని ఆరోపణలు వస్తున్నాయి హరీషన వాడలకు జనరల్ సీట్స్ వస్తున్నాయి చౌక్స్లో వుండే వార్డులను రింక్ సీట్స్ చేస్తున్నారు. వీటి విషయం సరిచేయాలి. ఒట్టు లిపు ఒకమంగా తయారు చేయాలి. మునిసిపాలిటీలో ఎంతమంది ఉట్టర్ స్పెటున్నారో అంతమంది పల్లెల ముండి వచ్చి ఉట్టర్లుగా చేరుతున్నారు. దానిని చెక్ చేయవలసిపుంది లలా పై రాబాదులో సంగారెడ్డి నుండి, ఎలారెడ్డి నుండి వచ్చి ఉట్టర్లుగా తెరడం స్క్రిమంగా వుండదు ఈ నుక వీటిని చెక్ చేయాలని కోరుతూ గొప్పవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ వి చక్రధరరావు (నిజామాబాద్):— అధ్యక్షా, తారోజు మంత్రిగారు ప్రశ్నలోని విలు ఆశ్చర్యస్తు కి లిస్టున్నది. డిసెంబర్ అఫరునాటికి ఎన్నికలు ఇప్పటి నపరిక స్పెషల్ అఫీసర్ రఘ్ను అయి మునిసిపాలిటీలు వస్తాయని చేప్పారు దీనిలో స్పెషల్ అఫీసర్ కమిషనర్ అని తీసుకువచ్చారు. అలా ఎందుకు మార్గవలసి వచ్చిందో అర్థగా కావటం లేదు. పురపాలక సంఘాలు ఏర్పడిన తరువాగ ఆ సంఘాల అభ్యర్థులకు ఏ వాట్లులు లేను. 1971లో డైరెక్టు ఎన్నికలు పెట్టి అన్ని హక్కులు పురపాలక సంఘ అభ్యర్థులనికి ఇస్తామనిలంచే నిఃమేనుకొన్నారు ప్రశ్నలు. రెండు సంవత్సరాలు అయినా దానిపై దృష్టి పెట్టికుండా తిరిగి అదే ప్రశ్నలో తీసుకువచ్చారు. 1971-72 లో పురపాలక సంఘాలను రద్దు చేయాలని పాటు పాచిన చారంకా ఈ రోజు పురపాలక సంఘాలను అమలు పెట్టాలని అంటు న్నారు ఇది రాజకీయమేమో అనిపెట్టున్నది. మునిసిపాలిటీలు బాగా పని చేయడందేని స్పెషల్ అఫీసర్ ను వేసనా సరిగా పనులు జరగలేదు. ఎక్కుడా రోడు మేండి లేదు. విర్య, వైర్య సంఘలకు తీకాలు కూడా ఇవ్వలేని ప్రశ్నలో తున్నవి. వాటర్ ఫైసిలిటీ కూడా కలించనిని వున్నాయి. కొత్తగా ఎస్ట్రీమెంట్ ఇచ్చి రెండు సంవత్సరాలు అయినా ఇంతవరకు గ్రాంటు యిక్కుటండ్రా తున్నవి వున్నాయి. ఒక వుదాహరణ చెబుతాను.

1972 లో 500 నల్లాలు హాన్ కనక్ వీరకు పెడికే యిందు మూడుసార్లు 1-10 p.m. వేళ ఎవ్. ఆ. సి. ఇ. సి చూసేనే పాంకన్ యివ్వబడింది. మేము పనిచేపేనే పన్నువ్వాయిగాని లెకపోతే లేదు. పేస్లో చూసే 4 అంతస్తుల బిల్లింగును పడ గొట్టారు. 1972 లో కట్టిన బిల్లింగు, రెండు సంవత్సరాలుగా యూక్ తీసుకోకుండా యారోజున ఎందుకు కూలగొట్టారు? 1972 లో చూసే ప్లానింగువారు గీవ్ సిగ్నల్ యిన్నేనే కట్టారుగా, ఏదోంచాలు ముట్టకపోతే యో యూక్ న్ తీసుకొపడం జరుగుతుంది. రెండు మాసాలలో మునిపాలిటీవారు నోటిసు యివ్వాలి, ఆరు మాసాల ముందు వెనుకటి డేట్ పేసి యిన్నున్నారు. ఎన్నో వయలేషన్స్ జరుగుపున్నాయి. రూల్స్ ప్రకారముగా ఇరగడంలేదు, మంత్రిగారు చూచాలి, వేను చాలా మునిపాలీలు చూశాను. ప్లాన్సులో చూసే వయలేషన్స్ వుండవు, స్పౌర్ లోకి పోయి చూసే వుంటాయి. కీ గణల వెనుక్కు ఇరిగి కట్టాలంచే కీ గణల ముందుకువచ్చి రోడ్ అర్యోవై చేస్తూ కడుతారు, నిజమాఖాదులో వేను చూపిస్తాను. సేను రెండు సంవత్సరాలు పురపాలక సంఘ అద్యములుగా పని చేయకపోతే కాగుండి. అక్కడ ఉన్న అవిసీతి లంచగొండితనం చూసే చాలా కాథ వేస్తుంది. మంత్రిగారు ఆ విషయాలు అన్ని చూస్తారని ఆశిస్తా సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri Ch. Parasuram Naidu (Parvathipuram):—This Bill is an example of the vacillation and indecision which vitiates the Government's policies and its implementations. It is also an example which is enervating the administration whereby there is the executive trespass on democratic institutions and functions. I am unable to appreciate why this Bill is brought forward, and how the Government is unable to hold elections by October. According to the old Act, the elections should be held by October. But the extension is being sought by this enactment.

The Government has taken a reverse decision to conduct elections wardwise (wardwari). Most of the Ministers present now were also the Ministers who had taken a decision that election should be by direct suffrage, so that a better man could be elected.

The Municipal administration exists for the last 50 years. All the while, and even today it is not upto the mark. It is because we have been following the wardwari system of election which gave only a mediocre man -a man who could afford money in elections. I cannot say much about Hyderabad Municipality, but there are other Municipalities, big, small and mediocre. Take for instance Parvathipuram which has a population of 32,000. It has 24 wards consisting of small areas. There are 500 voters in each ward. Any person belonging to a particular group or sect can easily be elected in this system. It is the caste man who gets elected. It is the man who caters to the narrow

feelings of caste who gets elected. In the same way one who can give ten rupees per vote can be elected, even though he may be a mediocre.

Even now the Government can reverse its decision. The local administration is rotting. It is the most inefficient and corrupt administration. It is just like the dust bins of the Municipalities itself, which we see on the roads.

I re-iterate, the decision may be reversed and direct election held. There is nothing wrong or loss of face to the Government. But it is a desirable experiment. I do not know why the Government is not doing such a useful experiment.

As my friends have pointed out there is a provision making it definite and imperative that elections should be held before December. Then why these persons were transferred from Secretariat to Commissioner Office? Has there been any pressure of officials on the Government?

I request that a comprehensive Bill may be brought for direct election making the non-officials supreme in the administration. After all a time has come when this is expected, in the interest of efficiency, at the State level. The officials feel that they cannot be subordinate to the elected ones. This feeling should go.

Then, there is the staff which should be recruited by the elected persons. Many of them are old and 'time-barred'. Most of them have been recruited from a particular caste, or from a particular area. If Government servants can be transferred once in three years, I very much wonder why the same cannot be with the Municipalities staff. These are the persons who also arrange elections. Therefore, it is necessary that in the interest of administration, they are transferred once in every three years. Let there be a good beginning. It is the duty of the Government to look into all these things. Thank you.

శ్రీమతి కె. కష్యారీకాయ:— అ ధ్వని ! ఈ దిక్షంబర్లో ఎలక్ష్మీ పెదులున్నామన్నారు. అది సాధా చెట్లుగా వుంది. కారణము ఏమంచే స్నేహం అఫీసరు ప్రైమును పొడించారు. చార్ధగంగల మినిట్లు ఒకసారి ఎన్నోమ్ము చేసే దానిమీద నిలబడాలని చెయ్యుమన్నాము. రాష్ట్రాదు స్నేహం అఫీసరూ వున్నప్పుడు ఏక కంచిచెన్న బూంలో కూర్చువేచాడు, లయటకు వెళ్లి చూసేవాడు గాయి, అయిన కిరపు అని చాలా తల్లి కిమోడమిత్తంది, అందరు అభిషర్థు అంటారని అవడం తేడు, కావీఅఫిషియల్స్ తుంటే ఒక విభజన ప్రైము కావం పుటుంది. పోతే పెద్దులుకాల్సు నీట్లు కి సంవత్సరాలుగా నీకింద్రా కాదులో 4, ప్రైవరామాదులో 8, మొత్తం 12 పుటున్నారీ. వారి పాపులేపను క్రిప్పించుందా? అన్ని నీట్లు మాత్రమే పుటవడానికి కారణము విభిన్ని? జాదు పొద్దుమిటి ప్లాఫింగ్ పాటించడంలేదే, పెతుగుతూ వుండాలి. పెద్దుల్లో కాల్సు నీట్లు పెంచాలాలి లుట్టంచేదా? గ్రహమాన్యాలికి అని అంగుగుమన్నాము; పోతే విభిన్నంగా విషయం, మొన్న పెద్ద గొడవ వచ్చించి. ముస్కూరాలికి ఇకసారి ఉపర్యుచ్చను

యిచ్చిన తరువాత పొసు ప్రకారంగా వుండా లేదా ఆనేది చూచి పునాది వేసిన తరువాత అపివేస్తే శాగుంటుంది. కొంతమంది అభిషిక్తుల్ని కూడా 1-20 p.m. అనాధరయిజుగా కట్టు చూస్తాం అంటారు. ప్రజలు ఎక్కువ వడ్డిలకు దబ్బు తీపుకునివచ్చి కన్సెప్టీబు చేసుకుంటారు. ప్రభుత్వం వారు అనాధరయిజు కన్సెప్టీకును ఉంచే మొదటి నోట్ నే కన్సెప్టీకును కైములోనే అపారి. చిన్నవారికి ఆ విధంగా అన్నాయించేయరాదు. కెలంగాచాలో 1969 లో మరణించినవారికి మెమోరియల్ కట్టడానికి మాణిక్య రావు గారు ఉన్నప్పుడే కాండుపుచేశారు. అటి ఇప్పటికి ఎందుకు అపినారో తెలియదు. ఎందుకని ఆపుచేశారని అడుగుతున్నాను.

ఇయన్. వెంకటరత్నం:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు "...The State shall cause arrangements for election to be made to that Municipality so that the elected councillors thereof may come into office on such date, within a period of three years from the date of appointment of the said Special officer..." ఎలకుములు కండ్చుచేయడానికాన్నారు. ఈ ఎలకుముకు డివిజన్ అఫ్ వార్డ్స్ ఉండాలి. ఇవికొన్ని గైదులైన్సు ప్రకారంగా చేస్తున్నారు. సైపల్ అభిసరు ఒక గైదులైన్సు చేస్తారు. ఒక సైపల్ అభిసర్ మారికి ఆ గైదులైన్సు కూడా మారుతాయి. గైదులైన్సు ఇంజర్ల్ గా ఉండాలి. అప్పుడు వార్డ్స్ డిప్పీ బోర్డును సులభంగా ఉంటుంది. గుంటూరులో సైపల్ అభిసరు ఒకరున్నప్పుడు కొన్ని గైదులైన్సు చేశారు. కప్పుడు సైపల్ అభిసరు మారినారు. గైదులైన్సు ఖూబా మారినాయి. అప్పుడు గైదులైన్సు వీమిల్ ముంటుగా మాకు తెలియ చేయాలి. మంత్రిగారు గైదులైన్సు డిక్టేర్ చేసి వార్లిక్ చేసి తెలియ చేయాలి

ఇసిహెచ్. సుకృతాయుడు :—యా విల్లుపులున చాలామంది చెప్పారు. వార్డ్ డివిజనుగురించి ని.వి.కె. రావుగారు . వెంకటరత్నంగారూ చేస్తారు. వెంకటరత్నంగారు గైదులైన్సు మారుపుంటాయన్నారు, ఇంజర్ల్ గా గైదులైన్సు ఉన్నాయి. ఆప్రకారంగా వార్డ్ డివిజను ప్రాచీషిల్సు పంచిసారు. శిథ్యంగా ఏమయినా ఉంచే మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రిషన్ డైరక్టరుగారి రూప్సికి తేవుపు. వారు పునర్జీలిస్తారు అవసరమయికి. వెంకటరత్నంగారు చెప్పి నట్లుగా ఉప్పంచ్చినట్లుగా మారుస్తారంచే డారికి అవకాశంలేదు. భిన్నంగా ఉంచే రుజుపు చేస్తే చర్యతీసుకుని పునర్జీలన చేస్తారు.

ఇసిహెచ్. వెంకటరత్నం :— గైదులైన్సు మాకు తెలియ చేయాలి.

ఇసిహెచ్. సుకృతాయుడు :— కనుక ఫిరోద్మిలో వెటుకుని చెప్పతం మంచిదికాదు ప్రాసీందు ఉంది. సి. వి. కె రావుగారికి తెలుసు. ఎలకుము డిశంబరులో ఇరగాలంచే ఎందుకు పొడిచ్చిన్నారన్నారు. కంచెంపెని పదయినా వచ్చే తప్ప డిశంబరుకుపూర్వి చేసి ఒకపుట్టెడి కాన్సిలు కార్పూర్ రేపు రావడానికి కార్పీక్రమం ఉంది. 31 లోగా ఎలకుము తప్పకుండా చేప్పాము

పయనా అనివార్య కారణాలవలన సాధ్యం తాకపోతేష్టు తప్పకుండా ఎలక్షను ఇరిపిస్తాము. ఇవి కంటెంట్స్ కోసం పెట్టాం. ఎలక్షను డైరక్టు ఎలక్షన్లు ఉండాలన్నారు అన్ని అలోచించి ఇప్పుడున్న చట్టంప్రకారంగా నొక్కాన్ఫిడెన్సు మోపను చయర్కును పయన తీసుకురావచ్చు కాని కౌన్సిల్ లో మెజారిటీ లేకపోకే చయర్కును ఏమీ చేయలేదు. ఇప్పుడున్న పద్ధతి ప్రకారంగా దిశంలు 81 లోగా ఎన్నికలు పూర్తి చేయాలని కోరుతూ యా పిల్లు పాస్ చేయాలని కోరుతన్నాము.

Mr. Dy. Speaker :—The question is:

“That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill 1974, (as passed by the Legislative Council) be taken into consideratton.”

Motion was adopted.

Mr. Dy. Speaker :—The question is:

“That clauses 2, 3, 1, Enacting Formula and Short Title, do stand part of the Bill.”

Motion was adopted.

Clauses 2, 3, 1 and Enacting Formula and Short Title were added to the Bill.

Sri Challa Subbarayadu:-Sir, I beg to move: “That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment), Bill, 1974, be passed”.

Mr. Dy. Speaker :—Motion moved. The question is:

“That the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1974, (as passed by the Legislative Council) be passed”.

The motion was adopted and Bill was passed.

Mr. Dy. Speaker :—Now, the House stands adjourned to meet again at 8. 30 a. m. tomorrow.

The House adjourned at 1.29 p. m